

MÍT SVĚT PŘEČTENÝ / POPIS PROGRAMU

P14 – Podpora čtenářství prostřednictvím
mediálních výstupů pro žáky 6. – 7. tříd ZŠ

Začínáme s médii

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

OBSAH

1	Vzdělávací program a jeho pojetí	3
1.1	Základní údaje	3
1.2	Anotace programu	3
1.3	Cíl programu	3
1.4	Klíčové kompetence a konkrétní způsob jejich rozvoje v programu	3
1.5	Forma	5
1.6	Hodinová dotace	6
1.7	Předpokládaný počet účastníků a upřesnění cílové skupiny	6
1.8	Metody a způsoby realizace	6
1.9	Obsah – přehled tematických bloků a podrobný přehled témat programu a jejich anotace včetně dílčí hodinové dotace	7
1.10	Materiální a technické zabezpečení	14
1.11	Plánované místo konání	14
1.12	Způsob vyhodnocení realizace programu v období po ukončení projektu	14
1.13	Kalkulace předpokládaných nákladů na realizaci programu po ukončení projektu	15
1.14	Odkazy, na kterých je program zveřejněn k volnému využití	15
2	Podrobně rozpracovaný obsah programu	16
2.1	Tematický blok č. 1: Úvod: Seznámení s médii, přenos informace, rozdělení, typy a druhy podle různých kritérií, zdroje informací – 1 hodina	16
2.2	Tematický blok č. 2 Tištěná média – 4 hodiny	18
2.2	Pracovní list Publicistika, reportáž, fotoreportáž	21
2.3	Tematický blok č. 3 Zvuková média – 2 hodiny	27
2.4	Tematický blok č. 4 (TV) – 3 hodiny	30
2.5	Tematický blok č. 5 (Nová média) – 4 hodiny	34
2.6	Tematický blok č. 6 Public relations – 2 hodiny	38
3	Metodická část	40
3.1	Metodický blok č. 1 Úvod: Média a informace – 1 hodina	42
3.2	Metodický blok č. 2 (Tištěná média) – 4 hodiny	46
3.3	Metodický blok č. 3 Zvuková média – 2 hodiny	57
3.4	Metodický blok č. 4 (TV) – 3 hodiny	62
3.5	Metodický blok č. 5 (Nová média) – 4 hodiny	68
3.6	Metodický blok č. 6 Public relations – 2 hodiny	75
4	Příloha č. 1 Soubor materiálů pro realizaci programu	80
5	Příloha č. 2 – Soubor metodických materiálů – řešení pracovních listů	95
6	Příloha č. 3 – Závěrečná zpráva o ověření programu v praxi	104
7	Příloha č. 4 – Odborné a didaktické posudky programu	106
8	Příloha č. 5 – Doklad o provedení nabídky ke zveřejnění programu	107

1. VZDĚLÁVACÍ PROGRAM A JEHO POJETÍ

1.1 ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Výzva	Budování kapacit pro rozvoj škol II
Název a reg. číslo projektu	„Mít svět přečtený aneb spolupráce knihoven a škol ve vzdělávání v Ústeckém kraji“ CZ.02.3.68/0.0/0.0./16_032/0008225
Název programu	P14 – Podpora čtenářství prostřednictvím mediálních výstupů pro žáky 6. – 7. tříd ZŠ
Název vzdělávací instituce	Severočeská vědecká knihovna v Ústí nad Labem, příspěvková organizace
Adresa vzdělávací instituce a webová stránka	https://www.svkul.cz/
Kontaktní osoba	Jiří Starý
Datum vzniku finální verze programu	15. 7. 2021
Číslo povinně volitelné aktivity výzvy	KA 4
Forma programu	prezenční
Cílová skupina	Žáci 6 – 7. ročníku ZŠ
Délka programu	16 vyučovacích hodin
Zaměření programu (tematická oblast, obor apod.)	Začínáme s médii Rozvoj talentu dětí a žáků v rámci formálního, zájmového a neformálního vzdělávání, podpora dlouhodobé a systematické práce s talentovanými dětmi a mládeží.
Tvůrci programu	Tvůrci: Mgr. Lucie Marková, Mgr. Monika Nademlejnská, Štěpán Tóth
Odborný garant programu	Garant: Martin Dušek
Specifický program pro žáky se SVP (ano x ne)	ne

1.2 ANOTACE PROGRAMU

Žáci se v rámci dílčích aktivit programu seznámí s různými podobami médií. Program slouží jako vhled do problematiky mediální výchovy, do které zahrnujeme fungování přenosu informací, utváření názoru na získané informace a kritický přístup k jejich ověřování. Dále má ukázat složitost při orientaci v mediálním prostoru a seznámit žáky se základními typy médií, jejich dělením a znaky. V praktické části si žáci vyzkouší tvorbu vlastních krátkých mediálních sdělení různých typů za využití různých technologií a platform.

1.3 CÍL PROGRAMU

Program má za cíl rozvíjet klíčové kompetence žáků a seznámit účastníky programu s tvůrčí a produkční činností vedoucí k vytvoření mediálního sdělení. Žáci si osvojí základní orientaci v mediálním prostoru, naučí se ho číst. Žáci se seznámí se základní terminologií mediálního prostoru, ukážou si základní dělení médií (tradiční a nová, klasická a elektronická), krátce zabrousí do historie médií, pokusí se o kritický přístup k informaci a najít způsoby jejího ověření. Budeme klást důraz na kritické čtení textu či objektivní přístup k obrazovým zdrojům. V praktické části žáci vytvoří krátká mediální sdělení – tisková, obrazová, zvuková či multimediální (zpráva, reportáž z akce školy, videospot, fotografie či fotoreportáž). Důležitou složkou programu je i práce v týmu, skupině.

1.4 KLÍČOVÉ KOMPETENCE A KONKRÉTNÍ ZPŮSOB JEJICH ROZVOJE V PROGRAMU

Projekt je zaměřen na rozvoj některých kompetencí. Komunikace v mateřském jazyce – žáci rozšíří svoji slovní zásobu o terminologii daného oboru, při vzájemné komunikaci v lekcích se akcentuje spisovná čeština, adekvátní vyjadřování, slohové i jazykové prostředky. V praktických částech se seznámí se základy řečové kultury, správnou výslovností a prací s hlasem – melodie, modulace, pauzy, dýchání apod. Ve skupinách pak vytvoří vlastní mediální sdělení. Pracují se zvládnutím zátěže při dodržování termínu a časového rozvrhu.

V programu jsou dále rozvíjeny klíčové kompetence k učení; kompetence k řešení problémů; kompetence komunikativní; kompetence sociální a personální; kompetence občanské; kompetence pracovní.

Kompetence k učení

Kompetenci k učení rozvíjí program především seznamováním s novými poznatky, názornými ukázkami mediálních sdělení a jejich nápodobou, dále pak návštěvou redakce novin, rozhlasu či televize.

- zapojují se do vyučovacího procesu
- získávají důvěru ve vlastní vyjadřovací schopnosti
- uplatňují při práci tvořivost a fantazii
- učí se zacházet s různými výtvarnými prostředky a materiály
- učí se pracovat s novými přístroji a technologiemi (diktafon, PC, aplikace, programy pro střih apod.)

Kompetence k řešení problémů

Při společné tvorbě mediálních sdělení, besedách.

- žáci si vzájemně radí a pomáhají si
- navrhnou různá řešení, dokončují úkoly, své závěry odůvodňují argumenty
- experimentují s výtvarnými prostředky a materiály

Kompetence komunikativní

Při besedách s autory a odborníky z praxe, diskuzích a rozhovorech (žáci se budou moci zapojovat, vznášet připomínky, dotazy, sdílet své názory a postoje). V tvorbě reportáže i zprávy, hlasového výstupu či videospotu bude akcentována vhodná volba jazykových prostředků, slohových postupů. Nedílnou součástí všech aktivit bude kritický přístup, pokus o orientaci v informacích a zhodnocení vlastní práce, rozvoj dovedností a postojů. Svůj pozitivní postoj k jazyku budou rozvíjet také četbou ukávek konkrétních autorů mediálních sdělení, vyhledáváním zajímavých spojení slov či přenesení významu. Metody aktivního čtení ukáží žákům techniky práce s tužkou – podtrhávání, Vennovy diagramy či použití barevných lepících lístečků pro důležitost informací.

- žáci přemýšlí o problému, aktivně vstupují do diskuse
- dokážou své myšlenky a názory prezentovat
- vyjadřují se výstižně, snaží se o spisovnou výslovnost
- seznamují se se základy práce s hlasem, správným dýcháním
- naslouchají promluvám druhých a vhodně na ně reagují
- hodnotí a spontánně reagují na vznesenou problematiku
- zvládají komunikaci i ve vyhraněných situacích

Kompetence sociální a personální

Při společné tvorbě mediálních sdělení, besedách a rozhovorech, dále při práci ve skupinách – pracovních týmech.

- žáci se vzájemně respektují
- spolupracují ve skupinách při řešení problémů
- stanovují si pravidla pro práci ve skupině, rozdělují si role
- rozvíjejí schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní i druhých
- dokáží požádat o pomoc a také ji poskytnout
- je jim poskytován prostor pro jejich osobité projevy

- jsou vedeni k toleranci s ostatními spolupracovníky

Kompetence občanské

Při seznamování se současnou mediální tvorbou pracují s různými druhy mediálních sdělení a všímají si role medií ve společnosti. Pokusí se o kritický přístup k textu, obrazovému či jinému sdělení – zhodnotit formální i obsahovou stránku věci.

- rozvíjejí vnímání našich tradic a kulturního a historického dědictví
- žáci jsou podporováni verbálními i obrazně-vizuálními prostředky vyjádřit své poznatky a prezentovat svou práci
- jsou stanovena a přijímána pravidla chování při celém projektu, žáci se učí přijetí prohry a odstoupení ze hry

Kompetence pracovní

Při společné tvorbě mediálních sdělení, u různých besed a exkurzí aplikují své poznatky z praxe, pracovní postupy vedoucí k dosažení výsledku. Při tvorbě vlastní zprávy v pracovních skupinách rozšíří své soft skills, jako efektivní komunikace, flexibilita a kreativita, schopnost kooperace, kompetence k řešení problémů. Tvorba reportáže či foto reportáže přispěje k rozvoji kreativity, organizaci práce, posílí aktivní a flexibilní přístup. Žáci se seznámí se základy práce s fotoaparátom či využitím fotoaparátu v mobilním telefonu.

- žáci dodržují dohodnuté postupy, kvalitu a termíny
- citlivě přistupují ke své práci a k okolí
- udržují v pořádku své místo i pomůcky
- dokážou po skončení práce uvést své pracovní místo do původního stavu

Foto: archiv autora

1.5 FORMA

Program je realizován prezenční formou v podobě cyklu seminářů. Jednotlivé semináře tvoří besedy, rozhovory, exkurze a veřejné prezentace. Práce se odehrává ve třídě či odborné učebně, v knihovně nebo čítárně, je možnost využít školní kinosál a sál v místní knihovně, uspořádání exkurzí do redakcí nebo do knihovny, kde je možno využít jejího odborného pracoviště. Výuka bude hromadná, skupinová i individuální podle zvolené metody a typu úkolu. Rozsah od jedné vyučovací jednotky po trojblok.

1.6 HODINOVÁ DOTACE

Rozsah programu je nastaven na 16 vyučovacích hodin (1 vyučovací hodina = 45 minut). Některé lekce je lepší realizovat jako dvoj -, případně trojbloky.

1. Úvod: Média a informace
2. Tištěná média I
3. Tištěná média II
4. Tištěná média III
5. Tištěná média IV
6. Zvuková média I
7. Zvuková média II
8. TV I
9. TV II
10. TV III
11. Nová média I
12. Nová média II
13. Nová média III
14. Nová média IV
15. PR I
16. PR II

1.7 PŘEDPOKLÁDANÝ POČET ÚČASTNÍKŮ A UPŘESNĚNÍ CÍLOVÉ SKUPINY

Program je určen pro žáky 6. a 7. ročníků základní školy, pro třídu nejvýše 25 žáků, kteří budou pracovat v praktické části ve skupinách. Ideální je pracovat s kolektivem 20 účastníků.

1.8 METODY A ZPŮSOBY REALIZACE

V rámci programu se budou střídát teoretické a praktické části. Návštěvy redakcí i práce ve škole. Níže jsou popsány metody práce, které budou využity pro rozvoj klíčových kompetencí.

Metody diskuzní

Výuková metoda diskuze je taková forma komunikace učitele a žáků, při níž si účastníci navzájem vyměňují názory na dané téma, na základě svých znalostí pro svá tvrzení uvádějí argumenty, a tím společně nacházejí řešení daného problému.

Diskuzní výukovou metodu budou využívat pracovníci formálního a neformálního vzdělávání při lekcích s pedagogy i knihovníky, při setkání s autory, odborníky z praxe a dále i žáci mezi sebou. V rámci této metody, při níž si účastníci navzájem vyměňují názory na dané téma, na základě svých znalostí pro svá tvrzení uvádějí argumenty, a tím společně nacházejí řešení daného problému. Diskuze se osvědčuje v situacích a v případech, kdy lze mít na dané věci různé názory, kdy jde o to seznámit se s novými poznatky nebo zkušenostmi. V rámci této metody se žáci naučí utvářet své hodnotové postoje, vytvářet vlastní názory a umět si je hájit. Metody práce se budou uplatňovat při setkáních s autory. Důležitým prvkem je také stanovení pravidel práce v týmu, pravidla diskuze a jejich dodržování. Diskuzní metody slouží především k rozvoji klíčové kompetence komunikace, schopnosti učit se a ke kulturnímu povědomí.

Metody slovní

K základním slovním metodám patří vyprávění či vysvětlování, práce s textem nebo rozhovor. Dále se uplatní metody přednášky (s odborníkem z praxe), prezentace, výkladu, přes řízenou diskuzi s učitelem coby moderátorem, diskuzi jako rozhovor ve dvojicích či skupinách, brainstorming, práce ve dvojicích či skupinách. Brainstorming je skupinová technika zaměřená na generování co největšího množství nápadů na dané téma, je založena na spolupráci skupiny. Je nutno dodržovat některá pravidla – jako nic nekomentovat, i zdánlivě nejhloupější nápad může inspirovat jiného člena skupiny. Metody slovní jsou zásadní metodou v edukačním procesu a doplňují v různé míře metody ostatní. Jako vhodnou metodu do hodin mediální výchovy můžeme zařadit audiovizuální přednášku.

Metody heuristické

Žák sám objevuje a hledá řešení úloh, vzdělavatel by neměl vše vysvětlovat sám, ale měl by nechat žáky hledat vše, co je jim dostupné, přiměřené a odpovídá jejich možnostem.

Heuristickou výukovou metodu budou využívat pracovníci formálního a neformálního vzdělávání především při workshopových lekcích s pedagogy i knihovníky, při setkáních s autory, exkurzích či besedách s odborníky. V rámci této metody žáci nacházejí řešení daného problému. Žáci budou pracovat s vlastní zkušeností, vyhledávat informace (využití kritického čtení, dohledávání informací v médiích je jednou z důležitých metod, vyhledávání klíčových slov, tvorba výpisku, metoda INSERT), věnovat se pozorování, sledování a vyvozování (při praktických ukázkách práce s přístroji a technologiemi), analýze a syntéze, porovnávání (hledání shod a rozdílů, přiřazování). Sem můžeme zařadit také různé doplňovačky a testy coby jednoduchá a rychlá cvičení. Metoda heuristická bude použita také během samotné tvorby vlastních mediálních sdělení či fotografie. Heuristické metody slouží především k rozvoji klíčové kompetence k učení; kompetence k řešení problémů; kompetence sociální a personální; kompetence pracovní.

Didaktické hry

Do jednotlivých fází vzdělávacího programu se budou zařazovat didaktické hry, které budou plnit různé funkce bez nebezpečí časového zdržení nebo odklonu od hlavního programu. Jedná se o hry rozhodovací, soutěž, problémové úlohy, hry pro učení sociálním dovednostem, hraní rolí, dramatizace, hry pro osvojování jazykových a komunikačních dovedností, dále simulační hry. Vstup do role v rámci skupiny i při vlastní tvůrčí činnosti. Jazykové hry a hry pro rozvoj slovní zásoby v tématech zaměřených na publicistiku a žurnalistiku. Hry pro rozvoj komunikačních dovedností a hlasovou kulturu, jazykolamy, hry pro správné dýchání v lekcích zaměřených na rozhlas a televizi. Didaktické hry se do programu zapojují zejména kvůli tomu, aby bylo udrženo soustředění žáků a byli motivováni k další práci. Mimo tuto didaktickou funkci hry rozvíjejí všechny klíčové kompetence u žáků.

Metody demonstrační a dovednostně praktické

Žák napodobuje činnosti, se kterými byl seznámen. Metodou pozorování získává nové znalosti a dovednosti a při vlastní tvorbě je prakticky aplikuje. Vytváří tak vlastní zkušenost a dovednost. Právě tyto metody akcentují vlastní produkční činnost. Do této skupiny je možno v rámci mediální výchovy zařadit také relaxační techniky – například říkanky, zpěv, dýchání nebo řízené představy.

Použitá literatura:

Čechová, B. a kol.: Nápadník pro rozvoj klíčových kompetencí ve výuce. Praha: Reproprint, 2006. ISBN 80-86910-53-9.

Maňák, J. – Švec, V.: Výukové metody. Brno: Paido, 2003. ISBN 80-7315-039-5.

Koten, T.: Škola? V pohodě! Most: Hněvín, 2006. ISBN 80-86654-18-4.

1.9 OBSAH – PŘEHLED TEMATICKÝCH BLOKŮ A PODROBNÝ PŘEHLED TÉMAT PROGRAMU A JEJICH ANOTACE VČETNĚ DÍLČÍ HODINOVÉ DOTACE

Tematický blok č. 1: Úvod: Média a informace – 1 hodina

Základem náplně vyučovací jednotky je prezentace 1_UVOD_Media_a_informace prokládaná diskuzními bloky na dané oblasti a témata. Prezentace s přihlédnutím k věkové skupině vysvětluje pojmy spjaté s danou tematikou, obsahuje základní informace, jedná se o úvodní seznámení s problematikou. V závěru lekce žáci vyplní druhou část pracovního listu, porovnáním s předchozím doplňováním definují nové poznatky.

Tematický blok č. 2 : Tištěná média – 4 hodiny

V bloku věnovaném tiskovým médiím se zaměříme na jejich základní rozdělení, na žurnalistiku a publicistiku a jejich porovnání v mediálním světě. Také si ukážeme jejich úlohu při informování příjemce, v diskuzi i praktických ukázkách se zaměříme na objektivitu a subjektivitu při přinášení informací, dále se zamyslíme nad osobností novináře v dnešní době. Uvedeme si a zařadíme do diskuze pojmy jako fakta a dojmy. Žáci se seznámí s úlohou fotografie v tištěných

médiích, fotoreportáží či reportážní fotografií. V poslední části se žáci seznámí s grafickou úpravou novin (layout), úlohou titulku v novinovém článku.

Téma č. 1 Tištěná média – zpráva – 1 hodina

Základem náplně vyučovací jednotky je prezentace 2_1_TISTENA_MEDIA_zprava. Prezentace je vytvořena s přihlédnutím k věkové skupině, vysvětluje pojmy spjaté s danou tematikou, obsahuje základní informace. Jedná se o úvodní seznámení s problematikou. Následuje druhá část – pracovní list 2_1_TISTENA_MEDIA_zprava – porovnáním s předchozím doplňováním žáci definují nové poznatky, zopakují si nové pojmy a samy zkusí napsat krátkou zprávu. Ukázka dezinformace – diskuze s definováním jejích znaků. Nedílnou součástí všech aktivit pak bude kritický přístup, pokus o orientaci v informacích a zhodnocení vlastní práce, rozvoj dovedností a postojů. Svůj pozitivní postoj k jazyku budou rozvíjet také četbou ukázek konkrétních autorů mediálních sdělení, vyhledáváním zajímavých spojení slov či přenesením významu. Metody aktivního čtení ukážou žákům techniky práce s tužkou – podtrhávání, či použití barevných lepících lístečků pro důležitosti rozlišení informací. Kompetence k řešení problémů a kompetence sociální a personální jsou rozvíjeny při práci ve skupinkách na pracovních listech, kdy si žáci vzájemně radí a pomáhají si. Navrhují různá řešení, dokončují úkoly, své závěry odůvodňují argumenty. Rozvíjejí kompetence občanské.

Foto: archiv autora

Téma č. 2 Tištěná média – Publicistika, reportáž a fotografie – 2 hodiny

Hodina 1: Publicistika a reportáž, fotoreportáž

V úvodu hodiny – metoda předvídání, kdy žáky aktivizujeme formou pracovního listu 2_2_PUBICISTIKA_pracovní list osobnost novináře – vybavují si své znalosti k tématu, následně proběhne vzájemné sdílení. Základem náplně vyučovací jednotky je nejen prezentace 2_2_REPORTAZ A FOTOREPORTAZ, ale také vlastní práce žáků ve skupinách nad pracovním listem 2_3_PUBICISTIKA_pracovní_list reportaz. Úvodní část pracovního listu – křížovka – slouží pro zopakování odborného názvosloví. Následuje brainstorming, a prezentace s přihlédnutím k věkové skupině vysvětluje pojmy spjaté s danou tematikou, obsahuje základní informace, jedná se o úvodní seznámení s problematikou. V závěru lekce žáci vyplní druhou část pracovního listu.

Hodina 2: Fotografie, seznámení s fotoaparátem

Hodina zaměřena prakticky, činnostně. Na úvod – demonstrace, ukázka: fotografický přístroj a jeho části, mobilní telefon jako možná náhrada fotoaparátu. Žáci se seznámí s fotoaparátem, jeho částmi a především se zásadami práce s ním s ohledem na vlastní bezpečnost, ochranu přístroje, i se zřetelem na co nejlepší pořízení fotografií. Žáci pracují v realizačních týmech a plní zadání – pořídit reportážní fotografii ze školního či knihovního prostředí.

Foto: archiv autora

Téma č. 3 Tištěná média – Layout a grafická úprava tiskovin – 1 hodina

Na úvod hodiny si žáci prohlédnou ukázky tiskovin a porovnají jejich titulní strany a grafickou úpravu z hlediska barvy, velikosti či typu písma. Základem náplně vyučovací jednotky je nejen prezentace 2_4_TISK_graficka uprava tiskovin, ale také vlastní práce žáků v průběhu prezentace nejprve samostatná, při luštění křížovky (2_4_GRAFUPRAVA_tema_krizovka), a pak po ukončení ve skupinách. Prezentace s přihlédnutím k věkové skupině vysvětluje pojmy spjaté s danou tematikou, obsahuje základní informace, jedná se o úvodní seznámení s problematikou. V závěru lekce žáci v týmech vytvoří návrh titulní strany novin či časopisu podle jeho zaměření a cílové skupiny. Práce vystaví a společně stručně zhodnotí.

Tematický blok č. 3 Zvuková média – 2 hodiny

V bloku věnovaném zvukovým médiím se zaměříme na jejich základní rozdělení na média veřejné služby a média soukromá, na jejich porovnání v mediálním světě, a také si ukážeme jejich úlohu při informování příjemce. V diskuzi i praktických ukázkách se zaměříme na objektivitu a subjektivitu při přinášení informací, dále se zamyslíme nad osobností novináře v dnešní době. Uvedeme si a zařadíme do diskuze pojmy jako fakta a dojmy. Z důvodu nedostatku času realizovat obě hodiny jako dvojblok.

Hodina 1: Zvuková média I – úvod, rozhlas, práce s hlasem a zvukem, rozdíl mezi mluveným a psaným sdělením

V úvodu hodiny jsme si, abychom žáky aktivizovali, pustili ukázkou rozhlasové reportáže – vybavovali si své zkušenosti s poslechem rozhlasu. Následovala prezentace – ukázka rozhlasové práce, obrázky z práce rozhlasových reportérů. Jako alternativa – možnost navštívit rozhlasové studio regionální stanice.

Základem náplně vyučovací jednotky byla nejen prezentace na téma: Zvuková média a rozhlas, ale také vlastní práce žáků ve skupinách, kde při hlasových hrách zkoušeli pracovat se svým hlasem. Pro záznam zvuku žáci využijí diktafon nebo mobilní telefon. Lze také aplikovat bez záznamu zvuku, ale se složitější reflexí aktivity.

Hodina 2: Zvuková média II – úprava zvuku, střihání zvuku, seznámení s tzv. editory

Tato hodina je zaměřena prakticky a volně navazuje na lekci předchozí. V úvodu hodiny jsme si připomněli ukázkou rozhlasové reportáže z minulé hodiny, pak následovala praktická část – práce ve skupinách se zaznamenáváním zvuku na různé (dostupné) technické prostředky – diktafon, notebook, tablet, mobilní telefon.

Foto: archiv autora

Tematický blok č. 4 TV – 3 hodiny

V bloku věnovaném obrazovým médiím se zaměříme na jejich základní rozdělení na média veřejné služby a média soukromá, na jejich porovnání v mediálním světě, a také si ukážeme jejich úlohu při informování příjemce, v diskuzi i praktických ukázkách se zaměříme na objektivitu a subjektivitu při přinášení informací, dále se zamyslíme nad osobností novináře v dnešní době. Uvedeme si a zařadíme do diskuze pojmy jako fakta a dojmy. Žáci se seznámí s rolemi a prací v realizačním týmu televizní žurnalistiky. Také si samy prakticky vyzkouší práci s kamerou a tvorbu krátké reportáže z akce školy nebo knihovny.

Foto: archiv autora

Téma č. 1 TV a role v týmu TV – 1 hodina

V úvodní lekci se žáci seznámí se základními informacemi a terminologií z oblasti televize jako mediálního prostředku, zdůrazní její specifika. Základem náplně vyučovací jednotky byla prezentace 4_1_TV_televize – úvod. Prezentace s přihlédnutím k věkové skupině vysvětluje pojmy spjaté s danou tematikou, obsahuje základní informace, jedná se o úvodní seznámení s problematikou. Dále žáci pracují s pracovním listem 4_1_TV_profese – skupinová práce, ve kterém se dozví o některých rolích v realizačním televizním týmu.

Téma č. 2 TV – televizní reportáž, práce s kamerou – 2 hodiny

Hodina 1: TV – televizní reportáž, infotainment

Žáci se v této lekci konkrétněji zabírají televizní žurnalistikou v prezentaci 4_2_TV_televize – reportaz_infotainment, práce s kamerou. Více se seznámí se zpravodajstvím a publicistikou, infotainmentem, s pojmy soft a hard news a jejich funkcí v mediálním prostoru. Na ukázkách se pokusí definovat postupy i chyby při televizním zpravodajství a publicistice, popíší rozdíl mezi médii veřejné služby, médii seriózními a soukromými či bulvárními.

Foto: archiv autora

Hodina 2: Práce s kamerou, videoreportáž

V této části budou žáci sami aktivně pracovat v realizačních týmech, ve skupinách. Nejdříve jim realizátor ukáže, jak pracovat s kamerou a s jejími částmi. Následně je obeznámí se základy bezpečnosti při natáčení. Je možno použít také mobilní telefon nebo tablet pro natáčení videospotu.

Žák využije své nové znalosti a dovednosti při vlastní tvorbě, dále je prakticky aplikuje. Vytváří tak vlastní zkušenost a dovednost při své vlastní tvorbě.

Tematický blok č. 5: Nová média – 4 hodiny

Žáci se v tomto bloku seznámí s termínem nová média a jejich místem v mediálním prostoru, s konkrétními příklady a výhodami i nebezpečím, které se při používání nových médií může objevit. V dalších částech se pokusí v týmech vytvořit vlastní krátký videospot na zadané téma.

Téma č. 1 Nová média – Sociální sítě, nebezpečí a rizika, zdroje informací – 1 hodina

V úvodu hodiny si žáci zopakovali odborné názvosloví formou doplňovačky, pak jsme si s žáky formou brainstormingu připomněli pojem sociální sítě, na úvod prezentace jsme zařadili otázku – jaké sociální sítě znáš, jaké sociální sítě používáš? Další část prezentace se týká bezpečnosti na sociálních sítích a internetu všeobecně. V lekci věnované zdrojům informací se zaměříme na získávání, ověřování a práci se zdroji vůbec. Také si ukážeme jejich úlohu při informování příjemce, v diskuzi i praktických ukázkách se zaměříme na objektivitu a subjektivitu při přinášení informací, úlohu institucí typu knihovny při získávání informací. Uvedeme si a zařadíme do diskuze pojmy jako fakta a dojmy, fakenews. Žáci sdílejí své zkušenosti.

Foto: archiv autora

Téma č. 2 Blog, videoblog, vlog, youtube – 3 hodiny

1. hodina: Nová média – Blog, vlog, youtube ad.

Žáci se formou prezentace seznámili s problematikou publikování na sociálních sítích, konkrétně blogu či vlogu, na úvod prezentace, s níž realizátor aktivně pracuje, jsme zařadili otázku – co je blog či vlog, jaké blogery znáš, jaké sociální sítě používáš? Realizátor podporuje diskuzi a vzájemné sdílení zkušeností žáků, ale podporuje i kritický přístup k problematice – nutnost správně pracovat s hlasem, zodpovědný přístup k práci s informacemi, snahu pracovat správně s kamerou atd. Realizátor tento postup podporuje i v další části prezentace, která se týká pravidel tvorby blogu nebo vlogu. Také může žákům předvést ukázky a v diskuzi se zaměřit na objektivitu a subjektivitu při jejich tvorbě. Žáci sdílejí své zkušenosti a dosavadní znalosti o dané problematice. Dle pokračujících slidů prezentace se žáci dozvědí také zadání úkolu pro další lekce – rozdělit se do týmů a následně vytvořit video příspěvek na téma propagace knihy, případně akce školy/knihovny.

2. hodina: Nová média – Blog, vlog, hodnocení nebo videorecenze knihy

V této části budou žáci sami aktivně pracovat v realizačních týmech, ve skupinách, do nichž se rozdělili na konci minulé hodiny. Nejdříve jim realizátor připomene, jak pracovat s kamerou, jejími částmi a sdělí jim základy bezpečnosti při natáčení. Je možno použít také mobilní telefon nebo tablet pro natáčení videospotu. Týmy si vyberou knihu či akci, o které budou informovat, pak podle instrukcí realizátora vytvoří krátký bodový scénář a ujasní si role v týmu. Realizátor žákům doporučí, aby si k vybranému tématu asociovaly další slova, která je napadnou a nějak se vztahují k dané oblasti. Píší si poznámky a pak zkouší a hledají svoji formu realizace, jelikož invence a osobitý přístup je důležitý.

Realizátor dohlédne na přípravu místa natáčení, práci s technikou a na vlastní práci dle týmových rolí. Při práci s technikou je nutno dodržet bezpečnost práce a svědomitý přístup při práci s přístroji a pomůckami – kamera, stativ nebo mobilní telefon. Realizátor žákům vysvětlí důležitost práce s chybou, coby cestou k výslednému produktu.

Žák využije své nové znalosti a dovednosti při vlastní tvorbě, dále je prakticky aplikuje. Vytváří tak vlastní zkušenost a dovednost při své vlastní tvorbě.

3. hodina: Nová média – tvorba hodnocení nebo videorecenze knihy

V této hodině budou žáci dále sami pracovat v realizačních týmech, do nichž se rozdělili na konci předminulé hodiny. Nejdříve jim realizátor připomene prostředí editoru videa, například MovieMaker. Tato hodina by měla sloužit k finalizaci a střihu příspěvku na zadané téma.

Foto: archiv autora

Tematický blok č. 6 Public relations – 2 hodiny

Názornou formou, blízkou věkové struktuře, se žáci seznamují s PR, s vnějším dojmem instituce a s důležitostí tiskové zprávy. Žáci se zamýšlejí, co vše vytváří vnější dojem instituce. V druhé lekci pak samy připravují mediální podporu akce např. školy. Tvoří v týmech plakát, oznámení, či tiskovou zprávu o akci.

Téma č. 1 PR – Seznámení s mediální podporou akce, Příprava a organizace mediální podpory akce – 2 hodiny

Hodina 1: PR I – Seznámení s mediální podporou akce

Lekce seznamuje s tématem formou přednášky s realizátorem, případně s odborníkem, je proložena diskuzními bloky. Řízená diskuze. Základem náplně vyučovací jednotky je jednoduchá heslovitá přednáška odborníka z praxe formou prezentace s množstvím názorných obrázků a ukázek na téma: PR a vnější dojem organizace/firmy/ školy, tisková zpráva o akci školy. Prezentace s přihlédnutím k věkové skupině vysvětluje pojmy spjaté s danou tematikou, obsahuje základní informace, jedná se o úvodní seznámení. Přednášející přenáší obecnou terminologii na prostředí školy, které je žákům bližší a názornější. V závěru lekce žáci pracují v týmech, aplikují nové poznatky, porovnáním s předchozím doplňováním uplatňují nové poznatky. Lekce je pouze úvodní, teoretickou částí.

Foto: autor projektu

Hodina 2: PR II – Příprava a organizace mediální podpora akce

Prakticky zaměřená lekce podporuje týmového ducha žáků, v pracovních skupinách připravují mediální podporu akce

školy nebo knihovny. Činnosti odpovídají věku a zkušenostem žáků. Nejprve si na základě předchozí teoretické lekce připomenou, jaké náležitosti slouží pro PR a mediální podporu akce. Zpracují krátkou tiskovou zprávu o akci, navrhnou plakát, pořídí, upraví či archivují fotodokumentaci nebo video, případně navrhnu další propagační materiály.

1.10 MATERIÁLNÍ A TECHNICKÉ ZABEZPEČENÍ

Název	Typ
Papír do tiskárny 80 g/m ² A4	Spotřební materiál
Flipchartový papír	
Barevné papíry A4	
Kreslicí karton 120 g/m ² A4	
Lepidlo na papír	
Barevné markery	
Psací potřeby	Ostatní vybavení
Tabule	
Flipchart	
Stativ	
Kostýmy	
Kulisy	
PC/notebook	Elektronické vybavení
Tiskárna	
Dataprojektor	
Digitální fotoaparát	
Digitální kamera	
Smartphone	
Zařízení pro záznam zvuku	
Tablet	
Sluchátka	
Reproduktory	Služby
Mikrofon	
Doprava Ústí nad Labem – Praha	

1.11 PLÁNOVANÉ MÍSTO KONÁNÍ

Program se bude z velké části realizovat na základní škole – v běžné třídě nebo odborné učebně IT, také ve školní čítárně nebo v kinosále školy. Dále využijeme prostor knihovny a jejího technického zázemí. V menší míře budou součástí programu návštěvy konkrétních redakcí.

1.12 ZPŮSOB VYHODNOCENÍ REALIZACE PROGRAMU V OBDOBÍ PO UKONČENÍ PROJEKTU

Formy a metody evaluačních nástrojů jsou voleny dle cílové skupiny účastníků a formě vzdělávacího programu. Lze volit mezi dotazníky, záznamovými listy, rozhovory s účastníky, videoreportážemi, apod.

Popis programu je návodem na realizaci aktivit v jiných organizacích. Jednotlivé aktivity se dají ve větší míře využívat i samostatně a i tyto aktivity je možné adaptovat na vlastní možnosti. Přesné místo realizace aktivit vzdělávacího programu se pochopitelně může měnit v závislosti na umístění organizace. Doporučujeme však vzdělávací program realizovat kompletní ve spolupráci institucí formálního a neformálního vzdělávání tak, jak je to popsáno v tomto popisu.

Není však nutné na této spolupráci trvat, jelikož jsou aktivity programu na základě níže uvedeného popsány tak, aby je mohl realizovat pracovník formálního vzdělávání bez pracovníka v neformálním vzdělávání a naopak. Ze zkušeností, které realizátoři získali během tvorby a ověření vzdělávacího programu, je nutné poznamenat, že největší benefit se objevil díky spolupráci FV a NFV.

Jak je uvedeno výše, je možné jednotlivé aktivity realizovat i samostatně, ale rozhodně po částečné úpravě či vhodným navázáním na jiné aktivity. Níže popsané aktivity programu totiž tvoří dohromady nedílný celek.

Vzdělávací program je možný realizovat na ZŠ, v knihovně a případně i v muzeu. Do jisté míry se dají aktivity programu realizovat také v rámci zájmového vzdělávání v různých kroužcích v Domech dětí a mládeže apod. dle zaměření jednotlivých kroužků. Části programu se také dají realizovat během dlouhodobějších pobytových vzdělávacích akcí, jakými jsou např. školy v přírodě, tábory pro děti apod.

1.13 KALKULACE PŘEDPOKLÁDANÝCH NÁKLADŮ NA REALIZACI PROGRAMU PO UKONČENÍ PROJEKTU

Počet realizátorů/lektorů: nejlépe 2 realizátoři

Položka		Předpokládané náklady
Celkové náklady na realizátory/lektory		12.800 Kč ¹
z toho	Hodinová odměna pro 1 realizátora/ lektora včetně odvodů	200 Kč/hod
	Ubytování realizátorů/lektorů	0 Kč
	Stravování a doprava realizátorů/lektorů	0 Kč
Náklady na zajištění prostor		0 Kč
Ubytování, stravování a doprava účastníků		6.389 Kč
z toho	Doprava účastníků	6.389 Kč ²
	Stravování a ubytování účastníků	0 Kč
Náklady na učební texty		1.000 Kč
z toho	Příprava, překlad, autorská práva apod.	0 Kč
	Rozmnožení textů – počet stran:	1.000 Kč
Režijní náklady		0 Kč
z toho	Stravné a doprava organizátorů	0 Kč
	Ubytování organizátorů	0 Kč
	Poštovné, telefony	0 Kč
	Doprava a pronájem techniky	0 Kč
	Propagace	0 Kč
	Ostatní náklady	0 Kč
	Odměna organizátorům	0 Kč
Náklady celkem		19.189 Kč
Poplatek za 1 účastníka		1.066 Kč ³

1.14 ODKAZY, NA KTERÝCH JE PROGRAM ZVEŘEJNĚN K VOLNÉMU VYUŽITÍ

<https://www.svkul.cz/o-knihovne/projekty/evropske-projekty/mit-svet-precteny-aneb-spoluprace-knihoven-a-skol-v-usteckem-kraji/>

<http://www.rvp.cz>

Toto dílo je vystaveno pod licencí CC BY SA. Dílo smí být rozmnožováno a distribuováno prostřednictvím jakéhokoli média a formátu. Lze ho i upravovat pro jakýkoli účel. Je však nutné uvést autorství a poskytnout s dílem odkaz na licenci a vyznačit provedené změny. Odvozená změna musí být vystavena pod stejnou licencí jako původní dílo.

Použité fotografie a jiné grafické materiály v programu i v přílohách jsou, pokud není uvedeno jinak (včetně uvedených zdrojů) autorským dílem tvůrců programu a jsou použity v souladu s pravidly GDPR. Všechny ostatní zdroje jsou řádně citovány dle normy ČSN ISO 690.

1 2 realizátoři * (16 hodin přípravy + 16 hodin realizace aktivit); uvedený výpočet odpovídá jednomu ověření, v rámci tvorby a ověření tohoto popisu vzdělávacího programu probíhalo ověření na běžné ZŠ a ZŠ Speciální
2 Náklady na zpáteční dopravu účastníků a realizátorů soukromou hromadnou dopravou z Ústí n. L do Prahy.
3 Průměrné náklady na realizaci programu pro 18 účastníků.

MÉDIA – PRACOVNÍ LIST

Co jsou média?

Jak média dělíme: A) Slovy

B) Obrázkem:

Jaké jsou základní úkoly médií?

Na čem je závislé zpracování a prezentace informací?

Pokud bys měl(-a) šanci si založit vlastní noviny, časopis, jak by vypadaly, na jakou skupinu lidí by ses zaměřil(-a)?

2.2 TEMATICKÝ BLOK Č. 2 TIŠTĚNÁ MÉDIA – 4 HODINY

2.2.1 Téma č. 1 Tištěná média – zpráva – 1 hodina

1. hodina

TIŠTENÁ MÉDIA ZPRAVA – PRACOVNÍ LIST

Na základě vzoru vytvoř vlastní krátkou zprávu o akci školy:

Dne se konala v Akce se zúčastnilo

Na akci se představili (Zvítězil) Děkujeme všem,

kteří nám pomohli akci uspořádat, a jsme rádi, že se akce i přes (nepřízeň počasí, organizační šum, počáteční
tápání...) vydařila.

Ke své vytvořené zprávě vymysli titulek/nadpis a) pro seriózní tisk b) pro bulvár

a)

b)

Co je zpráva? Jaké by měla mít náležitosti?

Co si představíš pod pojmem HOAX nebo FAKENEWS? Proč jsou nebezpečné?

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MÍT SVĚT PŘEČTENÝ
aneb spolupráce knihoven a škol v Ústeckém kraji.
Reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0./16_03/0008225

Přečti si zprávu:

Čeká češtinu revoluce? EU chce zjednodušit český jazyk a zrušit písmeno Ř!!

Češtinu čekají vbrzku velké změny. Jak uvedl zdroj blízky EK, uvažuje se o zrušení písmene ř, jelikož jeho používání komplikuje vydávání písemných dokumentů, protože nelze používat univerzální písmové a tiskařské fonty. Navíc je i výslovnost tohoto písmene značně komplikovaná, dokonce i mezi samotnými Čechy. Web: všechno je jinak!!!

bk

Jak a kde si ověříš pravdivost této informace?

Jak se nazývá zpráva, jež šíří záměrně nepravdu nebo nepodložené informace?

Napiš vysvětlující zprávu do vašich seriózních novin, kde „uvedeš věci na pravou míru“:

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MÍT SVĚT PŘEČTENÝ
aneb spolupráce knihoven a škol v Ústeckém kraji.
Reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0./16_03/0008225

2.2.2 Téma č. 2 Tištěná média – Publicistika, reportáž a fotografie – 2 hodiny

1. hodina

PRACOVNÍ LIST OSOBNOST NOVINÁŘE

Jaké znalosti by měl mít novinář?

Napiš vlastnosti novináře:

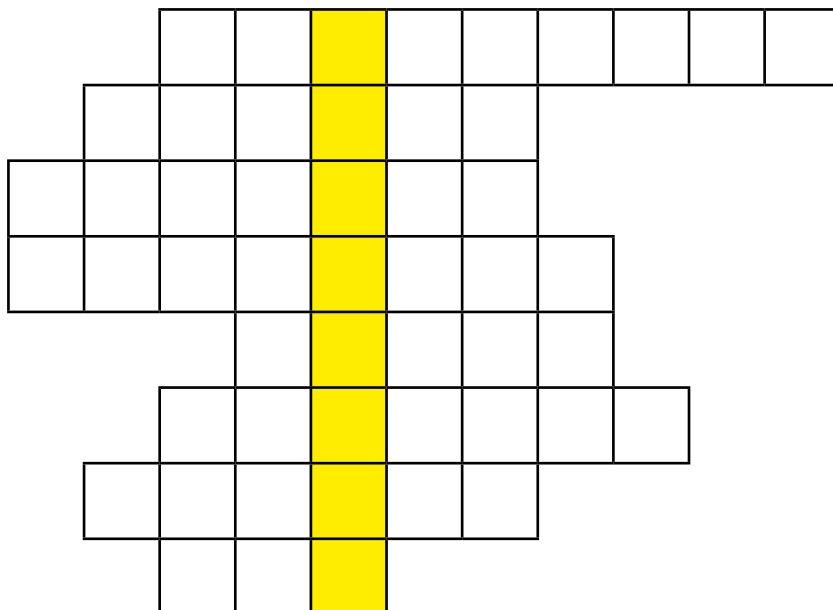
Jaké dovednosti by měl mít novinář:

Základní vybavení novináře? Co by si neměl zapomenout? (technika pomůcky, vybavení...)

2.2 PRACOVNÍ LIST PUBLICISTIKA, REPORTÁŽ, FOTOREPORTÁŽ

PUBLICISTIKA, REPORTÁŽ, FOTOREPORTÁŽ

1. dětské zpravodajství na čt:D
2. přístroj k zaznamenání zvuku i obrazu
3. periodická tiskovina, barevná – tematicky zaměřená
4. interview – česky
5. česká soukromá TV
6. nadpis novinářsky
7. novinářský článek informující o akci, objektivní, bez vlastního postoje
8. opak pravdy

Měla by se týkat školní akce, které se alespoň jeden z členů skupiny zúčastnil. Nastudujte a zjistěte co nejvíce informací k zaměření akce. (př. Výstava mazlíčků – zjistím si co nejvíce o chovatelství u nás)

Příprava:

Název a základní informace:

Rozhovor, připravit a promyslet otázky:

Klíčové postřehy, názor na akci, dojmy:

Moje poznámky, odborné či profesní názvy, vysvětlivky apod.:

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MÍT SVĚT PŘEČTENÝ
aneb spolupráce knihoven a škol v Ústeckém kraji.
Reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0./16_03/0008225

Zde přepište reportáž z akce na čisto (nezapomeňte na členění textu):

Titulek a podtitulek

Úvod, stručně a tučně

Podrobný text s rozhovorem + místo na fotografii!! Podpis autorů.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MÍT SVĚT PŘEČTENÝ
aneb spolupráce knihoven a škol v Ústeckém kraji.
Reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0./16_03/0008225

2. hodina

Ukázky fotografií, s kterými budeme v této vyučovací hodině pracovat:

Zdroj obrázků: Klipart MS: www.office.microsoft.com

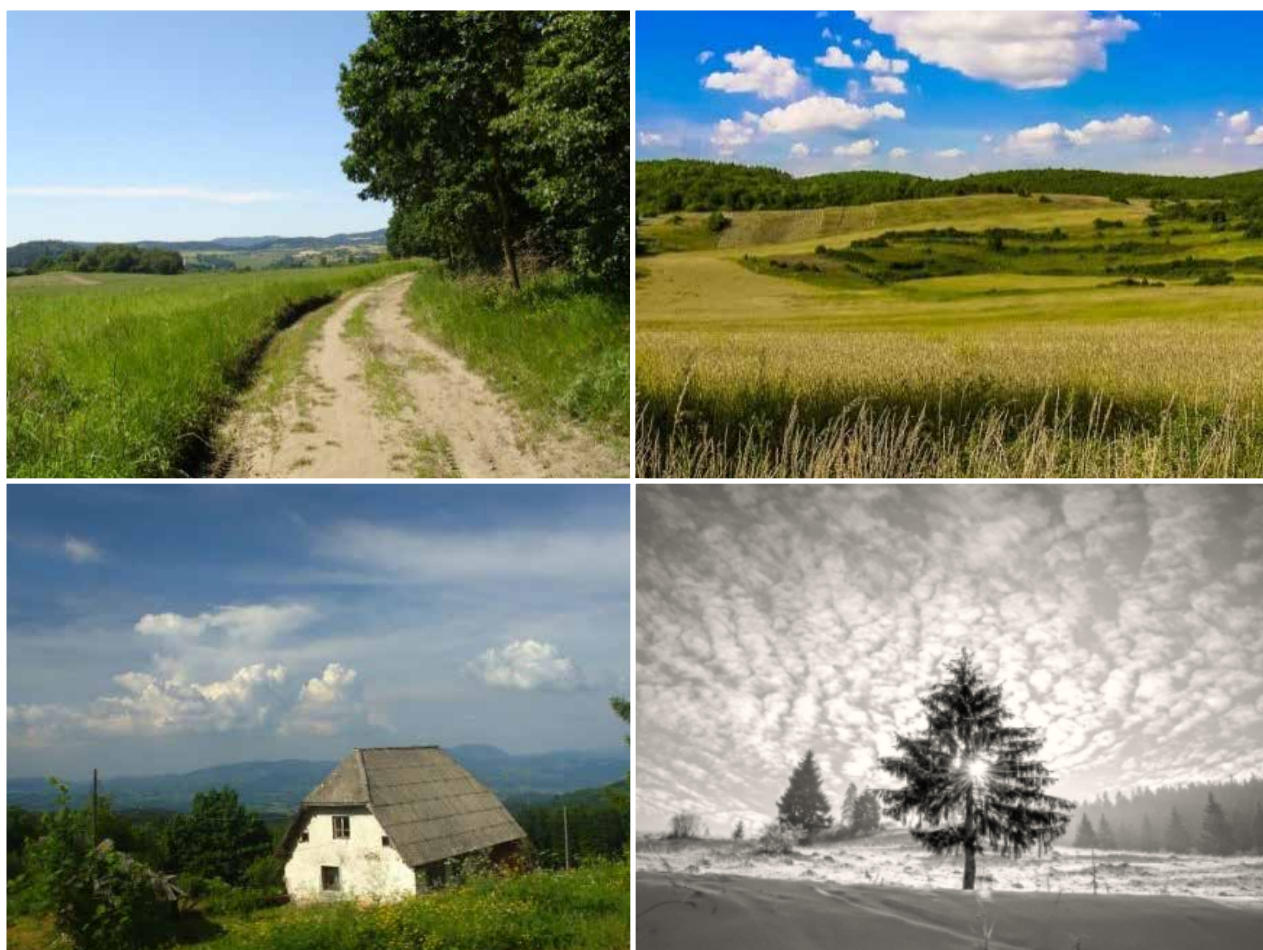
UKÁZKY FOTOGRAFIÍ

Obrázky – z galerie Klipart www.office.microsoft.com a archiv autorek

Portrét:

Krajina

Město/vesnice

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MÍT SVĚT PŘEČTENÝ
aneb spolupráce knihoven a škol v Ústeckém kraji.
Reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_03/0008225

Interiér

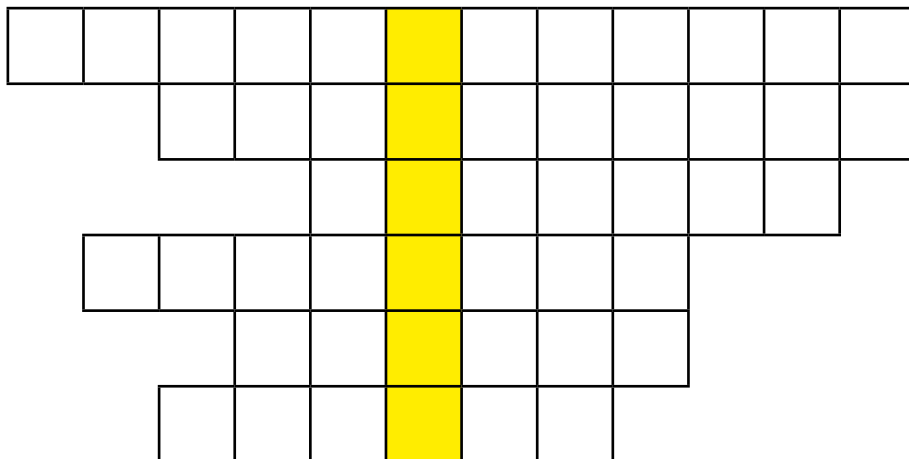
Postava/postavy

2.2.3 Téma č. 3 Tištěná média – Layout a grafická úprava tiskovin – 1 hodina

1. hodina

Forma a bližší popis realizace

1. novinářství, z cizího jazyka
2. snímek, obrázek pořízený aparátem nebo mobilem
3. sloveso s významem přenášet signál
4. dialog, interview
5. technik mající na starosti zvuk
5. vydavatel

03_01 PRACOVNÍ LIST PRO PRÁCI VE SKUPINÁCH, INSPIRACE PRO DISKUZI

(vytisknout a rozstříhat – ve skupinách pak přiřazovat k sobě):

Moderátor/ka	je hlasem stanice. Stejně jako zprávař si podklady od redaktorů upravuje pro svůj projev. Před sebou má nejen mikrofon, ale i obrazovky počítačů, na kterých sleduje aktuální dění. Neuvádí zprávy, ale souvislý pořad nebo cyklus.
Editor/ka vysílání	je především jakýmsi sítem, přes které jdou do vysílání všechny příspěvky i hudba. Skládá je tak, aby bylo vysílání v jednotlivých částech rozmanité a zajímavé.
Produkční	zastává v newsroomu několik rolí, je podporou pro zprávaře, kterým pomáhá získat cenné informace, například v podobě telefonického spojení s ministrem/vysokým manažerem či jinou vlivnou osobou. Dále je „spojkou“ mezi moderátorem, zvukařem a editorem. Produkční je také jakýmsi „strážným andělem“ pro hosty, kteří do rádia přijdou na rozhovor.
Reportér či reportérka	pohybuje se na hranici zpravodajství a publicistiky: pracuje v terénu – událost popisuje a zároveň ji i hodnotí, jeho postoj je často zřetelný a ovlivňuje kompozici.
Sportovní redaktor	v newsroomu jsou při denním vysílání dva sportovní redaktori, kteří jsou dále v kontaktu s regionálními redaktory a externími spolupracovníky. Při větších sportovních událostech je pak tým posílen.
Newsroom	centrum dění, místo příprav – redakce, místo zpravodajství – dnes vybavena technikou jako PC, tablety, mikrofony, mixážní pulty, přenosovou technikou, ale také hodinami
Redaktor/ka zpráv	musí mít dávku výmluvnosti, asertivity i drzosti, aby se k informaci co nejrychleji dostal. Zprávu musí připravit v co nejkratší době, do dalších vstupů pak zjišťují další podrobnosti, jsou ve spojení s regionálními redaktory. Lidově také zprávař/ka.
Technik přenosu, zvukař	pracuje v redakci/technickém studiu i v terénu s mixpultem, technický pracovník – spolupracuje s editorem, redaktory i reportéry
Šéfredaktor/ka	vedoucí pracovník – hlavní redaktor, vede a koordinuje tým, je zodpovědný za týmovou práci redakce masmédií. Řídí redakční tým, schvaluje články, zprávy či příspěvky k publikaci a realizuje různé nápady redaktorů.

2. hodina

Poznámky k připravovanému vystoupení s ukázkou mluveného projevu

Materiál pro práci ve skupinách, inspirace pro diskuzi (vytisknout a rozstříhat – ve skupinách pak přiřazovat k sobě):

Střihač/ka	stříhat příspěvek na klasické analogové střižně, anebo na střižně digitální (tj. na počítači). Princip je však u obou obdobný: poskládat (sestříhat) zvuky a obrázky na sebe a za sebou tak, jak mají v reportáži následovat.
Vedoucí vydání	je především jakýmsi sítem, přes které jdou do vysílání všechny příspěvky. Odpovídá za zpravodajskou relaci. Je to jistý druh kontroly, ale vedoucí vydání zodpovídá i za případné chyby
Produkční	zastává v newsroomu několik rolí, je podporou pro zprávaře, kterým pomáhá získat cenné informace, například v podobě telefonického spojení s ministrem/vysokým manažerem či jinou vlivnou osobou. Dále je „spojkou“ mezi moderátorem, technikem a editorem.
Reportér či reportérka	pohybuje se na hranici zpravodajství a publicistiky: pracuje v terénu – musí získané informace zpracovat a připravit si tzv. synopsi. Promyslí si, co z natočeného materiálu v reportáži použije a jaké další informace bude pro vyváženost a objektivitu zprávy potřebovat (např. archivní materiály, zprávy ČTK, reakce odborníků...).
Sportovní redaktor	v newsroomu jsou při denním vysílání sportovní redaktori, kteří jsou dále v kontaktu s regionálními redaktory a externími spolupracovníky. Při větších sportovních událostech je pak tým posílen.
Newsroom	centrum dění, místo příprav – redakce, místo zpravodajství – dnes vybavena technikou jako PC, tablety, mikrofony, kamery, mixážní pulty, přenosovou technikou, ale také hodinami
Redaktor/ka zprav	musí mít dávku výmluvnosti, asertivity i drзости, aby se k informaci co nejrychleji dostal. Zpravu musí připravit v co nejkratší době, do dalších vstupů pak zjišťují další podrobnosti, jsou ve spojení s regionálními redaktory. Lidově také zprávař/ka.
Technik přenosu, zvukař	pracuje v redakci/technickém studiu i v terénu s mixpultem, technický pracovník – spolupracuje s editorem, redaktory i reportéry
Šéfredaktor/ka	vedoucí pracovník – hlavní redaktor, vede a koordinuje tým, je zodpovědný za týmovou práci redakce masmédií. Řídí redakční tým, schvaluje zprávy či příspěvky k publikaci a realizuje různé nápady redaktorů.
Kameraman	točí (podle technických možností) na klasickou betacamovou kameru anebo na kameru digitální, na sedmdesátiminutovou reportáž alespoň 10 minut materiálu, nutná pevná ruka a dobré oko, pomalu pohybovat kamerou: celkový záběr, detail a polodetail

2. hodina

Poznámky pro práci s kamerou – její ovládání, parametry, nutná nastavení, práce s ní, apod.

2.5.2 Téma č. 2 Nová média II – Blog, videoblog, vlog, youtube – 3 hodiny

1. hodina

Test na úvod hodiny

TEST

1. Čemu s televizním slangu říká infotainment?

Propojení informace se zábavou, cílem je šokovat	B
Úložiště informací	S
Moment přenosu informace	A

2. Co je zpravodajství?

Novinový článek v psané podobě s alespoň jednou fotografií	P
Základní novinářská činnost, objektivní přenos informací	L
Obchodování s informacemi mezi deníky	E

3. Co je podstatou publicistiky?

Publikovat co nejvíce článků, textů či videí	U
Přinášet kromě informace i vlastní názor novináře	O
Pobavit příjemce informací	D

4. Co je fakenews?

Lživá zpráva	G
Novinka	Y
Krátký novinový článek	N

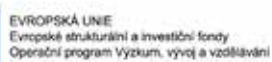
Poznámky a zápisky z vyhodnocení testu

2. hodina

Poznámky z brainstormingu nad tematikou blogu

Mé náměty na článek blogu

MÍT SVĚT PŘEČTENÝ
aneb spolupráce knihoven a škol v Ústeckém kraji.
Reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0./16_03/0008225

3. hodina

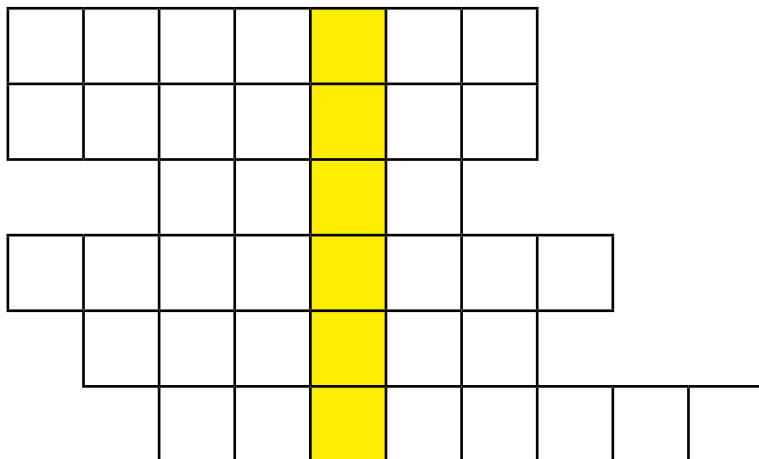
Poznámky k tvorbě videospotu/příspěvku

2.6 TEMATICKÝ BLOK Č. 6 PUBLIC RELATIONS – 2 HODINY

2.6.1 Téma č. 1 Seznámení s mediální podporou akce, Příprava a organizace mediální podpory akce – 2 hodiny

1. hodina

Křížovka – jeden z nástrojů PR

1. barevná tiskovina, měsíčník nejčastěji
2. nadpis článku nebo zprávy
3. kachna, nepravdivá zpráva
4. novinář z redakce
5. článek, text zpravodajství, informace
6. síť sítí

2. hodina

Poznámky k týmové práci – příprava mediální podpory akce školy/knihovny

3 METODICKÁ ČÁST

Úvod metodické části

Hlavním cílem tohoto vzdělávacího programu je neotřelým způsobem umožnit žákům 6. a 7. třídy vhled do fungování mediálního prostředí v dnešním světě, dále se pokusit o tvorbu vlastních mediálních sdělení na různých platformách – tisk, internet, obraz či zvuk. Také rozvíjet kompetence komunikativní a občanské, kompetence pracovní, sociální, personální a kompetence k učení.

Téma je aktuální a přínosné, jelikož dnešní mediální svět, potažmo mediální tvorba je pro příjemce velmi nepřehledná, zvláště jedná-li se o dětského diváka, posluchače či čtenáře. Je potřeba budovat v žácích potřebu přistupovat kriticky k mediálním produktům, ať už se jedná o knihy, noviny, časopisy, filmy, hudbu, televizní či rozhlasové pořady, webové stránky, seriály a další. Hovoříme o celém mediálním průmyslu a orientovat se v něm je obtížné. Navíc náplň jednotlivých lekcí může žákům imponovat, protože většina z nich se v mediálním prostoru sama pohybuje jako příjemce, někdy i jako tvůrce. Tento zájem a vlastní aktivita žáků je při samotných lekcích přínosná, jelikož kromě motivace vnější může realizátor pracovat i s motivací vnitřní.

Význam vzdělávacího programu tkví tedy hlavně v pochopení souvislostí jak historických, společenských, ale i technologických a technických. Žáci se během 16 lekcí seznámí se základním mediálním odborným názvoslovím, dále s dělením médií, jejich historií i rolí ve společnosti, žáci si uvědomují roli médií ve společnosti, žáci se učí jak k médiím přistupovat a zajímat se o dění ve světě, společnosti i nejbližším okolí a důležité hodnotě informace v dnešním světě. V neposlední řadě se také seznamují s riziky pohybu v dnešním mediálním světě, s nutností ověřovat si informace. Naše lekce lze bez problému přenést do jiných regionů i při drobné změně obsahu. V některých metodicky zpracovaných lekcích proto uvádíme alternativní programy nebo literaturu.

Hlavním úkolem médií je přenos dat, informace či zpráv ke čtenáři, posluchači nebo divákovi, šíří se prostřednictvím masmédií. Masová média – tištěná (tiskoviny), zvuková (rozhlas) a obrazová (TV), internet pak zastupuje všechny tři. V souvislosti s rozvojem přenosu informací a tedy i mediální tvorby pomocí různých forem médií bylo nutné vytvořit nějaký systém znaků pro jejich přenos – např. řeč nebo písmo. Informace byla již od nejstarších dob důležitá jak pro vládcy, strategy, tak pro obchodníky. Zprávy nejprve přinášeli sami obchodníci, později k tomu určení poslové nebo lidé cestující z důvodu práce nebo zábavy.

Vstupní předpoklady (podmínky) pro program

Většinu lekcí lze realizovat v běžné školní třídě, dále také v odborné učebně IT nebo knihovně či čítárně vybavené PC s internetovým připojením, dataprojektorem. Zpestřením programu je exkurze v redakci novin, rozhlasu či televizi, případně beseda s novinářem. Dále jsou používány tablety, fotoaparát, stativ, digitální kamera či mobilní telefon žáků, dále je dobré použít klíčovací pozadí. V některých lekcích se používá i tabule či flipchart, kreslicí a výtvarné potřeby. Bude-li hodinu vést nepedagog, musí dbát na zvukový a srozumitelný hlasový projev, pracovat aktivně a adekvátně s hlasem a volit výrazové prostředky adekvátní věku.

Jelikož mediální výchova zahrnuje velké množství disciplín, které zapojují mnoho oborů a oblastí lidské činnosti – od komunikačních, přes výtvarné, grafické, verbální, tvůrčí, technické až po oblast informatiky. Dále lekci ovlivňuje osobnost realizátora, žáci, prostředí a samozřejmě obsah a cíl lekce (kurikulum).

- Osobnost realizátora – dobré komunikační dovednosti, měl by mít alespoň již elementární povědomí o mediální výchově a alespoň na základní úrovni ovládat technické prostředky. Důležitá je i jeho ochota doplňovat si své znalosti z doporučené odborné literatury. Důležité je i jeho interpersonální působení na skupinu, pozitivní přístup a dobrý komunikační styl, měl by být přístupný pro otevření diskuze a komunikaci.
- Žáci, studenti – důležitým prvkem je jejich motivace k učení, přijetí cíle lekce, dále složení skupiny – zda se jedná o již sžitou skupinu nebo neznámé žáky. Žáci se liší také podle toho, jaký styl učení preferují – zda konkrétní (vnímání, pocity), aktivní (experimentování, sledování), abstraktní (teoretizování, myšlení, usuzování) nebo styl přemýšlivý (pozorování, uvažování).
- Prostředí – kontext, v jakém se výuka uskutečňuje (třída, studovna, odborná učebna, knihovna, ale také rozhlasové nebo televizní studio). Velikost a vybavení učebny či jiné místnosti. Vnitřní nebo venkovní prostředí. Dále pak možnost používat a prohlížet si řadu pomůcek pro lekci a důležité je i vybavení technikou.

- Kurikulum – cíl, obsah a metody využívané při lekcích, nezapomínejme ani reflexi a sebereflexi jednotlivých lekcí či činností
- Při lekcích dodržujte tyto zásady:
 - názornost – informace by měly být viditelné a opírat se o vědomosti a dosavadní znalosti studentů
 - jednoduchost – terminologie by měla být pro žáky pochopitelná a navazovat na již probrané vědomosti
 - tempo hodiny – hodina by měla být dynamická, aby se žáci nenudili, ale zároveň umožnit žákům „zažít“ a vstřebat nové poznatky
 - aktivita žáků – snažit se žáky do lekce zapojovat, zkoušet si nové věci, debatovat
 - smysluplnost – žáci by měli vidět smysl toho, co se učí – důvod, proč je mediální výchova důležitá
- využitelnost – především informací – žáci by si měli uvědomit využití a důležitost informací, jejich důležitost pro jejich život a praktickou využitelnost

Přínos neformálního vzdělávání

V lekcích je akcentována větší míra možnosti vyjádřit vlastní názor, sdílet své dojmy a prožitky. Žáci si vyzkouší práci s konkrétními technickými a technologickými zařízeními jak v učebně, tak v exteriérech či jiných prostorách, než je běžná třída. Praktické části jim zprostředkovává nejen učitel, ale také pozvaný host z praxe či knihovník. Žáci si utvářejí kritický přístup k získávání informací. Díky absolvování vzdělávacího programu žáci navštíví i přímo pracoviště, kde se mediální sdělení tvoří – jako je redakce, rozhlas či televizní studio. Experimentální či aktivizující metody – jako hry, vstup do role či doplňovačky – zaujmou žáky především díky své dynamičnosti a jejich aktivnímu zapojení.

Tvůrci programu se pokoušeli o to, aby byl plně přístupný i pro žáky se SVP. Nicméně s přihlédnutím na zdravotní postižení/vzdělávací/sociální znevýhodnění těchto žáků a z toho leckdy nižší úroveň znalostí a schopností bude v některých případech nutné přistoupit k určité modifikaci aktivit podle individuálních potřeb konkrétního žáka.

Možné komplikace

V rámci realizace vzdělávacího programu nepředpokládáme výraznější komplikace. Ty se mohou vyskytnout ve vztahu k využití technických zařízení a jejich funkčnosti. Tomu lze předejít důkladnou přípravou realizátora a kontrolou zařízení.

Některé zajímavé publikace a odkazy k dané problematice, konkrétněji u jednotlivých bloků:

- BĚLOHLAVÁ, Eva. Mediální výchova: učebnice pro 2. stupeň ZŠ a odpovídající ročníky víceletých gymnázií. 1. vyd. Plzeň: Fraus, 2013, 96 s. ISBN 978-807-2381-623.
- MIČIENKA, Marek a Jan JIRÁK. Rozumět médiím: základy mediální výchovy pro učitele. Praha: Partners Czech, 2006. ISBN 80-239-6762-2.
- BIRLEY, Shane. Jak se naučit blogovat a vlogovat v 10 lekcích: super lekce. Přeložil Vít MALINOVSKÝ. Praha: Svojtka & Co., 2016. ISBN 978-80-256-1851-6
- DOČEKAL, Daniel, Jan MÜLLER, Anastázie HARRIS a Luboš HEGER. *Dítě v síti: manuál pro rodiče a učitele, kteří chtějí rozumět digitálnímu světu mladé generace*. Praha: Mladá fronta, 2019. Flowee. ISBN 978-80-204-5145-
- POSPÍŠIL, Jan a Lucie S. ZÁVODNÁ. *Mediální výchova – Metodika*. Praha: Computer Media, 2011. ISBN 978-80-7402-040-7.

3.1 METODICKÝ BLOK Č. 1 ÚVOD: MÉDIA A INFORMACE – 1 HODINA

Úvodní blok definuje média a jejich úlohu ve společnosti a seznamuje žáky se základním dělením médií. Stěžejním prvkem náplně vyučovací jednotky je prezentace na Téma: Média a jejich dělení. Jedná se o úvodní seznámení s problematikou, výklad je tedy doplněn řízenou diskuzí a žáci jsou vybízeni k sdílení vlastních zkušeností a názorů. V závěru lekce žáci vyplní druhou část pracovního listu, porovnáním s předchozím doplňováním definovaly nové poznatky. Práce v učebně či odborné učebně. V řízené diskuzi, ale také při vlastní samostatné práci a následné kontrole se učí kultivovaně vyjadřovat své názory jak na svoji, tak na práci svých spolužáků. Dále se učí vzájemnému respektu a respektu k cizímu názoru, čímž se bude podporovat kompetence komunikativní, společenská, personální a sociální.

3.1.1 Téma č. 1 Úvod: Média a informace

1. hodina

Cíl

Seznámit žáky s pojmy média a informace, uvést tyto pojmy do jejich života a naučit je nad těmito pojmy diskutovat.

Forma a bližší popis realizace

Na začátku hodiny si žáci začnou na základě brainstormingu vedeného realizátorem vybavovat známé pojmy související s mediální tvorbou (tisk, noviny, časopis, zprávy apod.). Ty jsou napsány na tabuli či flipchart a žáci volně asociují své nápady a myšlenky. Psaní na tabuli – nejlépe žáky. Následuje prezentace na téma **1_UVOD_Media_a_informace**, s níž realizátor aktivně pracuje a v jejímž průběhu žáci vypracují křížovku **1_1krizovka zdroje**. Ke každému slidu se vede diskuze. Po skončení prezentace se žáci rozdělí do skupin a pracují nad pracovním listem **1_2UVOD_media**. V závěru lekce žáci vyplní druhou část pracovního listu, porovnáním s předchozím doplňováním definují nové poznatky.

Metody

V úvodu lekce se staví na zkušenostech žáků – vybavování si již známých pojmů skrze brainstorming. Následuje prezentace s výkladem nových pojmů. Diskuze probíhá uvnitř řízené skupinové práce. Žáci se mohou zapojovat do besedy, vznášet připomínky a sdílet své postoje a zkušenosti.

Práce ve dvojicích, pracovní list. Práce ve skupinách, kde žáci vstupují do rolí v rámci týmu a dodržují pravidla práce, pracují s pracovními listy – žáci společně aplikují získané poznatky. Vybavování si pojmů.

Pomůcky

dataprojektor, PC, tiskárna, vytištěné pracovní listy **1_1krizovka zdroje**, **1_2UVOD_media**, **prezentace 1_UVOD_Media_a_informace**

Podrobně rozpracovaný obsah a teoretické základy k dané problematice

V úvodu hodin realizátor začíná žáky seznamovat s problémy, které budou náplní hodiny, a to metodou otázek pokládáných žákům nebo brainstormingu. Tím žáky aktivizuje, motivuje a nastíní jim téma hodiny. V případě, že se s žáky setkává poprvé, je vhodné se hned na začátku představit a navodit přátelskou atmosféru. Toho je možno dosáhnout správně zvolenou aktivitou, například požádá-li žáky, aby se mu představili. Je vhodné tento proces doplnit o otázku tematicky blízkou probíraným skutečnostem. Může jít například o čas, který žáci stráví na sociálních sítích, o to jaká média využívají, zda čtou noviny oni nebo někdo z jejich blízkých apod. Cílem tematického bloku je seznámit účastníky programu s mediálním prostředím a trhem, přístupem k informaci a ověřování její věrohodnosti.

Po úvodním brainstormingu a diskuzi následuje vyřešení křížovky, která predikuje další témata lekce. Při brainstormingu podporujeme neformální a přátelské prostředí, aby se žáci nebáli sdílet své nápady a postřehy. Žáci se seznámí při prezentaci **1_UVOD_Media_a_informace** se základním názvoslovím a tříděním médií – podle způsobu šíření, tedy na tištěná, zvuková nebo obrazová – a dalšími teoretickými poznatky coby přípravy pro praktickou část.

V praktické části této výukové jednotky pracují žáci v týmech a realizátor podporuje řečové a komunikační dovednosti a jazykovou pohotovost při diskuzi nad prezentací. Kompetence k řešení problémů, sociální a personální, jsou rozvíjeny při práci ve skupinkách na pracovních listech, kdy si žáci vzájemně radí a pomáhají si, navrhuje různá řešení při vlastní práci s pracovním listem, dokončují úkoly, své závěry odůvodňují argumenty. Rozvíjejí kompetence komunikační i občanské. Při práci s pracovními listy žáci dodržují dohodnuté postupy a čas.

Hodinu lze uskutečnit v knihovně či čítárně, odborné učebně či klasické třídě. Realizátor navodí brainstorming na téma: Co jsou podle tebe média? Žáci mohou své nápady jen říkat, ale lepší je psát na tabuli či velký list papíru/flipchart. Tento úkol mohou žáci dostat zadaný i do skupin – při početnější třídě – a pak porovnávají své listy papíru skupiny žáků. Dopředu nakopírovat pracovní listy **1_1krizovka zdroj**, **1_2UVOD_media**.

Před lekcí je dobré zkontrolovat funkčnost PC, projektoru a internetové připojení. Realizátor se musí seznámit dopředu s obsahem prezentace a odkazy v ní.

Diskuze – bude probíhat uvnitř řízené skupinové práce a je dobré dopředu připomenout pravidla diskuze. Neskákat si do řeči, respektovat cizí názor. Práce ve skupinách (nutno jasně definovat pravidla práce ve skupině – riziko při neznámé skupině žáků, jelikož mohou vzniknout třecí plochy), kde žáci vstupují do rolí v rámci týmu a dodržují pravidla práce, pracují s pracovními listy.

Základní informace pro pedagoga/realizátora také v prezentaci **1_UVOD_Media_a_informace**:

Co si představíš pod pojmem média? K čemu slouží? Kde se s nimi můžeš setkat? Používáš nějaká média?

Úkol: Vyluštit křížovku (vyřešením je slovo informace, se kterým se bude pracovat v následujících slidech)

Informace je pojem velmi široký a jeho pojetí se měnilo v průběhu historie. Od nejstarších dob mezi sebou lidé komunikovali a předávali si informace. Samozřejmě že v různých dobách různým způsobem.

Zamyslete se: Jakým způsobem mohli lidé komunikovat? Co mohli používat?

Historicky – slovem nebo písmem, později i obrazem nebo zvukem

Každý tento typ šíření má svoje klady a zápory, při předávání informací dochází k tzv. informačnímu šumu = je způsoben z vnějšku, jak autorem, tak příjemcem informace, může jej způsobit rušení z okolí, porucha řeči a sluchu, nebo nepozornost a následná špatná interpretace

Informace = údaj o reálném stavu či prostředí nebo o procesech, které v něm probíhají. M

média = prostředníci – mezi tím, co se někde děje, a těmi, kteří informace přijímají

Patří sem:

- noviny, časopisy, televize atp.
- elektronická média
- Úkoly médií:
- informování, poučení
- informace jako vědění, které lze předávat

Členění médií

- Primární média
umožňují sdělování bez dodatečných pomůcek (např. mluvené slovo, gesto, pohyb).
- Sekundární média
ke sdělení využívají technologické pomůcky na straně sdělujícího, ne však na straně příjemce (např. megafon, vesnický rozhlas, tisk).

- Terciární média

vyžadují technologickou pomůcku na straně sdělujícího i příjemce (např. rozhlas, televize, telefon, počítač).

Druhy médií

- Tištěná (psaná, obrazová...)
- Elektronická, digitální (Nová média)
- Rozhlasová (zvuková)
- Televizní (obrazová, filmová...)

Specifická média

- jsou nástrojem, který působí slovem, obrazem, zvukem, pohybem, tvarem, barvou a jinými komunikačními prvky

Propagační prostředky – typickým příkladem:

- technická příbuznost (tištěné, zvukové, světelné, prostorové apod.)
- délka působení (např. plakát, noviny, rozhlas)
- místo působení (na místě prodeje, na ulici, doma)
- způsob komunikace, smyslové vnímání, vliv na objekt propagace atd.

Mediální informace – co pod tím pojmem rozumíme

- informace zpracované novináři
- publikované v médiích
- zpracování informací je vždy subjektivní

Otázka pro diskuzi: Na čem je závislé zpracování a prezentace informací?

Co je zdroj informace? dají rozdělit podle:

- smyslů – zvuková sdělení, obrazová sdělení
- míry masovosti – největší množství lidí pravděpodobně oslovuje televize, méně výklad ve škole, dialog dvou lidí
- informačního média – noviny, časopisy, televize, Internet

Jak poznat objektivní informaci?

- Správnost
- Odbornost autora
- Objektivnost
- Aktuálnost
- Ucelenost

Informace můžeme získat výzkumem, anketou nebo od odborníka

Zdrojem informací zůstaly samozřejmě i knihovny. Dlouhé roky existující www.hoax.cz ti umožní ověřit, jestli se právě nechystáš naletět.

Hate Free Culture má tak stále rostoucí část jménem Hoaxy a věnuje se spíš těm politickým či společenským.

Dalším zajímavým projektem v tomto ohledu může být počin Manipulátoři. V zahraničí by vás mohl zajímat Bellingcat.com, ten se ale specializuje hlavně na politické a zpravodajské záležitosti a řada dalších. Objektivitu a pravdivost nezkoumáme jen u informací šířených jazykem, ale také u fotografií a videí.

Co ovlivňuje zpracování informace v médiích

- rozsah informace, množství údajů – které budou či chce novinář sdělit
- verifikace (ověření) získaných informací
- analýza informací, znalost souvislostí
- osobnost redaktora
- styl média, ve kterém bude informace publikována
- majitel média

Co jsme zjistili? – otázka k zamyšlení, shrnutí poznatků

- mediální koncerny se snaží zaujmout co nejširší část publika, oslovovat různé cílové skupiny
- styl nadpisů se výrazně liší podle cílové skupiny média a kategorie (seriózní média, bulvár)
- podobně se odlišuje využívání jazykových prostředků a formy jazyka
- celkové vyznění článků v různých médiích je závislé na mnoha okolnostech, ale vždy zachovává zaměření média na cílovou skupinu a snaží se dodržet klasifikaci média

Realizátor pomůže žákům utvořit dvojice a zadá žákům úkol: vyplňte pracovní list **1_2UVOD_media**.

Použijte znalosti, jež jste dozvěděli nebo jste si připomněli v dnešní lekci.

Pracovní list **1_2UVOD_media** na závěr zhodnotit jednotlivými dvojicemi – najít co se podařilo a co by bylo možné ještě zlepšit. Žáci společně aplikují získané poznatky. Vybavování si již známých či nových informací.

Zdroje a další informace k dané problematice

BĚLOHLAVÁ, Eva. Mediální výchova: učebnice pro 2. stupeň ZŠ a odpovídající ročníky víceletých gymnázií. 1. vyd. Plzeň: Fraus, 2013, 96 s. ISBN 978-807-2381-623.

MIČIENKA, Marek a Jan JIRÁK. Rozumět médiím: základy mediální výchovy pro učitele. Praha: Partners Czech, 2006. ISBN 80-239-6762-2.

HALADA, Jan a Barbora OSVALDOVÁ, ed. Slovník žurnalistiky: výklad pojmů a teorie oboru. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2017. ISBN 9788024637525.

Otázky ke zpětné vazbě žáků

Co jsou to média?

Jaká média znáte?

Na praktickém příkladu zkuste vysvětlit, co je to informace.

Klíčové kompetence

kompetence schopnost učit se:

- žáci vyhledávají a třídí informace a na základě jejich propojení je systematicky využívají v procesu učení

- získávají důvěru ve vlastní vyjadřovací schopnosti

kompetence k řešení problému – kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, jsou schopni je obhájit, uvědomují si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

3.2 METODICKÝ BLOK Č. 2 (TIŠTĚNÁ MÉDIA) – 4 HODINY

V bloku věnovaném tiskovým médiím nejprve žákům ukážeme konkrétní tiskoviny, noviny či časopisy (ukázky též v úvodním snímku prezentace), dále se zaměříme na jejich základní rozdělení na žurnalistiku a publicistiku – stěžejní je žákům vysvětlit rozdíl mezi zpravodajstvím a publicistkou, a jejich porovnání a úlohu v mediálním světě, také si ukážeme jejich roli při informování příjemce. Je důležité vysvětlit žákům objektivitu a subjektivitu zprávy, zamyslet se nad tím, zda novinář může být či je objektivní? Neplést si zprávu (osobnost novináře ustupuje do pozadí, snaží se neutrálně informovat o akci) a komentář, reportáž z akce (novinář k informaci o akci přidává vlastní názor, dává akci do kontextu). Žáci se dále seznámí s grafickou úpravou tiskovin coby důležitým prvkem konkrétního média. Svůj pozitivní postoj k jazyku budou rozvíjet také četbou ukázek konkrétních autorů mediálních sdělení, vyhledáváním zajímavých spojení slov či přenesení významu. Metoda aktivního čtení podporuje též kompetence komunikační.

3.2.1 Téma č. 1 Tištěná média – zpráva – 1 hodina

1. hodina

Cíl

Seznámení se s pojmy média, konkrétně tištěna, naučit žáky nad těmito pojmy diskutovat a základně se v této problematice orientovat.

Forma a bližší popis realizace

Úvodní hodina lekce – na začátku si žáci připomenou známé pojmy formou diskuze, která je iniciována v úvodním slidu prezentace na téma **2_1_TISTENA_MEDIA_zprava**, s níž realizátor aktivně pracuje. U každého slidu je žákům umožněno se k probírané problematice vyjádřit či jinak reagovat, dále se žáci dozvídají i nové informace a poznatky. Po skončení prezentace realizátor žáky rozdělí do skupin, rozdá jim pracovní listy a oni společně v týmech pracují nad pracovním listem **2_1_TISTENA_MEDIA_zprava – pracovní list** – zpráva, kdy se na základě pokynů v listě pokusí napsat krátkou zprávu.

Metody

Prezentace s diskuzí. Žáci se mohou zapojovat do besedy, vznášet připomínky, následuje skupinová práce – žáci se rozdělí do týmů. Hlasité čtení ukázek z tiskovin, tím rozvíjejí kompetence pracovní. Při vlastní tvorbě krátké zprávy se uplatní metoda slovní.

Pomůcky

dataprojektor, PC, tiskárna, vytištěné pracovní listy **2_1_TISTENA_MEDIA_zprava – pracovní list**, ukázky tiskovin, prezentace **2_1_TISTENA_MEDIA_zprava**

Podrobně rozpracovaný obsah a teoretické základy k dané problematice

Žáci si zopakovali pojmy hned v úvodu prezentace **2_1_TISTENA_MEDIA_zprava**, seznámili se se zásadami psaní zpráv. Jednotlivé snímky obsahují aktivizující otázky pro žáky, ale také nové poznatky. Seznámí se s projekty a stránkami, kde lze ověřit pravdivost informací – podrobně zpracované v prezentaci. Nahlas si přečtou ukázku dezinformace z pracovního listu příloha **2_1_TISTENA_MEDIA_zprava – pracovní list** – žáci nahlas čtou:

Čeká češtinu revoluce? EU chce zjednodušit český jazyk a zrušit písmeno Ř!!

Češtinu čekají vbrzku velké změny. Jak uvedl zdroj blízký EK, uvažuje se o zrušení písmene ř, jelikož jeho používání komplikuje vydávání písemných dokumentů, protože nelze používat univerzální písmové a tiskařské fonty. Navíc je i výslovnost tohoto písmene značně komplikovaná, dokonce i mezi samotnými Čechy. Web: všechno je jinak!

bk

Realizátor následně přechází do diskuze s definováním znaků dezinformace. V této aktivitě je též důležité se žáky formulovat a připomenout rozdíl mezi zpravodajstvím a publicistikou, zdůraznit znaky zpravodajství. Žáci poté sami zkusí napsat krátkou zprávu dle instrukcí a postupných kroků pracovního listu – název zprávy, klíčová slova, důležité informace, otázky vhodné k textu – postupujeme od jednotlivostí a klíčových slov k upřesňujícím a podrobnějším informacím. Při tvorbě zprávy v pracovním listu pak bude akcentována volba adekvátních jazykových prostředků, slohových postupů. Důraz klademe na objektivní informování. Žáci dodržují dohodnuté postupy a časový rozvrh. Dokážou po skončení práce uvést své pracovní místo do původního stavu.

Před zahájením hodiny si musí realizátor připravit libovolný počet různých tiskovin – novin či časopisů, dále je potřeba si zkontrolovat všechna zařízení, prohlédnout si dopředu prezentaci a nakopírovat pracovní listy. Důraz při prezentaci klademe na objektivní informování. Pracuje se ve třídě, odborné učebně, je nutno vytvořit prostor pro skupinovou práci – přizpůsobit rozmístění stolů a židlí, dále by zde měly být k dispozici naučné slovníky či slovníky cizích slov tak, aby si mohli žáci vyhledat nové termíny z prezentace. Prezentace je důležitá s řízenou diskuzí – dát žákům prostor k vyjádření vlastního názoru. Rozvíjena bude kompetence společenská, komunikativní i občanská.

Základní informace pro pedagoga. V části věnované zpravodajství zdůraznit znaky zprávy a její objektivitu, možnosti ověřování zpráv.

Co je zpravodajství?

V užším slova smyslu = oznámení, zpráva, referování o událostech

Mělo by být: objektivní.

Otázka k diskuzi: Najdi si ve slovníku význam slova OBJEKTIVNÍ

2. Definice zpravodajství – širší smysl

- jedna ze základních novinářských činností a zároveň produkt této činnosti
- historicky nejstarší součást žurnalistiky (novinářství)

Stojí na informacích a faktech.

Zpráva – jaká by měla být?

- Napiš 5 vlastností, znaků, pravidel – která by měla zpráva splňovat.
- Snaha o objektivitu a pravdivost!! Pozor na hodnotící části, protože zpráva by měla čistě objektivně informovat, nikoli vytvářet dojmy a pocity.
- Zpráva – znaky
- Jaké informace a upřesnění o události by ve zprávě neměly chybět?
- název akce, o které píšeme
- místo konání,
- datum, nebo bližší časová informace,

- kým je akce pořádána, pořadatel akce – přesné názvy institucí!!!
- a další stručné informace o akci.
- A hlavně podpis či značku autora!!! Anonymní zprávy jsou podezřelé.

Nesmíme zapomínat na heslovitost a grafickou úpravu zprávy, ale zase nepsat příliš zkratkovitě.

Možnosti, kde ověřit informace, zprávy a další kachny:

- manipulatoři.cz - publicistický web. Věnuje se například politickému marketingu, ověřování
- faktů, public relations a dalším oblastem. Nejvíce se věnuje vyvracení hoaxů, má jejich vlastní databázi.
- hoax.cz - server snažící se informovat uživatele o nástrahách internetu, kterým se šíří poplašné zprávy.
- demagog.cz - studentský projekt, jehož cílem je kontrola faktických tvrzení, která zazní v politických televizních debatách. Asi nejznámější. I tento web získal například ocenění Křišťálová lupa.
- zvoliinfo.cz - skupina studentů Masarykovy univerzity, která sepsala „Surfařova průvodce po internetu“. Slouží jako návod, jak se ve světě médií nenechat vodit za nos a nevěřit nesmyslům.

Rozdat pracovní list – osobnost novináře. Žáci se rozdělí do týmů. Hlasité čtení ukázek z tiskovin může být rizikem, ne všichni žáci chtějí číst nahlas nebo mají dobrý přednes a čtenářské dovednosti. Nedílnou součástí všech aktivit by měl být kritický přístup, pokus o orientaci v informacích a zhodnocení vlastní práce, rozvoj dovedností a postojů. Svůj pozitivní postoj k jazyku budou rozvíjet také četbou ukázek konkrétních autorů mediálních sdělení, vyhledávání zajímavých spojení slov či přenesení významu a bude tak rozvíjena kompetence komunikativní. Žáci budou rozvíjet kompetence občanské, sociální a učení se.

Zdroje a další informace k dané problematice

Seznam materiálů k Mediální výchově. [online]. [cit. 2019-02-18]. Dostupné z: http://www.ptac.cz/data/Materialy_MV.pdf

Otázky ke zpětné vazbě žáků

Co jsou to tištěné média a jaká znáte?

Co jsou to dezinformace? Setkali jste se v poslední době s nějakou? Uveďte...

Klíčové kompetence

kompetence schopnost učit se:

- žáci vyhledávají a třídí informace a na základě jejich propojení je systematicky využívají v procesu učení
- získávají důvěru ve vlastní vyjadřovací schopnosti

kompetence sociální a personální – účinně spolupracují ve skupinách při řešení problémů, podílí se na společné práci s pedagogem a realizátorem, učí se toleranci, solidaritě a empatii, vytváří pozitivní představu o sobě samých, která podporuje jejich sebedůvěru a samostatný rozvoj

3.2.2 Téma č. 2 Tištěná média – Publicistika, reportáž a fotografie – 2 hodiny

1. hodina – Publicistika a reportáž, fotoreportáž

Cíl

Žákům přiblížit problematiku tištěných médií pomocí vlastního prožití přes vytvoření reportáže a fotoreportáže.

Forma a bližší popis realizace

V úvodu hodiny je použita metoda předvídání, kdy žáky aktivizujeme pomocí prvního pracovního listu viz. příloha 2_2_PUBLICISTIKA_pracovní list osobnost novináře – nejprve si vybavují své znalosti k tématu, pak následuje vzájemné sdílení. Žáci nejprve pracují samostatně nad pracovním listem na téma osobnost novináře, dále ve skupinách vylouští křížovku, jejíž tajenka je i tématem této lekce, je to úvodní část druhého pracovního listu viz příloha 2_3_PUBLICISTIKA_pracovní list reportáž pro zopakování odborného názvosloví. Následuje prezentace s výkladem realizátora na téma 2_2_REPORTAZ A FOTOREPORTAZ. Když se žáci seznámí s postupem tvorby reportáže, pokusí se v týmech krátkou reportáž z akce školy nebo knihovny napsat.

V další části budou žáci pracovat nad pracovním listem na téma reportáž ve vytvořených skupinách/týmech, pro samostatnou práci je nutno dodržet časovou dotaci alespoň 15 minut. K tomuto pracovnímu listu se žáci vrátí v následující lekci a doplní svoji krátkou reportáž o fotografií. Práci je možno realizovat ve třídě, odborné učebně, vytvořit prostor pro skupinovou práci – přizpůsobit rozmístění stolů a židlí. Na závěr se seznámí s ukázkami fotografií viz. příloha 2_4_UKAZKYfoto_PRILOHA.

Metody

V úvodu hodiny – metoda předvídání, kdy žáky aktivizujeme pomocí pracovního listu na téma osobnost novináře/reportéra – vybavují si své znalosti k tématu, následně vzájemně sdílí. Úvodní část druhého pracovního listu – křížovka pro zopakování odborného názvosloví. Metody slovní se využijí při výkladu a zopakování již získaných poznatků. Brainstorming. Svůj pozitivní postoj k jazyku rozvíjejí také četbou ukázek konkrétních autorů mediálních sdělení, vyhledáváním zajímavých spojení slov či přenesení významu.

Po metodě slovní – přednášce s řízeným dialogem si žáci ve skupinách vyplní zbylou část pracovního listu na téma reportáž. Metoda pozorování, porovnávání tiskovin a ukázek fotografií i textů s diskuzí.

Pomůcky

dataprojektor, PC, tiskárna, vytištěné pracovní listy 4.2.2 na téma 2_2_PUBLICISTIKA_pracovní list osobnost novináře a druhý na téma 2_3_PUBLICISTIKA_pracovní list reportáž a přílohy 2_4_UKAZKYfoto_PRILOHA ukázky tiskovin dle aktuálního výběru realizátora, prezentace 2_2_REPORTAZ A FOTOREPORTAZ

Podrobně rozpracovaný obsah a teoretické základy k dané problematice

Žáci se seznámí s další oblastí žurnalistiky, a to publicistikou, která na rozdíl od zpravodajství umožňuje novináři osobní výklad, prezentaci vlastního názoru, přesto ale realizátor zdůrazní žákům, že je nutno i při formulaci reportáže dodržovat pravidla Kodexu novináře – tedy snažit se informovat pravdivě. Nad pracovním listem příloha 2_2_PUBLICISTIKA_pracovní list osobnost novináře na téma osobnost novináře přemýšlejí o dovednostech a znalostech, dále morálních a pracovních návycích žurnalisty. Možné nápady žáků se zapisují do listu – znalost cizích jazyků, ale i českého, všeobecný rozhled, vystudovaná vysoká škola s oborem žurnalistika, do schopností mohou přidat fyzickou a duševní zdatnost, dobré řečové dovednosti, orientační smysl, schopnost komunikace, vlastnosti jako neodbytnost, vytrvalost, cílevědomost, dobrá nálada apod.

Dále ve skupinách vylouští křížovku, jejíž tajenka je vyjádřením tématu této lekce. Následuje prezentace 2_2_REPORTAZ A FOTOREPORTAZ, ve které se žáci nejen seznámují s novými pojmy, ale vyjadřují také své názory a zkušenosti z oblasti tištěné žurnalistiky. Seznámí se s postupem a zásadami tvorby reportáže, případně v přinesených tiskovinách ukážou reportáže renomovaných autorů – to je součástí teoretické části lekce. V tvorbě vlastní reportáže do pracovního listu

2_3_PUBLICISTIKA_pracovní list reportáž bude akcentována praktická dovednost žáků, dále vhodná volba jazykových prostředků, slohových postupů a zde je též vhodný subjektivní názor na akci apod. Pracovní list je rozčleněn na jednotlivé kroky tvorby, kdy žáci postupují od názvu, klíčových slov k podrobnostem reportované události. Mohou sem také nalepit fotografii z akce školy, kterou jim realizátor vytiskne. Nedílnou součástí všech aktivit pak bude kritický přístup k vlastní realizaci, žáci se pokusí o základní orientaci v oblasti informací a zhodnocení vlastní práce, rozvoj dovedností a postojů.

V závěru hodiny se žáci při diskuzích nad přílohou **2_4_UKAZKYfoto_PRILOHA** seznámí s historií a tvorbou reportážní fotografie a teorií fotografování jako takového. Vyhledávání dalších zajímavých ukázek je na aktivitě realizátora. Seznámí se teoreticky s výhodami a nevýhodami práce s fotoaparátem a s mobilním přístrojem – složitost obsluhy zařízení, úprava fotografie, skladnost a mobilita, připojení k internetu, archivace a možnost sdílení atd. (Tato část je východiskem pro následující hodinu)

Před lekcí je nutno připravit fixy, papíry a další výtvarné a psací potřeby, dále zkontrolovat technické zázemí, funkčnost PC, projektoru, připojení na internet a nakopírovat oba pracovní listy na téma **2_2_PUBLICISTIKA_pracovní list osobnost novináře** a druhý **2_3_PUBLICISTIKA_pracovní list reportáž** podle počtu žáků/skupin. V úvodu hodiny – realizátor použije metodu předvídání, kdy žáky aktivizujeme pomocí pracovního listu na téma osobnost novináře/reportéra – žáci pracují bez předchozího seznámení s novými pojmy, jen se svými dosavadními znalostmi a zkušenostmi. Nebát se žákům umožnit vzájemné sdílení. Následuje vlastní prezentace **2_2_REPORTÁŽ A FOTOREPORTÁŽ**, díky níž se seznámí novými pojmy z oblasti publicistiky a žurnalistiky.

Pokyny a informace k obsahu lekce, určeno pro realizátora/pedagoga. Nejdříve se žáci pokusí formulovat vlastní názor – Co je publicistika? Diskuze poslouží i jako motivační fáze hodiny.

- Publicistika je novinářský žánr – kromě informování přináší také vlastní názor novináře. Útvar publicistického stylu s prvky zpravodajství – záznam události. (V praxi to tedy vypadá tak, že někam jdete, pozorujete, co se kolem vás děje, a z toho čtenáři přinášíte jak zážitky, tak i fakta.) Cílem je vyvolat názornou představu prostředí i s podrobnostmi.
- Často doplněna rozhovorem (interview) -na rozhovor se dobře připravit! Může být tištěná (v novinách, časopise, e-novinách + fotografická). Reportér ale musí vždy ovládat český jazyk, mít dobrou slovní zásobu, příjemný hlas. Cvičit svoji výslovnost! Reportáž obsahuje jak prvky odborné, tak i umělecké. Základ reportáže je popisný slohový postup statický, popř. dějový, dále prostý informační, ale také výkladový. Kromě spisovné, bezpříznakové, neutrální češtiny použít i termíny = odborné názvy (těmi se přibližuje odbornému stylu), dále slang či hovorová a subjektivně zabarvená slova. Přímá řeč reportáž ozvláštňuje.
- Titulek reportážního článku, ale nejen jeho by měl ve čtenáři vzbudit zvědavost, nalákat jej k přečtení celého textu nebo mu poskytnout jasnou představu o místě nebo situaci. Už samotný úvod může překvapit, být neotřelý, zajímavý a nápaditý. Také lze uvést reportáž citátem, otázkou nebo monologem. Fotoreportáž – obrazová výpověď o aktuálním společenském jevu nebo významné události – formou osobního svědectví, série fotografií zachycující událost nebo jev v širších souvislostech.

Při tvorbě reportáže se rozvíjí kompetence k učení, kdy se žák učí pracovat s novými postupy a s novými materiály, bude akcentována vhodná volba jazykových prostředků, slohových postupů a zde je též vhodný subjektivní názor na akci apod. Rozvíjena bude komunikativní kompetence a kompetence sociální, dále též kompetence k řešení problémů. Nedílnou součástí všech aktivit pak bude kritický přístup, pokus o orientaci v informacích a zhodnocení vlastní práce, rozvoj dovedností a postojů. Svůj pozitivní postoj k jazyku mnohou rozvíjet také četbou ukázek konkrétních autorů mediálních sdělení, vyhledáváním zajímavých spojení slov či přenesením významu. Při práci s pracovními listy žáci dodržují dohodnuté postupy, citlivě přistupují ke své práci a k okolí. Dokážou po skončení práce uvést své pracovní místo do původního stavu a upevní kompetence pracovní.

Zdroje a další informace k dané problematice

PETERSON, Bryan F. *Naučte se fotografovat dobře: jak dosáhnout skvělých snímků vždy, všude a každým fotoaparátem*. Brno: Zoner Press, 2011. Encyklopedie – grafika a fotografie. ISBN 978-80-7413-086-1.

CHYTKOVÁ, Dagmar. *Kreativní práce s informacemi: Mediální gramotnost* [online]. 2013 [cit. 2020-02-03]. Dostupné z: <http://www.slideshare.net/CEINVE/mediilngamotnost-17645096>

Otázky ke zpětné vazbě žáků

Jmenujte některá tištěná média.

Čtete některá tištěná média? Jak je hodnotíte?

Klíčové kompetence

kompetence komunikace v mateřském jazyce:

- žák přemýšlí o problému, aktivně vstupuje do diskuse
- žák dokáže své myšlenky a názory prezentovat

kompetence schopnost učit se:

- žáci vyhledávají a třídí informace a na základě jejich propojení je systematicky využívají v procesu učení
- získávají důvěru ve vlastní vyjadřovací schopnosti

2. hodina – Fotografie, seznámení s fotoaparátem

Cíl

Motivovat žáky k lepší práci s fotoaparátem, naučit je základní pravidla pro pořizování fotografií.

Forma a bližší popis realizace

V úvodu hodiny, která je ryze praktická, se žáci seznámí s fungováním fotoaparátu a základy fotografování. Žáci staví na vlastní zkušenosti s fotografií a fotografováním. Následně se seznámí s náležitostmi reportážní fotografie na konkrétních ukázkách v prezentaci v minulé lekci, případně na vytištěných ukázkách (viz příloha 2_4_UKAZKYfoto_PRILOHA) prezentují vlastní názor na zhlédnuté obrázky. Tato lekce je již koncipována jako ryze praktická, a tak může být realizována jak v učebně, tak ve venkovním prostoru s využitím přirozeného světla. Žáci pracují s fotoaparátem, případně s mobilním telefonem a pokusí se samy pořídit fotografii z této lekce, nebo z naplánované akce knihovny nebo školy. Důraz je kladen na praxi – žáci se seznámí se základy práce s fotoaparátem, s bezpečností práce s přístrojem, se základními pravidly pro pořizování fotografií. Při tvorbě fotografie či fotoreportáže bude akcentována vlastní praktická tvorba a aktivita žáků, možnost experimentování s fotoaparátem nebo další technikou. Nedílnou součástí všech aktivit pak bude kritický přístup, pokus o orientaci v informacích a zhodnocení vlastní práce, rozvoj dovedností a postojů.

Metody

Brainstorming na téma fotografie. Metoda didaktické hry, kdy žáci vstupují do role fotografa/novináře. Dále metody praktické a dovednostní, kdy žák napodobuje činnosti, se kterými byl seznámen. Pracuje podle instrukcí. Metodou pozorování získává nové znalosti a dovednosti a při vlastní tvorbě je prakticky aplikuje. Vytváří tak vlastní zkušenost a dovednost a akcentuje vlastní produkční činnost.

Pomůcky

dataprojektor, PC, tiskárna a papíry, ukázky fotografií, fotoaparát, mobilní telefon

Podrobně rozpracovaný obsah a teoretické základy k dané problematice

Žáci při vlastní tvorbě fotografie či fotoreportáže prakticky rozvíjejí své dovednosti a aplikují teoretické poznatky při její tvorbě, mají možnost experimentování. Přístup k činnosti se mění podle toho, zda pracujeme v praktické části v interiéru či exteriéru. Důležitý je kritický přístup a poučení z chyb vlastních i u prací ostatních a také ocenění povedených snímků. Žáci pracují ve skupinách tak, aby mohly okamžitě sdílet své dojmy, výsledky práce, zkušenosti, ale i chyby. Fotografie by měla vhodně doplnit reportáž, kterou mají skupiny rozpracovanou z předchozí hodiny. Realizátor by měl fotografii vytisknout, aby ji žáci mohli nalepit na pracovní list k tvořenému textu reportáže.

Metoda pozorování při seznamování s ukázkami i při vlastní praktické činnosti. Před vlastním fotografováním si žáci připomenou pravidla pro práci s fotoaparátem – jak technické či technologické, tak bezpečnostní. Kompetence k řešení problémů, sociální a personální jsou rozvíjeny při práci ve skupinkách na pracovních listech, kdy si žáci vzájemně radí a pomáhají si. Před samotnou praktickou částí si žáci jasné a srozumitelně stanoví pravidla práce, a to nejen technická (práce se světlem, výběr záběru apod.), ale i sociální a pracovní (netahat se o přístroj, neházet s ním, dostatek času na přípravu i úklid apod.) Při práci s přístroji a pomůckami citlivě přistupují ke své práci a k okolí.

Před lekcí je nutno zkontrolovat technické zařízení, funkčnost PC, projektoru, připojení na internet, dále funkčnost fotoaparátů či jiných záznamových zařízení. Ev. domluvit se žáky možnost využívat vlastní mobilní telefony coby fotoaparáty. Prezentace je nutné dopředu zhlédnout, jelikož obsahuje základní informace, jedná se o úvodní seznámení s problematikou. Důraz lekce je kladen na praktickou část – seznámení se základy fotografie. Jestliže budete fotografie tisknout, je nutno zkontrolovat i funkčnost tiskárny. Připravit si rozpracované pracovní listy z předchozí lekce – 4.2.3 reportáž.

Seznámení s fotografií – ukázky, různě výtvarně pojaté – práce se světlem, cíl – zamyslet se nad fotografií. Brainstorming na téma fotografie. Metody slovní a názorné – ukázky prací provedených i s chybami, předvedení fotografického přístroje. Možnost pracovat s pracovním listem s ukázkami fotografií, viz příloha č. 2_4_UKAZKYfoto_PRILOHA – vytisknout nebo promítnout, podle toho zda pracujeme ve třídě nebo v exteriéru.

Komunitní kruh – povídání pomocí zjišťovacích otázek – Kdo z vás držel fotoaparát poprvé? Kdo už s ním pracoval? Máte fotoaparát doma? Věnuje se fotografování někdo ve volném čase? Máte doma analogový fotoaparát? Věděl by někdo, co je negativ? apod. Pokračuje motivace pro další práci – představte si, že jste fotografem či fotoreportérem nějakého média a máte úkol: Pořiďte fotografie z dnešní lekce.

Realizátor žákům následně připomene základní pravidla pro práci fotoaparátem/mobilem. Může připomenout chyby fotografování pomocí ukávek nepovedených snímků z prezentace/pracovního listu – špatné světlo, kompozice, máznuto....

Kompozice ve fotografii je sada doporučení, nikoliv dogma jak umístit objekt do snímku. Pro nejvhodnější umístění hlavního motivu v obrazové ploše se používá pravidlo zvané „zlatý řez“. Pro dodržení tohoto pravidla je potřeba umístit hlavní motiv do průsečíku dvou dělicích čar, které vzniknou rozdělením obrazové plochy na dvě menší, přičemž poměr plochy větší části ku ploše menší části je roven poměru plochy celého obrazu ku ploše větší části.

To je ale pro praxi zbytečně komplikované. Pro zjednodušení se při fotografování pracuje s dělením obrazu na třetiny. Neboli pravidlo třetin. Spočívá v tom, že celý obraz v hledáčku rozdělíme na jednotlivé části. Vodorovně i svisle na třetiny. Na fotce vidíte slabě naznačené třetiny. Focení objekty se pak snažíme umístit zhruba na těchto liniích. V moderní době je celkem jednoduché si třeba na internetu vysledovat, jak fotí fotografové třeba slavné osobnosti. Třeba fotograf Petr Slavík (<https://slavikpetr.com/>), který fotí biatlonisty. Na jeho úvodní stránce vidíte Zlatý řez z každé fotky, která je tam umístěna.

Portrét

Portrétní fotografii můžeme kompozici rozvíjet všemi směry. Můžeme měnit úhly záběru, podhledy, nadhledy, pracovat se světlem a stínem. Snažíme se focený model nastylizovat do co možná nejpřirozenější pózy. Můžeme zde ale postupovat i kreativně. Vždy se ale snažíme, aby model či modelka byly přirozeně na světle.

Kompozice v krajině

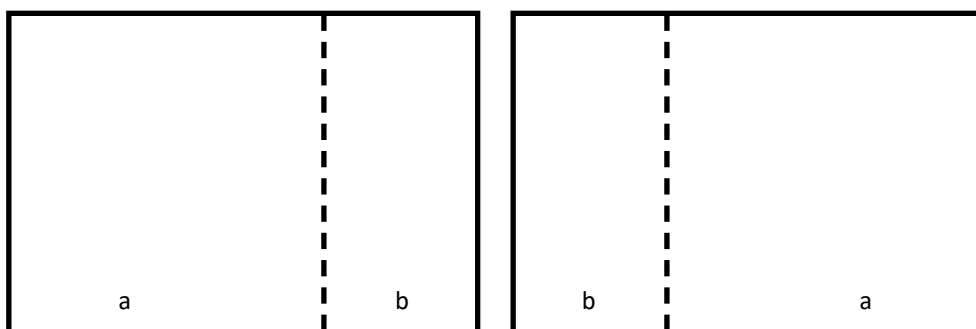
Kompozice v krajině nám dává množství volnosti v kreativě. Vždy záleží na pocitu, jak člověk krajinu vnímá. Krajinou je ale myšleno vše, včetně měst a zajímavých míst, která do krajiny patří. Nesmíme jen zapomenout na pravidlo zlatého řezu. Dalším důležitým faktorem je i postavení budov. Architekturu zachycujeme tak, aby linie budov byly svislé a vodorovné. Aby se na fotografii nekácely do stran. Výjimky tvoří třeba šikmé věže v Pise nebo kostela Nanebevzetí panny Marie v Ústí nad Labem a podobné.

Při focení architektury dochází k největším chybám, když se linie staveb nějakým způsobem kácí do stran. Kompozici ve městě můžete vytvářet jako větší celky (Pohledy z vyhlídek či věží), nebo se naopak soustředit na detaily. Třeba znamení na domech, nebo třeba zazděné zkameněliny. Lze využít i průhledy na stavby přes nějakou překážku ať přírodní nebo i jako průhled branou či oknem.

Obrazová kompozice

Zlatý řez

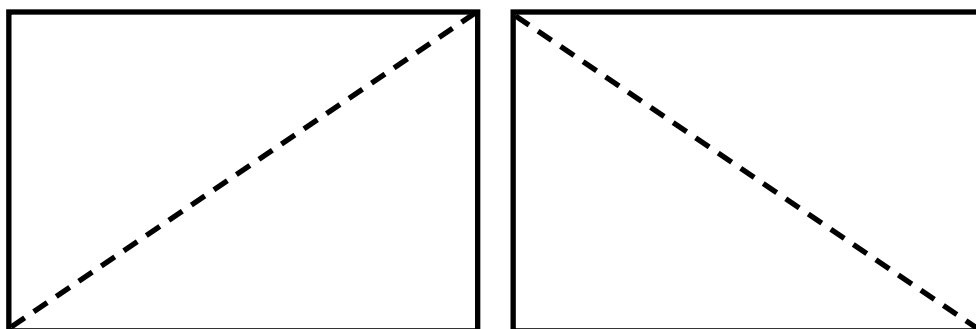
Zdroj: autor metodického materiálu.

Horizontální kompozice

Pravidlo třetin, zlatý řez

Diagonální vzestupná nebo sestupná

Zdroj: autor metodického materiálu.

Základní nastavování expozice

Mezi nejzákladnější hodnoty expozice nastavování při fotografii, které budete nejčastěji nastavovat, jsou čas a clona. Dále jsou to citlivost a ohnisko.

1. Čas – určuje délku, po kterou dopadá světlo na snímač přístroje. Obvykle jsou to části sekund (1/250s, 1/400s) nebo i celé sekundy a desítky sekund
2. Clona – Reguluje průtok světla objektivem
3. Citlivost (ISO) – základní nastavení bývá obvykle ISO 100. Pokud máme horší světelné podmínky, jako je třeba focení v lese, či ve stínu, nebo i uvnitř budov, můžeme tuto hodnotu postupně zvyšovat. Ale musíme dbát na to, že čím vyšší je hodnota ISO, tím dochází k vytvoření šumu na fotografii. U modernějších přístrojů je tato negativní vlastnost postupně vylepšována, takže je možné se setkat již i s desítkami tisíc ISO, které v minulosti bylo téměř nepoužitelné.
4. Ohnisko (focus)
5. Jako další poměrně důležité hodnoty jsou Vyvážení bílé, či kompenzace expozice, kvalita snímku, režimy, měření expozice, zaostřovací režimy, výběr zaostřovacích bodů
6. Vyvážení bílé – Bracketing
7. Kompenzace expozice

Společně si ukázali a definovali výhody i nevýhody fotografování s mobilním telefonem a klasickým fotoaparátem. Rozvíjeli tedy kompetence učení se, komunikativní a sociální. Dokážou po skončení práce uvést své pracovní místo do původního stavu. Rozvíjejí tak kompetence pracovní.

Zdroje a další informace k dané problematice

KASLÍK, Pavel. *Při focení kašlete na pravidla. Ale napřed se je naučte* [online]. Praha: 2011. MAFRA a. s. Dostupné z: https://www.idnes.cz/technet/audio-foto-video/pri-foceni-kaslete-na-pravidla-ale-napred-se-je-naucte.A090713_234215_tec_foto_pka

RYBÁŘ, Jan. *Jak lépe fotit mobilem – 6 rychlých rad* [online]. [cit. 2020-02-03]. Dostupné z: <https://www.amaze.cz/jak-lepe-fotit-mobilem/>

HORNÝ, Stanislav. *Základy fotografování a editace fotek*. Praha: U3V, 2011. Knihovnicka.cz. ISBN 978-80-263-0071-7.

Otázky ke zpětné vazbě žáků

Jaká jsou základní pravidla pro fotografování živých objektů?

Co vám při práci s fotoaparátem činilo největší potíže?

Klíčové kompetence

kompetence schopnost učit se:

- žáci vyhledávají a třídí informace a na základě jejich propojení je systematicky využívají v procesu učení
- získávají důvěru ve vlastní vyjadřovací schopnosti

kompetence k řešení problému – kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, jsou schopni je obhájit, uvědomují si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

kompetence schopnost práce s digitálními technologiemi – žáci využívají digitální technologie, vytváří informace, které sdílí v digitálním světě

3.2.3 Téma č. 3 Tištěná média – Layout a grafická úprava tiskovin

1. hodina

Cíl

Seznámit žáky s tištěnými médii ve vztahu layoutu a grafické úpravě tiskovin, získat základní znalost v této problematice a umět aplikovat do praxe základní pravidla úpravy.

Forma a bližší popis realizace

Žáci se v poslední části bloku seznámí s další oblastí žurnalistiky, a to s grafickou úpravou novin (layout), úlohou titulku v novinovém článku. Na úvod hodiny si žáci prohlédnou ukázky tiskovin a porovnají jejich titulní strany a grafickou úpravu z hlediska barvy, velikosti či typu písma. Následně vylouští křížovku 2_5_GRAFUPRAVA_tema_krizovka. Základem náplně vyučovací jednotky je nejen prezentace 2_4_TISK_graficka_uprava_tiskovin, ale také vlastní práce žáků ve skupinách, kdy se na základě nově získaných poznatků snaží vytvořit návrh titulku či titulní stránky novin nebo časopisu s ohledem na cílovou skupinu, zaměření tiskoviny apod. Prezentace s přihlédnutím k věkové skupině vysvětluje pojmy spjaté s danou tematikou, obsahuje základní informace, jedná se o úvodní seznámení s problematikou. V závěru lekce žáci vytvoří týmy nebo dvojice a navrhnu titulní stranu novin či časopisu.

Metody

Demonstrace, ukázka, metoda pozorování – práce s ukázkou tiskovin, kritické zkoumání a hodnocení. Práce ve skupinách, možnost kooperace a sdílení svých názorů, čímž uplatňujeme metodu diskuzní.

Pomůcky

dataprojektor, PC, tiskárna, ukázky tiskovin (noviny a časopisy), prezentace 2_4_TISK_graficka_uprava_tiskovin, křížovka 2_5_GRAFUPRAVA_tema_krizovka

Podrobně rozpracovaný obsah a teoretické základy k dané problematice

V úvodní teoretické části hodiny žáci diskutují a prohlížejí si ukázky tiskovin – buď v úvodním slidu prezentace 2_4_TISK_graficka_uprava_tiskovin) nebo tiskoviny přinesené realizátorem. Následně vyřeší křížovku, jejíž tajenka je i jedním z nových slov, která se dnes dozvědí. Realizátor pak pokračuje v prezentaci 2_4_TISK_graficka_uprava_tiskovin, která seznamuje žáky jak se základní odbornou terminologií používanou při grafické úpravě novin a časopisů (jako layout, titulek, podtitulek, logo, záhlaví, tiráž, seriózní či bulvární média), tak s konkrétními ukázkami tiskovin a praktickým využitím grafických postupů. Při diskuzi – kterou realizátor aktivizuje otázkami: porovnejte titulní stránky novin a časopisů, čím se shodují a čím liší, pro jaký typ čtenáře si myslíte, že jsou tyto noviny nebo časopisy určeny, všimněte si barev a typu písma, při prezentaci i následně vlastní tvorbě (návrhu titulní stránky vlastní tiskoviny) rozvíjejí kritické myšlení a kompetence komunikační a občanské. Zamýšlí se nad cílovou skupinou i obsahem své tiskoviny. V lekci jsou tedy rozvíjeny klíčové kompetence k učení. Žáci při sdělování i sdílení svých názorů získávají důvěru ve vlastní vyjadřovací schopnosti. Kompetence k řešení problémů, sociální a personální jsou rozvíjeny při práci ve skupinkách na pracovních listech, kdy si žáci vzájemně radí a pomáhají si. Navrhují v rámci své pracovní skupiny či týmu různá řešení vlastní tvorby, vlastního návrhu. Rozvíjejí kompetence občanské. Rozvíjejí tak kompetence pracovní.

Práce ve třídě, odborné učebně, prostor pro skupinovou práci – přizpůsobit rozmístění stolů a židlí. Před samotnou lekcí je nutno zkontrolovat technické zabezpečení – funkčnost PC, projektoru, vhodné je mít s sebou na ukázkou konkrétní tiskoviny. Nakopírovat křížovku 2_4_GRAFUPRAVA_tema_krizovka, jelikož na úvod žáci luští křížovku – tajenka je téma dnešní hodiny. LAYOUT – z angličtiny plán, rozvrh – znamená grafické rozvržení tiskové nebo elektronické stránky Realizátor může zvolit, zda budou žáci pracovat samostatně, ve dvojicích či týmech. V úvodu hodiny metoda slovní – práce s textem.

Na dobře viditelné místo umístit ukázky tiskovin, případně promítnout úvodní snímek prezentace s ukázkami titulních stránek novin a časopisů. Pak si žáci prohlédnou ukázky tiskovin a porovnají jejich titulní strany a grafickou úpravu z hlediska barvy, velikosti či typu písma. Demonstrační metoda v kombinaci s metodou heuristickou – práce s ukázkou tiskovin, kritické zkoumání a hodnocení. Následuje vlastní prezentace 2_4_TISK_graficka_uprava_tiskovin, jež s ohledem na věk a dosavadní znalosti seznamuje žáky s problematikou. V další části – práce ve skupinách, možnost kooperace

a sdílení svých názorů. Vlastní realizace v týmech. V závěru lekce žáci vytvoří jednoduchý návrh titulní strany novin či časopisu.

V lekci jsou dále rozvíjeny klíčové kompetence k učení. Žáci při prezentaci svých názorů získávají důvěru ve vlastní vyjadřovací schopnosti. Kompetence k řešení problémů, sociální a personální jsou rozvíjeny při práci ve skupinkách na pracovních listech, kdy si žáci vzájemně radí a pomáhají si. Během výtvarné činnosti se žáci učí zacházet s novými prostředky a materiály, při práci uplatňují vlastní tvořivost a fantazii, samostatně experimentují. Aplikují nové poznatky. Navrhují různá řešení, dokončují úkoly, své závěry odůvodňují argumenty. Rozvíjejí kompetence občanské a k učení se. Při práci s pracovními listy žáci dodržují dohodnuté postupy, citlivě přistupují ke své práci a k okolí. Dokážou po skončení práce uvést své pracovní místo do původního stavu. Rozvíjejí tak kompetence pracovní.

Varianta: pro sdílení a zapamatování nového slova „layout“ – možno vytisknout a vylustit křížovku ve skupinách, též pro zopakování terminologie, nebo promítnout a luštit společně

Zdroje a další informace k dané problematice

PETERSON, Bryan F. Naučte se fotografovat dobře: jak dosáhnout skvělých snímků vždy, všude a každým fotoaparátem. Brno: Zoner Press, 2011. Encyklopedie – grafika a fotografie. ISBN 978-80-7413-086-1.

HORNÝ, Stanislav. Základy fotografování a editace fotek. Praha: U3V, 2011. Knihovnicka.cz. ISBN 978-80-263-0071-7.

CHYTKOVÁ, Dagmar. Kreativní práce s informacemi: Mediální gramotnost. [online]. 2013 [cit. 2015-02-18]. Dostupné z: <http://www.slideshare.net/CEINVE/medilngramotnost-17645096>

BIRLEY, Shane. Jak se naučit blogovat a vlogovat v 10 lekcích: super lekce. Přeložil Vít MALINOVSKÝ. Praha: Svojtka & Co., 2016. ISBN 978-80-256-1851-6.

Mediální gramotnost. [online]. [cit. 2019-01-18]. Dostupné <http://spindoctors.cz/medialni-slovník/a>

Otázky ke zpětné vazbě žáků

Jaké jsou základní pravidla pro úpravy článků?

Jak se vám podařilo zpravovat ukázkový novinový článek s kresbami?

Klíčové kompetence

kompetence schopnost práce s digitálními technologiemi – žáci využívají digitální technologie, vytváří informace, které sdílí v digitálním světě

kompetence schopnost učit se:

- žáci vyhledávají a třídí informace a na základě jejich propojení je systematicky využívají v procesu učení
- získávají důvěru ve vlastní vyjadřovací schopnosti

kompetence k řešení problému – kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, jsou schopni je obhájit, uvědomují si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

3.3 METODICKÝ BLOK Č. 3 ZVUKOVÁ MÉDIA – 2 HODINY

Blok věnovaný zvukovým médiím je nejlépe realizovat jako dvouhodinový s přihlédnutím k aktivitám – vlastní praktické tvorbě žáků. Během výkladu, diskuze, projekci či práci nad pracovním listem žáci pochopí základní mediální odborné názvosloví, seznámí se s dělením novinářské práce v rozhlasu, žáci si uvědomují roli rozhlasového vysílání dříve a dnes, žáci se učí jak k médiím zodpovědně a kriticky přistupovat a zajímat se o dění ve světě, společnosti i nejbližším okolí a důležité hodnotě informace v dnešním světě.

První hodina je teoretická – jedná se o úvodní seznámení s problematikou a je dobré se též kvalitně připravit. V druhé lekci – spíše praktické budou žáci pracovat se záznamovými zařízeními – realizátor by se měl s fungováním a obsluhou předem připravit. Práce v interiéru, učebně či odborné učebně – nutno najít tiché či odhlučněné místo.

3.3.1 Téma č. 1 Rozhlasová reportáž, úprava zvuku, mix zvuku, stříhání zvuku, práce s tzv. editory – 2 hodiny

1. hodina

Cíl

Seznámení žáků s tvorbou reportáže, s jejími základními pravidly pro vznik a naučit žáky diskutovat nad možnými tématy vhodným pro vytvoření reportáže.

Forma a bližší popis realizace

Úvodní část vyučovací jednotky je společná aktivita všech žáků – metoda předvídání, kdy žáky otevřenými otázkami aktivizujeme, aby si vybavovali své znalosti a vědomosti k tématu (posloucháte rozhlas, kdo ve vaší rodině poslouchá rozhlas? apod.), následuje vzájemné sdílení svých zkušeností typu: rozhlas poslouchá mamka, babička, táta si pouští rozhlas při řízení v autě apod., formou brainstormingu hledáme, co žáci o daném tématu již vědí. Následuje činnost realizátora za pomoci prezentace **3_1 ZVUK_Uvod_Rozhlasova_zurnalistika**. Prezentace obsahuje řadu informací k danému tématu, názvosloví a také užitečný odkaz na velmi dobře zpracované probírané téma na stránkách ČRo. Jedná se o úvodní seznámení s problematikou, žáci se v této lekci nejdříve stručně seznámí s rozhlasem coby dalším prostředkem mediálních sdělení, dále pak pracují s vlastním hlasem a zvukem, ozřejmí si rozdíl mezi mluveným a psaným sdělením.

Metody

V úvodu hodiny je využita metoda předvídání, kdy žáky aktivizujeme, aby si vybavovali své znalosti k tématu. Brainstorming, následně vzájemné sdílení, metoda diskuzní. Při práci ve skupinách s rozstříhaným pracovním listem, přiřazování pojmů a definic k sobě se uplatnila metoda dovednostně praktická. Při práci ve skupinách a řešení zadání se tedy rozvíjí kompetence k učení, řešení problému a komunikační. Žáci rozvíjejí své komunikační, kooperační a jazykové dovednosti.

Pomůcky

Projektor, PC, vytištěný a rozstříhaný pracovní list **3_1_ZVUK_Pracovni_list_skup_prace**, prezentace **3_1 ZVUK_Uvod_Rozhlasova_zurnalistika**

Podrobně rozpracovaný obsah a teoretické základy k dané problematice

Po úvodním brainstormingu moderovaném a aktivizovaném realizátorem především pomocí otázek následuje teoretická část. Při stěžejní a nosné prezentaci na téma **3_1 ZVUK_Uvod_Rozhlasova_zurnalistika** si žáci budou rozvíjet své teoretické znalosti z oblasti historie a fungování rozhlasového vysílání. Seznámí se se základními informacemi o fungování rozhlasové žurnalistiky. Opět žákům připomenout, že je rozdíl mezi zpravodajstvím a publicistikou. Žáci se seznámí s fungováním rozhlasového vysílání, dále pak s rolemi v realizačním týmu rozhlasového vysílání. Při skupinové práci nad pracovním listem **3_1_ZVUK_Pracovni_list_skup_prace** se seznámí s fungováním rozhlasového vysílání, rolemi v realizačním týmu rozhlasového vysílání, žákům rozdá realizátor pracovní list rozstříhaný, aby žáci mohli k sobě přiřazovat vždy pojem a její definici. Jako řešení si realizátor ponechá jeden nerozstříhaný list.

Před samotnou realizací je nutno dobře vybrat prostor – musí být odhlučněn, bez zvuku z okolí a s dobrou akustikou pro pořizování zvukového záznamu, bez echa apod. Důležité je zkontrolovat funkčnost, nabití záznamových zařízení i periférií – např. mikrofon. Nefunkční mikrofon může záměr hodiny znehodnotit. Podle počtu zařízení a počtu žáků se rozhodneme, jak početné skupiny vytvořit. Zkontrolovat funkčnost všech používaných zařízení – PC, projektor, nakopírovat a nastříhat dostatečný počet pracovních listů viz Příloha 3_1_ZVUK_Pracovní_list_skup_prace. Rozstříhané je dobré umístit do obálek či jinak vhodně archivovat. Při práci s pracovními listy žáci dodržují dohodnuté postupy a časový rozvrh. Dokážou po skončení práce uvést své pracovní místo do původního stavu. Během úvodní aktivity, ale i během výkladu žáci formulují své poznatky již stávající i nové, při následném výkladu formou prezentace 3_1_ZVUK_Uvod_Rozhlasova_zurnalistika a řízené diskuzi o problematice žurnalistiky žáci naslouchají a sdílejí názory spolužáků a učí se vhodně reagovat na vznesenou problematiku, získávají důvěru ve vlastní vyjadřovací schopnosti, rozšiřují si slovní zásobu o odborné názvosloví a rozvíjejí kompetence společenské, personální, k učení se a občanské.

Informace pro realizátora – základní historická data + zajímavosti k tématu: Pokusy o vysílání na území Československa začaly ale již po 1. světové válce. 28. října 1919 u příležitosti prvního výročí vzniku Československé republiky byl z vojenské vysílací stanice, umístěné na pražské Petřínské rozhledně, odvysílán první rozhlasový pořad, složený ze slova a hudby. Pravidelné rozhlasové vysílání bylo zahájeno 18. května 1923 ve 20.15 ze stanu, zapůjčeného od skautů, v Praze-Kbelích. Československo se tak stalo druhou evropskou zemí s pravidelným rozhlasovým vysíláním, i když jen hodinu denně.

Vysílalo se hodinu na dlouhé vlně, součástí vysílání bylo krátké ohlášení a koncert. Československo se tak stalo jednou z prvních zemí, kde se začalo vysílat.

Pojmenování rozhlas (dříve rádio) poprvé v Národních listech v roce 1924. Označení rádio se jeví logické a pochopitelné. Ale redaktor Národních listů J. D. Richarda (vlastním jménem Richard Durdil) použil 20. května 1924 v článku v Národních listech: „Broadcasting značí česky asi tolik jako široké rozhození, rozsévání. (...) Stanice přijaté zprávy nebo hudbu skutečně rozhlásí všem, a proto je jistě oprávněno, navrhuje-li pro její funkci název „Rozhlas.“

Při přípravě vlastního mluveného proslovu/reportáže je dobré si uvědomit rozdíly mezi psaným a mluveným projevem (tedy nestačí jen vzít text psané reportáže a přečíst ho!)

PSANÝ PROJEV	MLUVENÝ PROJEV
Připravený, promyšlený	Spontánní, kontaktní, i když je připravený
Vizuální podoba, písmo – grafická podoba jazyka	Zvuková podoba, hlásky
Velikost a tučnost písma	Možnost okamžité reakce, archivace a záznam až v posledním století
Emotikony nejsou slohově neutrální – nepatří do oficiálních či úředních textů	Výslovnost – pravidla spisovné výslovnosti, práce s hlasem – členění projevu klesáním, pauzy
Nadčasový a celospolečenský – možnost záznamu a archivace	Emoce, barva a síla hlasu
Pravidla pravopisu	Změny jazykových prostředků a slovní zásoby se dějí postupně
Změny slovní zásoby a pravidel psaní se dějí po určité době, nutná kodifikace	Kratší věty, opakovat neznámá slova, nepoužívat dlouhá souvětí
Delší větné celky, složitější či neznámá slova	

Pokračujeme metodou dovednostně praktickou – ve skupinách žáci přiřazují odborné názvy a definice. Při práci ve skupinách a řešení zadání se rozvíjí kompetence k učení, řešení problému a komunikační. Žáci dále dle zadání pracují s vlastním hlasem a zvukem, ozřejmí si rozdíl mezi mluveným a psaným sdělením. K rozmluvení jsou vhodná říkadla či jazykolamy, důležité je také správné dýchání – prodýchávat co nejhlouběji, nedýchat povrchně. Při rozmlouvání se zaměřit na melodii, modulaci a zabarvení hlasu. Při skupinové práci se seznámí s fungováním rozhlasového vysílání, rolemi v realizačním týmu rozhlasového vysílání. Při práci ve skupinách a řešení zadání se seznámí s různými zvukovými záznamovými zařízeními, rozvíjí kompetence k učení, řešení problému a komunikační. Žáci rozvíjejí své komunikační a jazykové dovednosti.

Zdroje a další informace k dané problematice

BĚLOHLAVÁ, Eva. Mediální výchova: učebnice pro 2. stupeň ZŠ a odpovídající ročníky víceletých gymnázií. 1. vyd. Plzeň: Fraus, 2013, 96 s. ISBN 978-807-2381-623.

MIČIENKA, Marek a Jan JIRÁK. Rozumět médiím: základy mediální výchovy pro učitele. Praha: Partners Czech, 2006. ISBN 80-239-6762-2.

O rozhlase [online]. [cit. 2020-02-03]. Dostupné z: <https://informace.rozhlas.cz/o-rozhlase-7752675>

Otázky ke zpětné vazbě žáků

Jaké jsou základní pravidla pro tvorbu reportáží?

Jaké vlastnosti by měl mít reportér?

Klíčové kompetence

kompetence komunikace v mateřském jazyce:

- žák přemýšlí o problému, aktivně vstupuje do diskuse
- žák dokáže své myšlenky a názory prezentovat
- vyjadřuje se výstižně
- konfrontuje svou práci s prací spolužáků

kompetence sociální a personální – účinně spolupracují ve skupinách při řešení problémů, podílí se na společné práci s pedagogem a realizátorem, učí se toleranci, solidaritě a empatii, vytváří pozitivní představu o sobě samých, která podporuje jejich sebedůvěru a samostatný rozvoj

kompetence schopnost práce s digitálními technologiemi – žáci využívají digitální technologie, vytváří informace, které sdílí v digitálním světě

kompetence kulturní povědomí a vyjádření:

- žák je schopen zapojit se do tvůrčích procesů, a to jak individuálně, tak kolektivně
- žák je schopen vyjádřit své zážitky a emoce prostřednictvím reportáží, scénářů

2. hodina

Cíl

Naučit pracovat žáky v týmech, učit je vzájemné spolupráci a ohleduplnosti. Učit žáky se dobře a srozumitelně vyjadřovat a zkusit si nahrát svůj záznam hlasu a následně se sám zhodnotit.

Forma a bližší popis realizace

V úvodní části hodiny žáci formulují při poslechu ukázky krátkého rozhlasového vstupu z prezentace své postřehy, jak pracovat s hlasem při tvorbě zvukového mediálního sdělení. Následně žáci v týmech prakticky nacvičují svůj vlastní mluvený projev a pokusí se nahrát ho na zařízení pro záznam zvuku. Vysvětlíme žákům důležitost dodržování pravidel práce v týmu a především nutnost se navzájem nerušit a být vzájemně ohleduplný.

Metody

Diskuzní metoda – připomenutí ukázky zvukové reportáže z minulé lekce, zásady práce s hlasem a správná výslovnost, správné dýchání. Následuje metoda praktického nácviku, práce ve skupinách, žáci uplatňují metodu řešení problému, učení se, rozvíjejí komunikační dovednosti. Vstup do role v rámci skupiny i při vlastní tvůrčí činnosti. Jazykové hry a hry

pro rozvoj slovní zásoby v tématech zaměřených na publicistiku a žurnalistiku. Hry pro rozvoj komunikačních dovedností a hlasovou kulturu, jazykolamy, hry pro správné dýchání v lekcích zaměřených na rozhlas a televizi

Pomůcky

PC, notebook s mikrofonom, tablet, reproduktory, diktafon či jiné zařízení pro záznam zvuku (tablet, mobil), tabule nebo flipchart

Podrobně rozpracovaný obsah a teoretické základy k dané problematice

Na úvod hodiny si při ukázce zvukové reportáže z minulé lekce – realizátor též může žákům opětovně pustit ukázkou pro oživení paměti – po poslechu zdůrazní práci s hlasem, volbu jazykových prostředků, výslovnost, dále si společně zopakujeme zásady dýchání a zřetelné výslovnosti, správné modulace hlasu a zapíšeme na viditelné místo – tabuli či flipchart. Realizátor klade otázky: Všimli jste si, jak moderátoři pracují s hlasem? Mluvili rychle nebo pomalu, nahlas nebo potichu? Byl jejich hlasový projev příjemný? Jaké zvolili jazykové prostředky? Mluvili spisovně?

Žáci se pokusí na pokyn realizátora formulovat pravidla při tvorbě zvukového záznamu, Formulace realizátor podpoří kladením otázek: Na co si musí moderátor/redaktor dávat pozor při mluvení? Na co nesmíte zapomenout? Co je důležité pro mluvený projev? Žáci formulují například tyto poznatky: Nesmíme zapomenout správně dýchat, dýchat do břicha, zřetelně a pečlivě vyslovovat, artikulovat, dávat si pozor na výslovnost, důležitá je správně položená pauza apod. Před zahájením nahrávání ve skupinách se žáci rozdýchají a rozmluví, připomenou si zásady správné artikulace (otvírat ústa, pohybovat dolní čelistí atd.) a spisovně mluví.

Při práci použijeme metodu hry a vstup do role. Žáci se rozdělí do pracovních skupin, maximálně tříčlenných a rozdělí si role v týmu – moderátor/redaktor, režisér, zvukař/technik, rychle definují náplň práce jednotlivých členů týmu: moderátor = říká text, režisér = koordinuje činnosti a kontroluje, technik = obsluhuje techniku. Role v týmu by se měly střídát tak, aby si postupně vyzkoušeli práci moderátora i zvukaře nebo režiséra všichni. Žáci si představují, že jsou moderátorem či reportérem s úkolem přivítat posluchače. Stěžejním úkolem žáků je pořídit záznam zvuku své promluvy, upoutávky o maximální délce 2 minuty, kterou si žáci dopředu napíší nebo alespoň řeknou nanečisto. Dle momentální situace a technického vybavení seznámíme žáky s bezpečností a pokyny při práci s diktafonem, tabletem či jiným záznamovým zařízením pro zvuk. Žáci dle času pořídí krátké záznamy zvuku, tedy svých mluvených projevů a poslechnou si je buď jen ve skupinách, nebo v rámci celého kolektivu. Ve skupinách nebo společně pak zhodnotí své výsledky, ale také své dojmy z práce. Na závěr hodiny realizátor žáky seznámí s programem určeným pro úpravu a střih zvuku, jehož prostředí a funkce žákům ukáže na PC.

Před samotným zahájením lekce je důležité si zkontrolovat a připravit přístroje pro záznam zvuku a vybrat vhodné místo pro záznam zvuku – tichou či odhlučněnou místnost (ne bez akustiky), s příjemnou akustikou a bez rušivých vnějších efektů. Vhodná je studovna či knihovna mimo návštěvní hodiny, učebna či čítárna. Ve škole pozor na zvonění.

V krátkém připomenutí v úvodu hodiny si můžeme ukázat záznam reportáže z minulé lekce, viz prezentace **3_1 ZVUK** **Úvod_Rozhlasova_zurnalistika**, dále si společně zopakujeme se zápisem na tabuli či flipchart zásady práce s hlasem a správnou výslovnost, správné dýchání. Můžeme připojit některý z jazykolamů: *stará vrána ráda kráká, mladá vrána ráda kráká* nebo *drbu vrba* apod. Následuje metoda praktického nácviku, práce ve skupinách, žáci uplatňují metodu řešení problému, učení se, rozvíjejí komunikační dovednosti.

Úkol: Připravte si úvodní přivítání s představením své osoby/osob a své akce/události – z důvodu časové tenze jsme zvolili jen velmi krátký výstup (maximálně 1 minuta, promluva by měla být krátká, adekvátní věku a zkušenostem žáků. Po promyšlení a přípravě svá uvítání nahlas proneste, ev. nahrajte – PC/chytrý mobil/diktafon. Je možno si připravit krátký bodový scénář. Dbejte na správnou a zřetelnou výslovnost! Nezapomeňte dýchat!

Příklad: Ahoj, jmenuji se Klára a ráda bych vás pozvala do naší školní knihovny. Otevřeno je každé úterý od půl osmé. Přijďte, určitě si vyberete, najdete tady knížky různých žánrů a autorů.

Hudba či zvukový předěl ve zvukové zprávě či reportáži. Nezapomeneme připomenout, že původně se hudba do reportáže začleňovala kvůli nedostatku zvukového materiálu. Šlo tedy o postradatelný doplněk využívaný spíše z praktických než z estetických důvodů.

Žáci pracují ve skupinách, uplatňují metodu řešení problému, učení se, rozvíjejí komunikační dovednosti. Samy žáci tvoří krátký zvukový výstup na zadané téma – představení sebe, své školy nebo knihovny. Žáci si ve skupinách připraví bodový scénář svého sdělení a při reportáži se mohou střídát. Moderátorská dvojice – tedy přítomnost kamaráda posiluje jistotu žáků při jejich výkonu, proto je dobré vytvářet týmy přátelské, nikoliv náhodné.

K zaznamenání zvuku lze použít PC s mikrofonom i bez něj, je-li mikrofón integrován – zvuk pak není příliš kvalitní, dále tablet či chytrý mobil anebo diktafon. Zaznamenanou zvukovou stopu si mohou žáci jen poslechnout a všimnout si chyb, nebo ji mohou upravovat v programu na PC. Realizátor žákům ukáže prostředí editoru v PC, vzhledem k časové tenzi zvolíme alespoň možnost „ochutnávky“ – tedy ukázky volně stažitelného programu Audacity, je použitelný pro editaci zvuku.

Zvukové stopy vkládáte klasicky pomocí tlačítka Soubor a Vložit. Editace zvuku sestává v nabídce ze tří částí: panel editačních nástrojů – s tlačítky pro přehrávání, záznam či zastavení zvuku nebo ukazatel hlasitosti, panel časová osa – záznam zvukové stopy, kde je možno zvukové stopy přesouvat dopředu nebo dozadu, úplně dole jsou vlastnosti – tento oddíl obsahuje přehled o hlasitosti, časové počítadlo. Zvuk ukládáte ve formátu MP3 také přes tlačítko Soubor. Kromě střihu samotného a mísení několika zvukových kanálů nabízí i editaci jednotlivých stop včetně často používaných funkcí jako fade in (pozdvolný náběh zvukové stopy) nebo fade out (pozdvolné ztlumení zvukové stopy). Seznámíme žáky s pojmem – **mastering**, který je dnes chápán jako mixování hudby jako takové, tedy úprava zvuku, ale původně tak byl označován proces výroby matrice pro výrobu zvukového nosiče.

Mluvidla procvičujeme pomocí jazykolamů.

Zdroje a další informace k dané problematice

BĚLOHLAVÁ, Eva. *Mediální výchova: učebnice pro 2. stupeň ZŠ a odpovídající ročníky víceletých gymnázií. 1. vyd. Plzeň: Fraus, 2013, 96 s. ISBN 978-807-2381-623.*

MIČIENKA, Marek a Jan JIRÁK. *Rozumět médiím: základy mediální výchovy pro učitele. Praha: Partners Czech, 2006. ISBN 80-239-6762-2.*

BIRLEY, Shane. *Jak se naučit blogovat a vlogovat v 10 lekcích: super lekce. Přeložil Vít MALINOVSKÝ. Praha: Svojtka & Co., 2016. ISBN 978-80-256-1851-6.*

KNEBLOVÁ, Hana. *České jazykolamy. Ilustroval Josef LADA. Liberec: Dialog, 2016. ISBN 978-80-7424-087-4.*

Otázky ke zpětné vazbě žáků

Jak se vám pracovalo ve skupinách? Čím jsi byl pro skupinu přínosem?

Jak jsi hodnotil svoji nahrávku? Jak se vám líbila?

Klíčové kompetence

kompetence schopnost učit se:

- žáci vyhledávají a třídí informace a na základě jejich propojení je systematicky využívají v procesu učení
- získávají důvěru ve vlastní vyjadřovací schopnosti

kompetence sociální a personální – účinně spolupracují ve skupinách při řešení problémů, podílí se na společné práci s pedagogem a realizátorem, učí se toleranci, solidaritě a empatii, vytváří pozitivní představu o sobě samých, která podporuje jejich sebedůvěru a samostatný rozvoj

kompetence k řešení problému – kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, jsou schopni je obhájit, uvědomují si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

kompetence komunikace v mateřském jazyce – žáci přemýšlí o problému, aktivně vstupují do diskuse, naslouchají promluvám druhých a vhodně na ně reagují

kompetence schopnost práce s digitálními technologiemi – žáci využívají digitální technologie, vytváří informace, které sdílí v digitálním světě

kompetence kulturní povědomí a vyjádření:

- žák je schopen zapojit se do tvůrčích procesů, a to jak individuálně, tak kolektivně
- žák je schopen vyjádřit své zážitky a emoce prostřednictvím reportáží, scénářů

3.4 METODICKÝ BLOK Č. 4 (TV) – 3 HODINY

V úvodní části bloku se staví na znalostech žáků, uplatňuje se metoda slovní a diskuzní – následuje prezentace na téma TV jako mediální prostředek. V další části se žáci seznámí s tím, jak vzniká videoreportáž či televizní reportáž. V poslední části je akcentována vlastní praktická část při vlastní tvorbě. Svůj pozitivní postoj k jazyku budou rozvíjet také vyhledáváním zajímavých spojení slov či přenesení významu v publikacích, ale především rozvíjením jazykových a hlasových dovedností. Metoda aktivního čtení podporuje též kompetence komunikační.

Žáci také sami objevují principy práce televizního reportéra. Seznámí se se základy práce s kamerou, obrazová zprávou a jejími znaky, základními pravidly pořizování záběrů a střiháním zvuku a videí.

3.4.1 Téma č. 1 TV a role v týmu TV – 1 hodina

Tento blok je vhodné realizovat v dobře osvětleném a ozvučeném prostředí, které je prosto vnějších ruchů. V úvodní části bloku se staví na znalostech žáků, uplatňuje se metoda slovní a diskuzní – následuje prezentace, se kterou by se měl realizátor dobře seznámit. Žáci po prezentaci diskutují, ozřejmí si rozdíl mezi mluveným a psaným sdělením, výkladu, přes řízenou diskuzi s učitelem coby moderátorem, díky čemuž podporují rozvoj kompetence komunikativní. Úvodní prezentace představí žákům fungování TV coby mediálního prostředku.

1. hodina

Cíl

Žáci si osvojí základní pojmy z televizního studia používané při reportážích, naučí se pracovat a diskutovat v týmech, prosazovat své názory a respektovat ty druhých.

Forma a bližší popis realizace

V úvodu hodiny se použije prezentace **4_1_TV_televize – reportaz_infotainment, práce s kamerou**. Úvodní prezentace představí žákům fungování TV coby mediálního prostředku. Žáci po prezentaci diskutují, ozřejmí si rozdíl mezi obrazovým, zvukovým a psaným sdělením. V další části žáci pracují ve dvojicích či skupinách s rozstříhaným pracovním listem na téma **4_1_TV_profese – skupinová práce** – žáci přiřazují definice k termínům, ukáží si role v realizačním týmu televizního vysílání jako je režisér, redaktor, scénárista či dramaturg. Žáci se seznámí se stručnou historií, rolí a dopadem televizního vysílání coby sdělovacího prostředku. Každá televizní zpravodajská reportáž má přesně určené místo (pořadí) ve zpravodajské relaci.

Metody

V úvodní části se uplatňuje metoda slovní – prezentace, výkladu, přes řízenou diskuzi s učitelem coby moderátorem, brainstorming, práce ve dvojicích či skupinách. Metody slovní jsou zásadní metodou v edukačním procesu a doplňují v různé míře metody ostatní.

Pomůcky

PC s připojením na internet, projektor, vytištěné a nastříhané pracovní listy **4_1_TV_profese – skupinová práce**, prezentace **4_1_TV_televize – reportaz_infotainment, práce s kamerou**.

Podrobně rozpracovaný obsah a teoretické základy k dané problematice

Při úvodní prezentaci budou žáci rozvíjet své teoretické znalosti související s historií a fungováním televizního vysílání u nás i ve světě (televizní reportáž, rizika přímého přenosu apod.), prezentace je koncipována tak, aby žáci reagovali a sdíleli své zkušenosti, a odborné názvosloví při praktické části – přiřazováním rozstříhaných pojmů jako je režisér, redaktor, scénárista či dramaturg při práci ve skupinách nebo dvojicích. Součástí prezentace jsou i odkazy na možné ukázky televizní práce.

Před lekcí samotnou je nutné zkontrolovat funkčnost všech technických zařízení, lekci lze realizovat v interiéru, který je vybaven PC a dataprojektorem. V úvodní části se uplatňuje metoda slovní – metody slovní jsou zásadní metodou v edukačním procesu a doplňují v různé míře metody ostatní.

Následuje prezentace s otevřenými otázkami a časem k diskuzi a sdílení svých postojů a názorů. Žáci po prezentaci diskutují, ozřejmí si rozdíl mezi mluveným a psaným sdělením. Žáci si uvědomují roli televizního vysílání dříve a dnes, žáci se učí jak k médiím zodpovědně a kriticky přistupovat a zajímat se o dění ve světě, společnosti i nejbližším okolí a důležité hodnotě informace v dnešním světě a rozvíjejí kompetence k učení se, společenské a občanské. Dále se seznámí s rolemi v realizačním televizním štábu:

Šéfredaktor – Úkoluje své redaktory, ve škole to může být učitel, nebo třeba i vedoucí týmu.

Redaktor – Redaktor je ten, kdo získává v terénu informace nebo zprostředkovává své zážitky.

Kameraman – Stojí za kamerou a nikdy ho není vidět. Jeho prací je pořídit záznam, se kterým pracují další profese jako např. střiháč.

Střiháč – Jeho úkolem, poskládat jednotlivé materiály do sebe tak, aby vznikl zamýšlený projekt – např. film, reportáž apod.

Pro realizátora:

- Slovo televize bylo poprvé použito v r. 1900, ale první vysílání až o čtvrtstoletí později (princip přenosu obrazu byl popsán již kolem roku 1850)
- K prvnímu televiznímu vysílání prostřednictvím telefonní linky mezi Londýnem a Glasgowem došlo již v roce 1927. O rok později (9. 2. 1928) byl televizní signál přenesen s pomocí rádiových vln z Londýna až do New Yorku.
- V tehdejší Československu – od roku 1953, ale první pokus již v roce 1935
- Výroba zpravodajské reportáže má denní periodicitu: dopoledne námět, přes den natáčení, odpoledne výroba a večer odvysílání reportáže.
- Obvyklá délka reportáže je 1 min 20 s. Z toho je obvykle 10 s tzv. studio (ohlášení), samotný příspěvek trvá 1 min 10 s.

Zdroje a další informace k dané problematice

Mediální slovník [online]. [cit. 2020-02-03]. Dostupné z: <https://www.mediaguru.cz/slovník-a-mediatypy/slovník/>

MALETÍNSKÝ, Václav. *Televize a její historie* [online]. [cit. 2020-02-03]. Dostupné z: <http://vtm.e15.cz/aktuality/televize-a-její-historie>

MÜLLER, Martin. *Jak natočit video, které vezme dech nejen vám* [online]. 2019. [cit. 2020-02-03]. Dostupné z: <https://www.megapixel.cz/jak-natocit-video-ktere-vezme-dech-nejen-vam>

Otázky ke zpětné vazbě žáků

Co je úkolem režiséra?

Jaké věci má na starosti skript?

Znáte nějakého slavného scénáristu?

Klíčové kompetence

kompetence schopnost učit se:

- získávají nové teoretické informace a praktické dovednosti
- učí se zacházet s různými digitálními technologiemi a správně je využívat
- získávají důvěru ve vlastní vyjadřovací schopnosti

kompetence schopnost práce s digitálními technologiemi:

- žáci využívají digitální technologie
- žáci tvoří digitální obsah

kompetence komunikace v mateřském jazyce:

- žáci se vyjadřují výstižně
- naslouchají promluvám druhých a vhodně na ně reagují

3.4.2 Téma č. 2 TV – televizní reportáž, práce s kamerou – 2 hodiny

V úvodní části se uplatňuje metoda slovní – prezentace, výkladu, přes řízenou diskuzi s učitelem coby moderátorem, brainstorming, práce ve dvojicích či skupinách. Metody slovní jsou zásadní metodou v edukačním procesu a doplňují v různé míře metody ostatní. Žáci také sami objevují principy práce televizního reportéra. Základy práce s kamerou, obrazová zpráva, pravidla pořizování záběrů, stříhání zvuku a videí.

1. hodina – TV – televizní reportáž, infotainment

Cíl

Seznámit žáky se základními pojmy z oblasti televize, využít a oživit jejich znalosti a zkušenosti z této problematiky a připravit je na praktickou práci s kamerou.

Forma a bližší popis realizace

V úvodní lekci se žáci seznámí se základními informacemi a terminologií z oblasti televize jako mediálního prostředku, zdůrazní její specifika. Žáci sdělují své zkušenosti s televizním vysíláním, diskutují. Základem náplně vyučovací jednotky je prezentace 4_2_TV televize – reportáž, infotainment, práce s kamerou. Prezentace byla tvořena s přihlédnutím k věkové skupině, vysvětluje pojmy spjaté s danou tématikou, obsahuje základní informace, jedná se o úvodní seznámení s problematikou.

Metody

V úvodní části se uplatňuje metoda slovní – prezentace, výkladu, přes řízenou diskuzi s učitelem coby moderátorem, brainstorming, práce ve dvojicích či skupinách. Metody slovní jsou zásadní metodou v edukačním procesu a doplňují v různé míře metody ostatní. Žáci z prezentace sami objevují principy práce televizního reportéra.

Pomůcky

Projektor, PC, nebo tablet, prezentace 4.2. TV reportáž a práce s kamerou

Podrobně rozpracovaný obsah a teoretické základy k dané problematice

V úvodní hodině lekce se žáci seznámí se základními informacemi a terminologií z oblasti televize jako mediálního prostředku, zdůrazní její specifika. Základem náplně vyučovací jednotky je prezentace na Téma: Zpravodajství, zpráva, jež je prokládána diskuzemi a sdílením názorů. Prezentace s přihlédnutím k věkové skupině vysvětluje pojmy spjaté s danou tématikou, obsahuje základní informace, jedná se o úvodní seznámení s problematikou. Následuje část prezentace, jež seznamuje s pravidly práce s kamerou či jiným záznamovým zařízením, připomenout pokyny jak technické či technologické, tak bezpečnostní.

Realizátor si musí připravit učebnu, prostor – funkční technická zařízení pro projekci. Musí promyslet prostředí, ve kterém budou žáci natáčet své krátké příspěvky. V úvodní lekci se žáci seznámí se základními informacemi a terminologií z oblasti televize jako mediálního prostředku, zdůrazní její specifika. Základem náplně vyučovací jednotky je prezentace na téma: Zpravodajství, zpráva a práce s kamerou. Námětem pro televizní reportáž může být v podstatě jakýkoliv jev (událost) ze života (politického, kulturního, sportovního...).

Jsou ale určitá kritéria, podle kterých se hned v této fázi provede selekce mezi různorodými tématy. Jsou to především:

- schopnost obrazového zpracování (co nemůžeme obrazově uchopit, nemůžeme vysílat)
- atraktivnost tématu pro cílového diváka
- srozumitelnost (co je příliš komplikované a potřebuje analýzu, nedostaneme do sedmdesátivteřinové reportáže)

Zpravodajská reportáž (zpráva) je součástí zpravodajské relace. U nás jsou běžně přístupné Události ČT1, Televizní noviny TV NOVA, TV Prima, Večerní zprávy Seznam TV. Moje zprávy – Barrandov – není zpravodajství.

Za základ televizního obrazového zpravodajství je považována tzv. triáda: sled tří záběrů, které odpovídají na základní žurnalistické otázky: kdo, co, kde, kdy a proč. Záběr je vlastně jednotka filmového zpracování a dělíme je na celek = záběr celého prostředí příběhu/reportáže, polodetail = většinou statický záběr na konkrétní objekt a detail = záběr na jednotlivost objektu reportáže. (Příklad: prostředí třídy/ dva žáci v lavici pracují/detail ruky žáka).

Před natáčením rozhovoru, případně reportáže je vhodné se předem připravit na téma, o němž bude výsledná reportáž. Pročíst si dostupné příspěvky na internetu a vyhledat o tématu co nejvíce informací a dobře se tak na reportáž připravit. Proto je dobré pro plynulost práce v další lekci tyto přípravné činnosti se žáky promyslet a připravit.

Pokud budete natáčet video a budete dělat třeba rozhovor, ideální pozice by byla tak, že zpovídaný by byl asi tam, kde je chlapec na kole na obrázku a mikrofon umístěný tak, aby nerušil obraz, bude maximálně na dolní linii zlatého řezu.

Při delším rozhovoru je dobré měnit úhly záběrů a pracovat se zoomem. Taky je možné při předtáčení a později následném sestřihu zpracovat i záběry týkající se tématu. Vždy se ale držíme toho, aby výsledné video splňovalo tato kritéria. Proto vybíráme jednotlivé stříhy tak, aby odpovídaly tomuto standardu.

Výroba zpravodajské reportáže má denní periodicitu: dopoledne námět, přes den natáčení, odpoledne výroba a večer odvysílání reportáže. Obvyklá délka reportáže je 1 min 20 s. Z toho je obvyčejně 10 s tzv. studio (ohlášení), samotný příspěvek trvá 1 min 10 s.

Zdroje a další informace k dané problematice

Jak točit video? [online]. [cit. 2020-02-03]. Dostupné z: <http://natoc-bio.cz/jak-tocit-video>

KOZÁK, Libor. *Základy práce s videokamerou – kurz pro začátečníky* [online]. 2018 [cit. 2020-02-03]. Dostupné z: <https://www.kameraman.cz/kameramanske-fotograficke-kurzy/>

Otázky ke zpětné vazbě žáků

Jaké jsou zásady pro tvorbu televizní reportáže?

Jak se vám dařilo při natáčení reportáže?

Klíčové kompetence

kompetence schopnost učit se:

- získávají nové teoretické informace a praktické dovednosti
- učí se zacházet s různými digitálními technologiemi a správně je využívat

kompetence schopnost práce s digitálními technologiemi:

- žáci využívají digitální technologie
- žáci tvoří digitální obsah

kompetence komunikace v mateřském jazyce:

- žáci se vyjadřují výstižně
- naslouchají promluvám druhých a vhodně na ně reagují
- žáci zvládají komunikaci i ve vyhraněných situacích

2. hodina – Práce s kamerou, videoreportáž

Cíl

Naučit žáky efektivně pracovat s kamerou, osvojit jim základní pravidla pro práci s kamerou a s výrobou videoreportáží.

Forma a bližší popis realizace

Tato hodina je prakticky zaměřena – žáci si vyzkouší základy práce s kamerou, tvorbu krátké obrazové zprávy. K natáčení videozáznamu můžete využít rozličné druhy techniky. Od profesionálních kamer za stovky tisíc, přes běžně dostupné kamery až k moderním telefonům. Můžete ale využít i fotoaparáty, včetně moderních zrcadlovek. Před samotným natáčením je důležité zopakovat pravidla pořizování záběrů, stříhání zvuku a videí, práce s editory videa. Žáci pracují v týmech, do kterých se rozdělí a pracují v konkrétních rolích: kameraman, reportér a režisér, ev. střihač. Pro větší jistotu je dobré si napsat krátký scénář svého výstupu – krátký bodový scénář i text promluvy, stručně si připomenout pravidla práce s kamerou – technická i bezpečnostní, také zásady práce s hlasem, jazykovou a hlasovou kulturu, správné dýchání. Také zamyslí se nad výběrem místa pro natočení spotu – pozadí, světlo, stín apod. V závěru lekce si svá krátká videa prohlédnou, ve skupině zhodnotí.

Metody

V této části jsou akcentovány metody demonstrační a dovednostně praktické, kdy žák napodobuje činnosti, se kterými byl seznámen – konkrétně s kamerou, případně s mobilním telefonem nebo fotoaparátem v módu video. Metodou pozorování získává nové znalosti a dovednosti a při vlastní tvorbě je prakticky aplikuje. Vytváří tak vlastní zkušenost a dovednost. Právě tyto metody akcentují vlastní produkční činnost. Vstup do role v rámci skupiny i při vlastní tvůrčí činnosti.

Pomůcky

Kamera, fotoaparát, mobilní telefon, PC či notebook nebo tablet, papír a psací potřeby, stativ

Podrobně rozpracovaný obsah a teoretické základy k dané problematice

Žáci prakticky rozvíjejí své praktické dovednosti při práci s kamerou či jiným záznamovým zařízením. Žáci se naučí ve skupinách ovládat záznamové zařízení, seznámí se s funkcemi přístroje, budou rozvíjet své kompetence k učení a k řešení problému. Spot lze natáčet v interiéru, ale i venku. Pokud budete natáčet ve studiu, bude potřeba využít i studiová světla, nějaké pozadí (ve studiích se využívá nejvíce zelené klíčovací). To proto, aby se na pozadí daly vytvářet různé efekty, jako jsou třeba promítání map v předpovědích počasí.

K záznamu videa je možné využít různých typů zařízení, ale hodí se i mobilní telefon, třeba jako záloha při výpadku nějakého druhu záznamového zařízení, které přestane z nějakého důvodu fungovat. Při natáčení je vhodné používat stativ. Žáci si zkusí natočit krátký videospot o maximální délce dvě minuty na téma vyplývající z aktuální situace – akce školy či knihovny, krátká zpráva o třídě či spolužácích.

Před samotnou praktickou částí si žáci jasně a srozumitelně stanovili pravidla práce, a to nejen technicky (práce se světlem, výběr záběru apod.), ale i sociální a pracovní (netahat se o přístroj, neházet s ním, dostatek času na přípravu i úklid). Při práci s přístroji a pomůckami citlivě přistupují ke své práci a k okolí. Po skončení práce přístroje svědomitě a zodpovědně uklidí.

V této části jsou akcentovány metody demonstrační a dovednostně praktické, kdy žák napodobuje činnosti, se kterými byl seznámen – konkrétně s kamerou, případně s mobilním telefonem nebo fotoaparátem v módu video. Metodou pozorování získává nové znalosti a dovednosti a při vlastní tvorbě je prakticky aplikuje. Vytváří tak vlastní zkušenost a dovednost. Právě tyto metody akcentují vlastní produkční činnost. Kompetence k řešení problémů, sociální a personální jsou rozvíjeny při práci ve skupinkách na pracovních listech či vlastní tvorbě, kdy si žáci vzájemně radí a pomáhají si. Navrhují různá řešení, dokončují úkoly, své závěry odůvodňují argumenty. Aktivně pracují s chybou. Během činnosti, kdy pracují s přístroji, rozvíjejí kompetence pracovní, jelikož žáci uplatňují nové poznatky i již získané zkušenosti a dodržují postupy pro vlastní tvorbu, dohodnutý postup a termín ukončení práce, po skončení hodnotí proces a výsledek své práce, na konci práce uvedou pracovní místo do původního stavu a přístroje náležitě uloží a ošetří.

Pro zpracování videa použijte dostupný program MS Movie Maker, velmi dobře zpracovaný postup ukládání a zpracování videa na odkaze: <https://slideplayer.cz/slide/11345478/>.

Vzhledem k časové dotaci se žáci metodou pozorování a demonstrace seznámí s programem MS Movie Maker, který je k dispozici v prostředí Microsoft Windows 7. Bohužel ve Windows 10 už nebude a i jeho poslední verze je z roku 2017. Lze ho využívat i nadále, protože je stále ke stažení na spoustě internetových serverů, sdružujících instalační média. Jedním z nich může být i Instaluj.cz. Lepší variantou jsou editory, které jsou volně ke stažení a i pod volnou licenci, většinou pod GNU/GPL (česky obecná veřejná licence). Jsou to například Avidemux, Shotcut. Pak už jsou placené, ale k vyzkoušení zdarma je můžete v omezených verzích používat. Některé jsou v plných verzích, ale zase jen v omezenou dobu. Typicky to bývá 30 dní. Existují samozřejmě kvalitnější a sofistikovanější programy, ale jsou placené a pro žáky složitější.

Mastering – Cílem masteringu je sladit všechny nahrávky a materiály vyrovnat vůči sobě, aby při přehrávání nedocházelo třeba k výraznému zvyšování a snižování hlasitosti. Přidáváme například i úpravu začátků a konců záznamu (fade-in, fade-out).

Střih – Je dokončovací proces, který poskládá jednotlivé záběry do funkčního celku.

Pokyny pro realizátora:

- Světlo a osvětlení natáčeného objektu, pozor na stín
- Najít pevné místo, zapřít o něco ruce – stabilita záběru
- Kamerou nepohybovat rychle, ale pomalu a plynule
- Promyslet si záběry – odkud, co, proč, jak
- Zoom a ostření
- **Možná rizika** – časová tenze, špatná spolupráce uvnitř skupiny, obavy žáků, stydlivost apod.
- Pro ukládání natočeného videa si ověřit, zda vaše PC má odpovídající periferie a konektory – čtečka karet, vhodné přenosové kabely apod.

Zdroje a další informace k dané problematice

BIRLEY, Shane. *Jak se naučit blogovat a vlogovat v 10 lekcích: super lekce*. Přeložil Vít MALINOVSKÝ. Praha: Svojtka & Co., 2016. ISBN 978-80-256-1851-6.

POSPÍŠIL, Jan a Lucie S. ZÁVODNÁ. *Mediální výchova – Metodika*. Praha: Computer Media, 2011. ISBN 978-80-7402-040-7.

ŠIKTANC, Pavel. *Movie Maker: uložení a sdílení filmů* [online]. [cit. 2020-02-03]. Dostupné z: <https://slideplayer.cz/slide/11345478/>

BĚLOHLAVÁ, Eva. *Mediální výchova: učebnice pro 2. stupeň ZŠ a odpovídající ročníky víceletých gymnázií*. 1. vyd. Plzeň: Fraus, 2013, 96 s. ISBN 978-807-2381-623.

Otázky ke zpětné vazbě žáků

Co vám při práci s kamerou šlo nejlépe a co vám dělalo obtíže?

Jak hodnotíte svoji práci v týmu?

Jaká jsou základní pravidla pro práci s kamerou?

Klíčové kompetence

kompetence kulturní povědomí a vyjádření:

- žáci jsou schopni zapojit se do tvůrčích procesů, a to jak individuálně, tak i kolektivně

kompetence komunikace v mateřském jazyce:

- žáci se vyjadřují výstižně

- naslouchají promluvám druhých a vhodně na ně reagují
- žáci zvládají komunikaci i ve vyhraněných situacích

kompetence schopnost práce s digitálními technologiemi:

- žáci využívají digitální technologie
- žáci tvoří digitální obsah

3.5 METODICKÝ BLOK Č. 5 (NOVÁ MÉDIA) – 4 HODINY

Blok věnovaný novým médiím vysvětluje žákům historii i současnost fungování mediálních sítí, rizik s nimi spojenými. Během výkladu, diskuze, projekce či práci nad pracovním listem žáci pochopí základní mediální odborné názvosloví, seznámí se získáváním informací, zdroji a jejich riziky. První dvě hodiny lze realizovat v jakémkoliv prostoru vybaveném PC s internetovým připojením, dataprojektorem, poslední hodina vyžaduje vnitřní prostor dostatečně odhlučněný a vhodně přizpůsobený pro pořízení obrazového záznamu – vlogu.

3.5.1 Téma č. 1 Nová média I – Sociální sítě, nebezpečí a rizika, zdroje informací – 1 hodina

1. hodina

Cíl

Seznámit žáky s praktickým nebezpečím při práci v sociálních sítích, jaká jsou možná rizika a nebezpečí a jak v sociálních sítích pracovat co nejvíce bezpečně.

Forma a bližší popis realizace

Žáci se nejprve usadí ve třídě, či obdobné místnosti a pracují na úvod lekce s doplňovačkou/pracovním listem. Tímto způsobem si žáci připomenou odborné názvosloví z oblasti mediální výchovy – vyloučily doplňovačku, pak realizátor s žáky formou brainstormingu připomene pojem sociální sítě – jaké sociální sítě znáš, jaké sociální sítě používáš? Žáci volně asociují své zkušenosti s používáním sociálních sítí – mohou se objevit i zkušenosti negativní (slovní útoky, kyberšikana, stalking apod.), na něž musí realizátor adekvátně reagovat. Následující prezentace **5_1NOVAMEDIA_soc site** Nová média jsou přizpůsobená věku a zkušenostem žáků, důraz je kladen na bezpečnost na internetu.

Metody

V této hodině se uplatňuje metoda slovní – prezentace, výkladu, přes řízenou diskusi s učitelem coby moderátorem, brainstorming. Metody slovní jsou zásadní metodou v edukačním procesu a doplňují v různé míře metody ostatní. Pro názornost je využito několika ukázek a odkazů ohledně bezpečnosti na internetu.

Pomůcky

Projektor, PC s připojením na internet, reproduktory, tiskárna, vytištěné pracovní listy, psací potřeby, papíry, vhodně uspořádaná místnost pro sledování projekce i pro vyplňování pracovního listu, prezentace **5_1NOVAMEDIA_soc site**

Podrobně rozpracovaný obsah a teoretické základy k dané problematice

Žáci pracují nejdříve samostatně při luštění křížovky a opakují si tak některé odborné názvy mediální oblasti, ihned po dořešení realizátor spolu se žáky zkontroluje a sdělí správné řešení křížovky. Následuje řízená diskuze na základě prohlášené prezentace, během níž musí realizátor vystupovat velmi aktivně. Uplatňuje se vlastní zkušenost žáků a její sdílení. Připomenou si historické začátky internetu a sociálních sítí, různé druhy sociálních sítí a především možná rizika jejich používání, dále se žákům ozřejmí tzv. hoaxy a fakenews a dezinformace vůbec. V prezentaci je též zmíněna problematika kyberšikany.

Před samotnou hodinou je nutné zkontrolovat, zda všechny přístroje jsou funkční a provozu schopné. V úvodní části se uplatňuje metoda slovní – prezentace, výklad, přes řízenou diskuzi s učitelem coby moderátorem, brainstorming, práce ve dvojicích či skupinách. Metody slovní jsou zásadní metodou v edukačním procesu a doplňují v různé míře metody ostatní. Během úvodní aktivity, ale i během výkladu žáci formulují své poznatky již stávající i nové, při následném výkladu formou prezentace **5_1NOVAMEDIA_soc site** a řízené diskuzi žáci naslouchají a sdílejí názory se spolužáky a učí se vhodně reagovat na danou problematiku, získávají důvěru ve vlastní vyjadřovací schopnosti, rozšiřují si slovní zásobu o odborné názvosloví. Díky tomu rozvíjejí kompetence společenské, interpersonální, komunikativní a k učení. V hojné míře se uplatnila metoda diskuzní, což je výuková metoda. Během výkladu, diskuze, projekci žáci pochopí základní mediální odborné názvosloví, seznámí se s novými médii a jejich riziky, žáci si uvědomují nebezpečí fakenews a svobody médií, žáci se učí, jak k médiím zodpovědně a kriticky přistupovat, a zajímat se o dění ve světě, společnosti i nejbližším okolí.

Pro názornost je využito několika ukázek a odkazů ohledně bezpečnosti na internetu. Pro realizátora – desatero:

1. Nikomu nedávej adresu ani telefonní číslo.
2. Neposílej nikomu, koho neznáš, svoji fotografii.
3. Udržuj hesla v tajnosti.
4. Nikdy neodpovídej na neslušné či vulgární maily či vzkazy.
5. Nedomlouvaj si schůzku přes internet.
6. Pokud narazíš na obrázek či jiný obsah, který tě šokuje, opusť webovou stránku.
7. Svěř se dospělému, pokud tě stránky či něčí vzkazy šokují.
8. Nedej šanci virům.
9. Nevěř každé informaci, kterou najdeš na internetu.
10. Když se s někým nechceš bavit, nebav se.

Realizátor by se měl připravit, že určitě narazí na problematiku kyberšikany – je zmíněna v prezentaci 5_1NOVAMEDIA_soc site. Jelikož je tento problém mezi mládeží aktuální, budou se k němu žáci chtít vyjádřit. Problematika však může být pro některé žáky živá a bolestivá, zvláště setkali-li se s ní, proto je důležité zvolit citlivý přístup.

Formy kyberšikany:

- urážlivé a výhrůžné zprávy šířené pomocí emailu, sms, sociálních sítí apod.
- pořizování audiovizuálních záznamů a jejich další šíření za účelem poškodit či zesměšnit oběť.
- tvorba urážlivého a zesměšňujícího obsahu a jeho publikování na internetu – stránky, blogy apod.
- krádež identity – zcizení účtu, emailové schránky a jejich využití pro šíření zpráv.
- vydírání, obtěžování a pronásledování pomocí mobilního telefonu nebo internetu – kyberstalking.
- neúmyslná kyberšikana – co považují za vtipné, může jiného ranit, např. fotomontáž.

Před diskuzí jako takovou by měl pedagog žákům připomenout pravidla pro diskuzi – neskáče se do řeči, necháme mluvit i své oponenty. Rozvoj klíčových kompetencí demokratického občana, k učení a komunikační. Dále se rozvíjely metody slovní jako vysvětlování, práce s textem a rozhovor. Jistá forma přednášky – prezentace, výkladu, přes řízenou diskuzi s učitelem coby moderátorem, možná je též diskuze či rozhovor ve dvojicích či skupinách. Lekci je možno uskutečnit v učebně nebo čítárně/knihovně, kde je možno prezentovat pomocí dataprojektoru.

Co je zdroj? – získání informace

dají rozdělit podle:

- smyslů – zvuková sdělení, obrazová sdělení

- míry masovosti – největší množství lidí pravděpodobně oslovuje televize, méně výklad ve škole, dialog dvou lidí
- informačního média – noviny, časopisy, televize, Internet

Ne vše na internetu je pravda!

Kniha je stále zdroj největších informací. Existuje v papírové i elektronické podobě.

Často má velkou uměleckou hodnotu. Knihovny sdružené v této službě vytvářejí často společný katalog – spolupráce knihoven, odbornost.

Zdroje a další informace k dané problematice

Bezpečný internet [online]. [cit. 2020-02-03]. Dostupné z: <http://www.bezpecnyinternet.cz/>

ŽEMLIČKOVÁ, Gabriela. *Pravidla chování na internetu* [online]. 2007. [cit. 2020-02-03]. Dostupné z: <http://www.nicm.cz/pravidla-chovani-na-internetu>

Bezpečnost na internetu [online]. [cit. 2020-02-03]. Dostupné z: <https://www.alik.cz/o/bezpecnost-na-internetu>

Otázky ke zpětné vazbě žáků

Jaké jsou základní pravidla bezpečného chování na internetu?

Co je to kiberšikana?

Klíčové kompetence

kompetence schopnost učit se:

- žáci vyhledávají a třídí informace a na základě jejich propojení je systematicky využívají v procesu učení
- získávají důvěru ve vlastní vyjadřovací schopnosti

kompetence k řešení problému – kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, jsou schopni je obhájit, uvědomují si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

kompetence komunikace v mateřském jazyce – žáci přemýšlí o problému, aktivně vstupují do diskuse, naslouchají promluvám druhých a vhodně na ně reagují

3.5.2 Téma č. 2 Nová média II – Blog, videoblog, vlog, youtube – 3 hodiny

1. hodina Nová média – Blog, vlog, youtube ad.

Cíl

Seznámit žáky s tím, co je to blog, naučit je o formách blogů diskutovat a pracovat ve skupině a naučit se vyjadřovat své názory s ohledem na názory druhých.

Forma a bližší popis realizace

Na začátku první hodiny si žáci připomenou některé nové pojmy z oblasti médií formou vyřešení testu **5_1NOVAMEDIA-test tema dnes** a dozví se tak téma dnešní lekce – BLOG, pak formou diskuze během prezentace **5_2NOVAMEDIA_blog vlog** a též na základě vlastních zkušeností sdílejí a utřídí si informace o tématu této lekce. První hodina je více teoretická a demonstrační. Prezentace slouží spíše ke shrnutí základních pravidel tvorby blogu a vlogu. Prezentace je přizpůsobena věku a znalostem žáků, žáci si ukáží příklady blogů či vlogů, zároveň využijí různých platforem pro prezentaci blogu, vlogu, praktické rady pro následnou tvorbu.

Metody

V úvodní hodině lekce se v hojné míře uplatní metody diskuzní, při které si žáci navzájem vyměňují své názory na danou problematiku, na základě svých znalostí argumentují a hledají řešení. Další uplatněnou metodou je metoda slovní, a to v obou částech lekce. V druhé části lekce jsou akcentovány metody demonstrační a dovednostně praktické. Metodou pozorování získává nové znalosti a dovednosti a při vlastní tvorbě je prakticky aplikuje.

Pomůcky

Projektor, PC s připojením na internet, nakopírovaná křížovka **5_1NOVAMEDIAtest tema dnes** do skupin, psací potřeby a papíry, prezentace **5_2NOVAMEDIA_blog_vlog**

Podrobně rozpracovaný obsah a teoretické základy k dané problematice

V první hodině si žáci zopakují některá nová slova z oblasti médií a dále se v prezentaci dozvědí důležitou terminologii – blog, vlog, youtube, diskutují na zadané téma a sdílejí své zkušenosti k dané tematice. Realizátor diskuzi podporuje otázkami typu: jaké dovednosti by měl mít správný bloger či youtuber, co je podle vás důležité při práci youtubera, proč by měl ke své tvorbě přistupovat zodpovědně? Ale realizátor žákům také zdůrazní roli příjemce, tedy diváka a jeho možnost vybrat si koho bude sledovat a jeho práci kriticky, objektivně zkoumat a hodnotit.

Tato hodina je tedy spíše teoretická, jelikož prezentace **5_2NOVAMEDIA_blog_vlog** slouží především ke shrnutí základních pravidel tvorby blogu a vlogu. Následuje příprava na realizaci vlastního vlogu na zadané téma a rozdělení do skupin.

Pro realizaci této trojhodinovky je dobré najít prostor vhodný pro natáčení kamerou. Zároveň je nutné před hodinou všechna zařízení zkontrolovat – jak PC a dataprojektor, tak kamery a další záznamová zařízení, zda jsou nabitá a funkční, seznámit se s jejich ovládáním. V učebně či klubovně s dataprojektorem. Realizátor si též musí nakopírovat křížovku pro zopakování odborného názvosloví z oblasti mediální výchovy – **5_1NOVAMEDIAtest tema dnes**.

První hodina je zaměřena diskuzně, jako sdílení různých zkušeností se sociálními sítěmi, sledování příspěvků blogerů, youtuberů či influencerů. Realizátor pracuje s prezentací **5_2NOVAMEDIA_blog_vlog**. Metodou pozorování získávají žáci nové znalosti a dovednosti a při vlastní tvorbě je prakticky aplikuje. Vytváří tak vlastní zkušenost a dovednost. Právě tyto metody akcentují vlastní produkční činnost. V závěrečné fázi je nutno žáky rozdělit do týmů/skupin, aby tím nebyl zkrácen čas v následující lekci. Ujasni si, k čemu se chceš vyjadřovat. Téma svého blogu, vlogu. (filmy, móda...) K vybranému tématu asociuj další slova, která tě napadnou, nějak se vztahují k té oblasti. Pište si poznámky. Pak zkoušej a hledej svoji cestu.

Práce s kamerou:

- Světlo a osvětlení natáčeného objektu, pozor na stín
- Najít pevné místo, zapřít o něco ruce nebo použít stativ – stabilita záběru – obrazový klid, protože obrazový neklid je základní vadou obrazu
- Kamerou nepohybovat rychle, ale pomalu a plynule, především při tzv. švenku/panoramě – kdy chceme natočit celé prostředí
- Promyslet si záběry – odkud, co, proč, jak
- Kompozice – zabírat kamerou celý objekt, o kterém natáčíme, vnímat jednotlivé plány obrazu: popředí, střední plán a pozadí, uplatní se i zlatý řez, panoráma nebo vertikála (obdobné jako u fotografie) <https://www.milujemefotografii.cz/kompozice-zlaty-rez-a-pravidlo-tretin>
- Zoom a ostření – tzv. nájezd/odjezd velmi pomalu a citlivě, coby začátečníci se ho raději vyvarujte a zaostřete si před začátkem natáčení
- Technika aneb čím natáčet:
- Videokamera – vysoká cena, mnoho funkcí, dobrý výkon
- Fotoaparát – též fotoaparáty umožňují nahrávání videa, experimentování

- Mobil, tablet – náročnější obsluha, stabilita, výhoda ceny x kvalita záznamu
- Webkamera – laciné kamery připojené k počítači, nebo je jeho součástí, sporná kvalita

Zdroje a další informace k dané problematice

Jak vytvořit osobní blog. WikiHow [online]. [cit. 2020-02-03]. Dostupné z: <https://www.wikihow.cz/Jak-vytvo%C5%99it-osobn%C3%AD-blog>

SEBERA, Martin a kol. *Software* [online]. 2012. [cit. 2020-02-03]. Dostupné z: <https://is.muni.cz/do/fsps/e-learning/2D-3D-analyza-po/pages/teorie/software.html>

Otázky ke zpětné vazbě žáků

Co je to blog?

Jmenuj nějaká témata vhodná pro zpracování do blogu.

Klíčové kompetence

kompetence schopnost učit se:

- žáci vyhledávají a třídí informace a na základě jejich propojení je systematicky využívají v procesu učení
- získávají důvěru ve vlastní vyjadřovací schopnosti

kompetence sociální a personální – účinně spolupracují ve skupinách při řešení problémů, podílí se na společné práci s pedagogem a realizátorem, učí se toleranci, solidaritě a empatii, vytváří pozitivní představu o sobě samých, která podporuje jejich sebedůvěru a samostatný rozvoj

kompetence k řešení problému – kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, jsou schopni je obhájit, uvědomují si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

kompetence schopnost práce s digitálními technologiemi – žáci využívají digitální technologie, vytváří informace, které sdílí v digitálním světě

2. hodina Nová média – Blog, vlog, hodnocení nebo videorecenze knihy

Cíl

Naučit žáky reflektovat výsledky své práce a kreativně připravovat psané texty krátkého charakteru na určitá témata.

Forma a bližší popis realizace

V této lekci si žáci upevní znalosti z minulé lekce – hlavní pravidla pro tvorbu blogu, vlogu, zároveň využití různých platform pro prezentaci blogu, vlogu, je důležité zopakovat praktické rady pro tvorbu a rozebrat nejčastější chyby. V závěru minulé lekce žáci dostali za úkol promyslet a připravit krátký blog nebo vlog na zadané téma, tedy recenzi či videorecenzii knihy či časopisu. Žáci se rozdělí do skupin a stručně si připomenou pravidla práce s kamerou, také zásady práce s hlasem, jazykovou a hlasovou kulturou, správné dýchání. Společně stručně připraví text promluvy, zamyslí se nad výběrem místa pro natočení spotu. Začnou natáčet pod dohledem realizátora svůj projekt.

Metody

V této části jsou akcentovány metody dovednostně praktické, kdy žák napodobuje činnost, se kterými byl seznámen – konkrétně s kamerou, případně s mobilním telefonem nebo fotoaparátem v módu video. Metodou pozorování získává nové znalosti a dovednosti a při vlastní tvorbě je prakticky aplikuje. Vytváří tak vlastní zkušenost a dovednost. Právě tyto metody akcentují vlastní produkční činnost. Vstup do role v rámci skupiny i při vlastní tvůrčí činnosti. Jazykové hry a hry pro rozvoj slovní zásoby v tématech zaměřených na publicistiku a žurnalistiku. Hry pro rozvoj komunikačních dovedností a hlasovou kulturu, jazykolamy, hry pro správné dýchání v lekcích zaměřených na rozhlas a televizi. Dále

jsou využity metody heuristické, při nichž žák sám objevuje a hledá řešení úloh, žáci by měli hledat řešení společně v týmech, realizátor je nechá hledat vše, co je jim dostupné, přiměřené a odpovídá jejich možnostem, také je nechá experimentovat a pracovat s chybou.

Pomůcky

Projektor, PC, kamera, fotoaparát či mobilní telefon, psací potřeby, papír, stativ, prezentace 5_2NOVAMEDIA_blog_vlog

Podrobně rozpracovaný obsah a teoretické základy k dané problematice

V této lekci si žáci upevní teoreticky základní pravidla při práci s kamerou či jiným záznamovým zařízením, dále hlavní pravidla pro tvorbu blogu, vlogu, zároveň využití různých platforem pro prezentaci blogu, vlogu. V praktické části si pak vyzkouší ovládání technického zařízení, komunikační dovednosti – práci s hlasem, mimiku či gesta. Dále rozvíjejí a upevňují své jazykové a hlasové dovednosti. Naučí se tedy vystupovat před i za kamerou, promýšlet krátký scénář svého vystoupení a pracovat v realizačním týmu. Také budou rozvíjet a upevňovat kritický přístup k mediálním sdělením na sociálních sítích.

Realizátor v této lekci pomůže žákům aplikovat získané poznatky a dovednosti při přípravě krátkého vidoespotu/vlogu, při kterém žáci zhodnotí vlastními slovy a adekvátně své vyspělosti oblíbenou knihu, případně akci knihovny nebo školy. Realizátor by si měl vybrat pro natáčení vhodný prostor, promyslet hluk i světlo v místnosti, promyslet vhodné pozadí. Ale třeba také oblečení žáků, aby na pozadí působilo vhodně a příjemně. Recenze a videorecenze knihy či časopisu je dobré natáčet v adekvátním prostředí, tedy knihovně či studovně. V této části jsou akcentovány metody demonstrační a dovednostně praktické, kdy žák napodobuje činnosti, se kterými byl seznámen. Během filmové činnosti se žáci učí zacházet s novými prostředky a technologiemi, při práci uplatňují vlastní tvořivost a fantazii, samostatně experimentují a rozvíjejí kompetence k učení a k řešení problémů. Aplikují nové poznatky a používají náležité názvosloví, čímž upevňují kompetence komunikativní. Žáci v realizačních týmech vytvoří krátkou recenzi (cca 2 minuty) předem vybrané knihy, eventuálně akce školy či knihovny, pracují na papíry a tvoří krátký scénář či text a rozvíjejí tak své kompetence k učení, komunikativní a občanské. Realizátor by měl žákům ukázat, že využijí již získané znalosti z předchozích lekcí – práce s kamerou, tvorba bodového scénáře, práce s hlasem, úprava videa atd.

Scénář:

- Základní body – jednoduchý
- Promyslet záměr, cíl sdělení
- Promyslet záběry
- Délka komentáře
- Prostředí – co je v pozadí, v popředí – třetinové pravidlo

Zdroje a další informace k dané problematice

Jak vytvořit osobní blog. WikiHow [online]. [cit. 2020-02-03]. Dostupné z: <https://www.wikihow.cz/Jak-vytvo%C5%99it-osobn%C3%AD-blog>

SEBERA, Martin a kol. *Software* [online]. 2012. [cit. 2020-02-03]. Dostupné z: <https://is.muni.cz/do/fsps/e-learning/2D-3D-analyza-po/pages/teorie/software.html>

Otázky ke zpětné vazbě žáků

Jaké téma jste zpracovali do blogu?

Co se vám při psaní nejvíce dařilo a co vám činilo největší potíže?

Klíčové kompetence

kompetence komunikace v mateřském jazyce:

- žák dokáže své myšlenky a názory prezentovat
- vyjadřuje se výstižně
- konfrontuje svou práci s prací spolužáků

kompetence schopnost učit se:

- žáci vyhledávají a třídí informace a na základě jejich propojení je systematicky využívají v procesu učení
- získávají důvěru ve vlastní vyjadřovací schopnosti

kompetence sociální a personální – účinně spolupracují ve skupinách při řešení problémů, podílí se na společné práci s pedagogem a realizátorem, učí se toleranci, solidaritě a empatii, vytváří pozitivní představu o sobě samých, která podporuje jejich sebedůvěru a samostatný rozvoj

kompetence komunikace v mateřském jazyce – žáci přemýšlí o problému, aktivně vstupují do diskuse, naslouchají promluvám druhých a vhodně na ně reagují

3. hodina Nová média – tvorba hodnocení nebo videorecenze knihy

Cíl

Žáci se učí pracovat v týmu, naslouchat názory ostatním a aktivně se zapojovat jako platný člen. Žáci se učí natáčet video podle pravidel a učí se správně vyjadřovat své názory.

Forma a bližší popis realizace

V této hodině si žáci po připomenutí pravidel pro tvorbu blogu pokračují v týmech v práci na svém krátkém videospotu/ příspěvku. Je důležité zopakovat praktické rady pro tvorbu a rozebrat nejčastější chyby. V závěru minulé lekce žáci začali pracovat na úkolu na zadané téma, tedy recenzi či videorecenzi knihy či časopisu. Žáci pracují dle pravidel bezpečnosti práce s kamerou a snaží se pracovat kriticky a uvědoměle, dodržují také zásady práce s hlasem, správné dýchání, jazykovou a hlasovou kulturu, modulaci a intonaci hlasu. V závěru lekce si svá krátká videa prohlédnou, ve skupině zhodnotí.

Metody

V této části jsou akcentovány metody dovednostně praktické, kdy žák napodobuje činnosti, se kterými byl seznámen – konkrétně práci s kamerou, případně s mobilním telefonem nebo fotoaparátem v módu video. Metodou pozorování získává nové znalosti a dovednosti a při vlastní tvorbě je prakticky aplikuje. Vytváří tak vlastní zkušenost a dovednost. Právě tyto metody akcentují vlastní produkční činnost. Vstup do role v rámci skupiny i při vlastní tvůrčí činnosti. Jazykové hry a hry pro rozvoj slovní zásoby v tématech zaměřených na publicistiku a žurnalistiku. Hry pro rozvoj komunikačních dovedností a hlasovou kulturu, jazykolamy, hry pro správné dýchání v lekcích zaměřených na rozhlas a televizi. Dále jsou využity metody heuristické, při nichž žák sám objevuje a hledá řešení úloh, žáci by měli hledat řešení společně v týmech, realizátor je nechá hledat vše, co je jim dostupné, přiměřené a odpovídá jejich možnostem, také je nechá experimentovat a pracovat s chybou.

Pomůcky

Projektor, PC, kamera, fotoaparát či mobilní telefon, psací potřeby, papír, stativ, sluchátka

Podrobně rozpracovaný obsah a teoretické základy k dané problematice

V této lekci si žáci upevní teoreticky základní pravidla při práci s kamerou či jiným záznamovým zařízením, dále hlavní pravidla pro tvorbu blogu, vlogu, zároveň využití různých platforem pro prezentaci blogu, vlogu. Realizátor je vede při vlastním natáčení, koriguje práci s ohledem na bezpečnost, hluk a směřuje jejich snažení k výsledku, jež si vytýčili.

V praktické části si pak vyzkouší ovládání zařízení jako je kamera, ale také vhodný program pro střih, komunikační dovednosti – práci s hlasem, mimiku či gesta. Dále rozvíjejí a upevňují své jazykové a hlasové dovednosti. Naučí se tedy vystupovat před i za kamerou, promýšlet krátký scénář svého vystoupení a pracovat v realizačním týmu. Stáhnout natočený materiál do PC, vybrat použitelné záběry a finalizovat příspěvek pro publikování. Při práci na PC realizátor žákům doporučí používat sluchátka, aby se týmy navzájem nerušily. Také budou rozvíjet kritický přístup k mediálním sdělením na sociálních sítích. Na závěr je důležité produkt zhodnotit buď ve skupině, nebo v rámci celého kolektivu.

Realizátor se žákypokračuje v započaté činnosti z minulé/předchozí hodiny. Proto by si měl vybrat pro natáčení vhodný prostor, promyslet hluk i světlo v místnosti, promyslet vhodné pozadí. Ale třeba také oblečení žáků, aby na pozadí působilo vhodně a příjemně. Recenze a videorecenze knihy či časopisu je dobré natáčet v adekvátním prostředí, tedy knihovně či studovně. Dle svých materiálních možností se musí realizátor připravit na možnost natáčet nejen na kameru, ale také na fotoaparát v módu video nebo na mobilní telefon. Žáci v realizačních týmech, sestavených již v předchozí hodině, dovytvoří krátkou recenzi (cca 2 minuty) předem vybrané knihy, eventuálně akce školy či knihovny, pracují s již vytvořeným krátkým scénářem či textem a rozvíjejí tak své kompetence k učení, komunikativní a občanské. Realizátor by měl žákům znovu připomenout, že využijí již získané znalosti z předchozích lekcí – práce s kamerou, tvorba bodového scénáře, práce s hlasem, úprava videa atd. Tuto lekci lze realizovat v knihovně, učebně či studovně. Jestliže lekce bezprostředně nenavazuje na předchozí, měl by realizátor zkontrolovat funkčnost všech zařízení.

Zdroje a další literatura k dané problematice

BIRLEY, Shane. *Jak se naučit blogovat a vlogovat v 10 lekcích: super lekce*. Přeložil Vít MALINOVSKÝ. Praha: Svojtka & Co., 2016. ISBN 978-80-256-1851-6.

Jak vytvořit osobní blog. *WikiHow* [online]. [cit. 2019-09-23]. Dostupné z: <https://www.wikihow.cz/Jak-vytvo%C5%99it-osobn%C3%AD-blog>

Otázky ke zpětné vazbě žáků

Co se vám při tvorbě videa nejvíce líbilo a co činilo obtíže?

Jak se vám pracovalo ve skupině? Tvořili jste dobrý tým?

Klíčové kompetence

kompetence schopnost učit se:

- žáci vyhledávají a třídí informace a na základě jejich propojení je systematicky využívají v procesu učení
- získávají důvěru ve vlastní vyjadřovací schopnosti

kompetence sociální a personální – účinně spolupracují ve skupinách při řešení problémů, podílí se na společné práci s pedagogem a realizátorem, učí se toleranci, solidaritě a empatii, vytváří pozitivní představu o sobě samých, která podporuje jejich sebedůvěru a samostatný rozvoj

kompetence schopnost práce s digitálními technologiemi – žáci využívají digitální technologie, vytváří informace, které sdílí v digitálním světě

kompetence kulturní povědomí a vyjádření:

- žák je schopen zapojit se do tvůrčích procesů, a to jak individuálně, tak kolektivně
- žák je schopen vyjádřit své zážitky a emoce prostřednictvím reportáží, scénářů

3.6 METODICKÝ BLOK Č. 6 PUBLIC RELATIONS – 2 HODINY

Tento dvouhodinový blok je dobré realizovat v místě akce, o které budeme referovat. První část je zaměřena více teoreticky, zatímco ta druhá je zaměřena prakticky. Obě hodiny této lekce lze realizovat v běžné učebně, nebo čítárně případně klubovně vybavené dataprojektorem, PC a připojením k internetu, ale také s přístupem k vodě. Nutno je předem připravit dostatečný prostor pro práci realizačních týmů tak, aby nedocházelo ke zbytečným prostojům.

3.6.1 Téma č. 1 Seznámení s mediální podporou akce, Příprava a organizace mediální podpora akce – 2 hodiny

1. hodina PR I – Seznámení s mediální podporou akce

Cíl

Seznámit žáky se základní problematikou PR, učit je diskutovat a vytvářet myšlenkové mapy na daná témata. Učit žáky nalézat neobvyklá řešení na odhalování problémů.

Forma a bližší popis realizace

Úvodní hodina bloku je zaměřena teoreticky. Hodinu zahajuje postupné předvedení prezentace **6_1PR_Medialni_akce**, která obsahuje základní informace o dané problematice, jedná se o úvodní seznámení s touto problematikou, a proto je přizpůsobena věku a zkušenostem žáků. Přednášející – obecnou a velmi jednoduchou terminologií aplikuje názvosloví a postupy PR na prostředí školy, které je žákům bližší a názornější. Společně pomocí otázek, jež žákům přednášející pokládá, se snaží zamyslet, jak škola může tvořit svoje PR. Žáci pak vyřeší tajenku křížovky **6_1PR_krizovka**, která zní: plakát – realizátor jim vysvětlí, že i ten je jedním z nástrojů PR konkrétní školní akce. V závěru lekce se žáky rozdělí do skupin, v nichž dále pracují, vytváří plakát, pozvánku, zprávu a článek z akce školy. Lekce je pouze úvodní, teoretickou částí.

Metody

Lekce seznamuje s tématem formou přednášky nejlépe s odborníkem z oboru, je proložena diskuzními bloky. Řízená diskuze v průběhu jednoduché, heslovité prezentace s množstvím na Téma: Mediální akce – organizace/firmy/ školy, tisková zpráva o akci školy. Prezentace s přihlédnutím k věkové skupině vysvětluje pojmy spjaté s danou tematikou.

Pomůcky

Běžná třída s dataprojektorem, PC s připojením, tabule, nakopírovanou křížovku **6_1PR_krizovka**, fixy, kreslicí a psací potřeby, papíry, prezentace **6_1PR_Medialni_akce**

Podrobně rozpracovaný obsah a teoretické základy k dané problematice

Hodinu zahajuje realizátor tak, že postupně předvádí žákům prezentaci **6_1PR_Medialni_akce**, která obsahuje základní informace o problematice PR a mediální podpoře akce. Názornou formou blízkou věkové struktuře žáky seznamuje s tím, jak připravit podporu akce, jak pomoci při přípravě, jaké činnosti je možno spojit s realizací a co je propagace akce – pro tuto věkovou skupinu je velmi důležitá názornost a jako příklad akce je dobré využít akci školy.

Realizátor dále žáky seznámí se základní definicí PR při postupném předvádění prezentace, s potřebou vytvořit dobrý vnější dojem instituce. Realizátor žákům rozdá nakopírovanou křížovku, tajenku budou řešit, až na základě pokynu. Až po vyluštění křížovky, kde se žáci dozvědí další příklad podpory mediální akce, se seznámí s důležitostí plakátu, pozvánky a tiskové zprávy, a také článku k proběhnutí akce. Žáci se zamýšlejí v průběhu výkladu, co vše vytváří vnější dojem instituce či akce a jak je možno tento dojem vylepšit a zájem o akci zvýšit. V průběhu prezentace vyřeší tajenku křížovky, kterou dostanou nakopírovanou před zahájením prezentace. Zadáni aktivity pro následující lekci se žáci dozvědí na konci prezentace.

Před začátkem lekce je důležité ověřit funkčnost PC a projektoru. Realizátor si předem připraví nakopírované křížovky pro žáky a ověří, že všichni budou mít psací potřeby. Úvodní teoretická část lekce seznamuje s tématem formou přednášky – možno i s odborníkem, je proložena diskuzními bloky. Řízená diskuze v průběhu jednoduché, heslovité prezentace s množstvím názorných obrázků a ukázek na téma **6_1PR_Medialni_akce** – vnější dojem organizace/firmy/ školy, tisková zpráva o akci školy, žáci tak rozvíjejí své kompetence komunikativní, občanské a společenské. Také vyluští křížovku **6_1PR_krizovka** při předvádění prezentace **6_1PR_Medialni_akce**, jejíž tajenka tematicky patří k tématu lekce. Během výkladu, prokládaného prvky diskuze realizátor aktivizuje žáky, při projekci či práci v pracovních týmech žáci uplatní základní mediální odborné názvosloví, pracují v týmech, žáci si uvědomují důležitost informovat o akci a propagovat akci.

Nástroje PR, které žákům zprostředkujeme (samozřejmě existují i další), jsou – tisková zpráva, propagační leták, plakát, pozvánka apod. Při vlastní tvorbě žáci dodržují dohodnuté postupy a časový rozvrh a dokážou po skončení práce uvést

své pracovní místo do původního stavu, rozvíjejí kompetence pracovní.

Varianta: Blok přednášky s diskuzí je vhodné prokládat drobnými didaktickými hrami na dané téma (navrhněte oslovení účastníků akce, žáci předvedou telefonát do médií o akci, připraví a přednesou přivítání na akci nebo krátký proslov o plánované akci, úvodní slovo na akci apod.)

V závěru lekce žáci pracují v týmech – aplikace nových poznatků. Lekce je pouze úvodní, teoretickou částí. V závěru hodiny se žáci dozvědí téma pro další práci v prezentaci na posledním snímku.

Pro realizátora:

Jak vymyslet mediální akci:

- CO? - o co nám jde, co vlastně chceme veřejnosti sdělit
- KDE? - vybrat místo, které každý zná
- KDY? - správně načasovat (nekolidovat s jinou akcí apod.)
- KDO, KOMU? - od koho a komu je naše poselství vlastně adresováno – tedy cílová skupina
- PROČ? - proč akci děláme a proč zrovna dnes?
- JAK? - jaké prostředky jsou optimální pro dosažení našeho cíle?

Při výběru konkrétní akce je dobré žáky korigovat, vycházet z reálných školních akcí: Vítání prvňáčků, Vánoční besídka, Pasování čtenářů, Den otevřených dveří či Akademie školy...

Plakát: list papíru vystavovaný na veřejných místech, s použitím textu, obrazu nebo obojího společně upoutává, nabízí umělecké dílo či produkci, zábavu či názor, má upoutat pozornost, barevné provedení má být nápadné, výrazné, ale ne křiklavé, text pak stručný a výstižný, dnes i objekt sběratelství

Pozvánka – název akce, uvedení při jaké příležitosti se akce koná, upřesnění akce, tematické zaměření, místo, adresa, termín, hodina, pro kolik osob pozvánka platí

Tisková zpráva: PRESS RELEASE

- patří mezi nástroje public relations
- obsáhlejší textové sdělení určené médiím, které vydává obchodní společnost, politická strana či jiná organizace
- potřebuje sdělit veřejnosti něco důležitého (události, fakta)
- nejdůležitější informace jsou v titulku a úvodním odstavci, další vysvětlující informace následují – systém pyramida – podrobnosti a informace menší důležitosti až postupně

Varianta: Prezentace odborníka z oboru PR obsahuje základní informace, jedná se o úvodní seznámení. Přednášející – obecnou terminologii na prostředí školy, které je žákům bližší a názornější.

Zdroje a další informace k dané problematice

Co vlastně znamená to PR? [online]. 2007. [cit. 2020-02-03]. Dostupné z: <https://www.mediaguru.cz/clanky/2007/06/co-vlastne-znamenato-pr/>

PR (Public relations) [online]. [cit. 2020-02-03]. Dostupné z: <https://managementmania.com/cs/pr-public-relations>

HALADA, Jan, ed. *Marketingová komunikace a public relations: výklad pojmů a teorie oboru*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum, 2015. ISBN 978-80-2463-075-5.

Klíčové kompetence

kompetence schopnost učit se:

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MÍT SVĚT PŘEČTENÝ
aneb spolupráce knihoven a škol v Ústeckém kraji.
Reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_03/0008225

- získávají nové teoretické informace a praktické dovednosti
- učí se zacházet s různými digitálními technologiemi a správně je využívat
- získávají důvěru ve vlastní vyjadřovací schopnosti

kompetence komunikace v mateřském jazyce:

- žáci se vyjadřují výstižně
- naslouchají promluvám druhých a vhodně na ně reagují
- žáci zvládají komunikaci i ve vyhraněných situacích

2. hodina PR II – Příprava a organizace mediální podpora akce

Cíl

Učit žáky pracovat v týmu, být přínosným členem pro tým a naučit se efektivně komunikovat. Žáci se učí vypracovávat motivační plakát/oznámení/tiskovou zprávu pro propagaci svého nápadu.

Forma a bližší popis realizace

V druhé hodině lekce realizátor nejprve žáky rozdělí do skupin nejlépe tříčlenných a žáci v utvořených týmech budou připravovat mediální podporu akce např. školy nebo knihovny. Tvoří v týmech pro zadanou akci školy/třídy plakát, oznámení či tiskovou zprávu o akci na základě získaných znalostí z předchozí hodiny. Důležité je stanovit čas, za který je nutno stihnout vše vytvořit, přípravná fáze je tedy co nejkratší.

Metody

Při realizaci se využívají metody demonstrační a dovednostně praktické, jelikož žák napodobuje činnosti, se kterými byl seznámen. Metodou pozorování získává nové znalosti a dovednosti a při vlastní tvorbě je prakticky aplikuje. Vytváří tak vlastní zkušenost a dovednost při vlastní produkci a prezentaci. Právě tyto metody akcentují vlastní produkční činnost. Využívají vlastní fantazii a obrazotvornost.

Pomůcky

Psací a kreslicí potřeby, papíry, balící papír nebo velký formát papíru/ čtvrtky, případně lepidla, barevné papíry apod. Pro psaní zprávy – PC nebo tablet, tiskárna.

Podrobně rozpracovaný obsah a teoretické základy k dané problematice

Žáci se rozdělí na pokyn realizátora do týmů – vhodné je zvolit přátelské skupiny dle výběru žáků, jestliže žáky neznáme, jedná-li se o třídu již navzájem si známých žáků, je možné zvolit k rozdělení do skupin rozpočítání. Týmy přibližně tříčlenné znají zadání již z minulé hodiny – název konkrétní akce školy nebo knihovny, kterou budou podporovat a budou se snažit zvýšit o jejím konání povědomí a podnítit zájem o tuto akci. Skupiny si připraví své pracovní místo, rozdělí role ve skupině – redaktor, kreslíř apod.

Jelikož by žáci měli vytvořit více produktů, jež by podporovaly akci – jako plakát, oznámení či tiskovou zprávu o akci, vysvětlí realizátor skupinám, že je dobré si úkoly rozdělit a spolupráce při tvorbě bude klíčová. Žáci pracují na základě získaných znalostí z předchozí hodiny – metoda vybavování. Jednotliví členové skupin při práci rozvíjejí své komunikační a pracovní kompetence. Cílem lekce je rozvíjet a upevňovat praktické dovednosti žáků a pomoci jim při aktivitě aplikovat teoretické poznatky. V druhé hodině pracují žáci společně ve skupinách, na závěr hodiny porovnávají své produkty a zhodnotí svoji práci a spolupráci ve skupině.

Druhá část lekce je praktická – úkolem je mediální podpora konkrétní akce školy/knihovny. Realizační týmy/skupiny je dobré rozdělit předem – např. rozpočítat se, případně nechat na žácích, aby vytvořili přátelské skupiny. Před prací ve skupině je nutné připomenout základní pravidla skupinové práce (obzvláště nejsou-li žáci takto zvyklí pracovat) – půlmetrový hlas, role v týmu, respekt, čas a obsah úkolu je nutno dodržet. Důležité je předem připravit dostatečný prostor

pro práci realizačních týmů tak, aby nedocházelo ke zbytečným prostožům. Dále realizátor připraví materiál a další pomůcky pro vlastní tvorbu, nezapomenout na přístup k vodě – i když se nepracuje přímo s barvami, je dobré, aby si žáci mohli při práci umýt ruce. Zadáání v posledním slidu prezentace 6_1PR_Mediální_akce minulé hodiny – je dobré promítnout na tabuli pro názornost.

V této hodině žáci sami připravují mediální podporu akce např. školy. Tvoří v týmech plakát, oznámení či tiskovou zprávu o akci na základě získaných znalostí. Realizační týmy je dobré rozdělit předem, případně nechat na žácích, aby vytvořili přátelské skupiny. Během výtvarně literární činnosti se žáci učí zacházet s výrazovými a jazykovými prostředky, při práci uplatňují vlastní tvořivost a fantazii, samostatně experimentují. Rozvíjejí tak kompetence pracovní, komunikační, občanské. Žáci musejí dodržovat dohodnuté postupy a časový rozvrh. Po skončení práce uvést své pracovní místo do původního stavu.

Zdroje a další informace k dané problematice

BĚLOHLAVÁ, Eva. Mediální výchova: učebnice pro 2. stupeň ZŠ a odpovídající ročníky víceletých gymnázií. 1. vyd. Plzeň: Fraus, 2013, 96 s. ISBN 978-807-2381-623.

MÍČENKA, Marek a Jan JIRÁK. Rozumět médiím: základy mediální výchovy pro učitele. Praha: Partners Czech, 2006. ISBN 80-239-6762-2.

KŘÍŽEK, Zdeněk a Ivan CRHA. Jak psát reklamní text. 3., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2008. Manažer. ISBN 978-80-247-2452-2.

HALADA, Jan, ed. *Marketingová komunikace a public relations: výklad pojmů a teorie oboru*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum, 2015. ISBN 978-80-2463-075-5.

Otázky ke zpětné vazbě žáků

Na jaké téma jste zpracovali výstup z dnešní hodiny?

Jak se vám dařilo v zadané práci?

Jak se vám pracovalo v týmu?

Klíčové kompetence

kompetence schopnost učit se:

- získávají nové teoretické informace a praktické dovednosti
- učí se zacházet s různými digitálními technologiemi a správně je využívat
- získávají důvěru ve vlastní vyjadřovací schopnosti

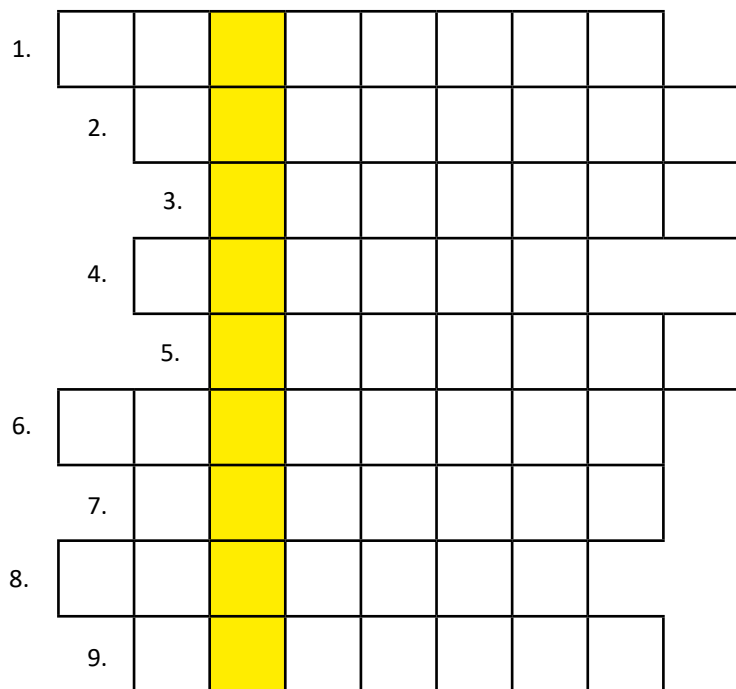
kompetence komunikace v mateřském jazyce:

- žáci se vyjadřují výstižně
- naslouchají promluvám druhých a vhodně na ně reagují
- žáci zvládají komunikaci i ve vyhraněných situacích

4 PŘÍLOHA Č. 1 SOUBOR MATERIÁLŮ PRO REALIZACI PROGRAMU

Křížovka

1. instituce sbírek knih, ale i dalších informačních nosičů
2. síť sítí
3. žurnalistický útvar, od Jana Nerudy, též podčárník
4. papírové denní periodikum, nově platforma pro nové informace
5. rádio, zvuková žurnalistika
6. druh článku, který sděluje názor autora/komentátora
7. barevné periodikum, týdeník...
8. článek hodnotící film, knihu, koncert...
9. místo v médiích, kde pracují novináři/redaktoři

Příloha č. 1 ZUVOD media

1_2 – Pracovní list – Média

Co jsou média?

Jak média dělíme: A) Slovy

B) Obrázkem:

Jaké jsou základní úkoly médií?

Na čem je závislé zpracování a prezentace informací?

Pokud bys měl(-a) šanci si založit vlastní noviny, časopis, jak by vypadaly, na jakou skupinu lidí by ses zaměřil(-a)?

Příloha č.: 2 1 TISTENA MEDIA zprava – pracovní list

2_1 Zpráva

Na základě vzoru vytvoř vlastní krátkou zprávu o akci školy:

Dne se konala v Akce se zúčastnilo

Na akci se představili (Zvítězil) Děkujeme všem

kteří nám pomohli akci uspořádat, a jsme rádi, že se akce i přes (nepřízeň počasí, organizační šum, počáteční
tápání...) vydařila.

Ke své vytvořené zprávě vymysli titulek/nadpis a) pro seriózní tisk b) pro bulvár

a)

b)

Co je zpráva? Jaké by měla mít náležitosti?

Co si představíš pod pojmem HOAX nebo FAKENEWS? Proč jsou nebezpečné?

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MÍT SVĚT PŘEČTENÝ
aneb spolupráce knihoven a škol v Ústeckém kraji.
Reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0./16_03/0008225

Přečti si zprávu:

Čeká češtinu revoluce? EU chce zjednodušit český jazyk a zrušit písmeno Ř!!

Češtinu čekají vbrzku velké změny. Jak uvedl zdroj blízky EK, uvažuje se o zrušení písmene ř, jelikož jeho používání komplikuje vydávání písemných dokumentů, protože nelze používat univerzální písmové a tiskařské fonty. Navíc je i výslovnost tohoto písmene značně komplikovaná, dokonce i mezi samotnými Čechy. Web: všechno je jinak!!!

bk

Jak a kde si ověříš pravdivost této informace?

Jak se nazývá zpráva, jež šíří záměrně nepravdu nebo nepodložené informace?

Napiš vysvětlující zprávu do vašich seriózních novin, kde „uvedeš věci na pravou míru“:

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MÍT SVĚT PŘEČTENÝ
aneb spolupráce knihoven a škol v Ústeckém kraji.
Reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0./16_03/0008225

Příloha č.: 2 2 PUBLICISTIKA pracovní list osobnost novinare

2.3 Pracovní list Publicistika, reportáž, fotoreportáž

OSOBNOST NOVINÁŘE

Jaké znalosti by měl mít novinář?

Napiš vlastnosti novináře:

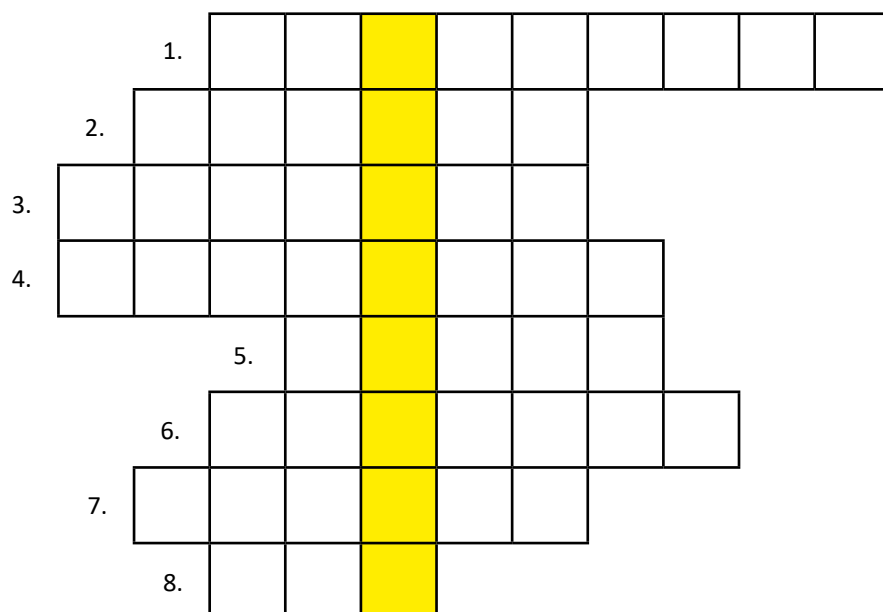
Jaké dovednosti by měl mít novinář:

Základní vybavení novináře? Co by si neměl zapomenout? (technika pomůcky, vybavení...)

2.3 Pracovní list Publicistika, reportáž, fotoreportáž

Ve skupině vytvořte(tajenka)

1. dětské zpravodajství na čt:D
2. přístroj k zaznamenání zvuku i obrazu
3. periodická tiskovina, barevná – tematicky zaměřená
4. interview – česky
5. česká soukromá TV
6. nadpis novinářsky
7. novinářský článek informující o akci, objektivní, bez vlastního postoje
8. opak pravdy

Měla by se týkat školní akce, které se alespoň jeden z členů skupiny zúčastnil. Nastudujte a zjistěte co nejvíce informací k zaměření akce. (př. Výstava mazlíčků – zjistím si co nejvíce o chovatelství u nás)

Příprava:

Název a základní informace:

Rozhovor, připravit a promyslet otázky:

Klíčové postřehy, názor na akci, dojmy:

Moje poznámky, odborné či profesní názvy, vysvětlivky apod.:

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MÍT SVĚT PŘEČTENÝ
aneb spolupráce knihoven a škol v Ústeckém kraji.
Reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0./16_03/0008225

Zde přepište reportáž z akce na čisto (nezapomeňte na členění textu):

Titulek a podtitulek

Úvod, stručně a tučně

Podrobný text s rozhovorem + místo na fotografii!! Podpis autorů.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MÍT SVĚT PŘEČTENÝ
aneb spolupráce knihoven a škol v Ústeckém kraji.
Reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0./16_03/0008225

Příloha č. 2 4 UKAZKYfoto PRILOHA

Ukázky fotografií

Zdroje obrázků: Klipart MS www.office.microsoft.com

Obrázky – z galerie Klipart www.office.microsoft.com a archiv autorek

Portrét:

Krajina

Město/vesnice

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MÍT SVĚT PŘEČTENÝ
aneb spolupráce knihoven a škol v Ústeckém kraji.
Reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_03/0008225

Interiér

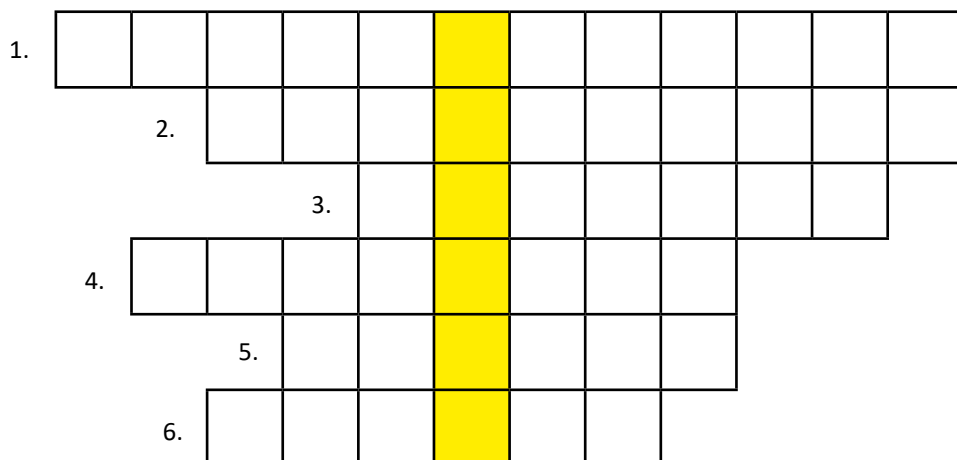

Postava/postavy

Příloha č. 2 5 GRAFUPRAVA tema krizovka

Křížovka – téma lekce

1. novinářství, z cizího jazyka
2. snímek, obrázek pořízený aparátem nebo mobilem
3. sloveso s významem přenášet signál
4. dialog, interview
5. technik mající na starosti zvuk
5. vydavatel

Příloha č. 3 1 ZVUK Pracovní list skup práce

Pracovní list Zvuk_media_rozhlas_skupinovapraxe

03_01 Pracovní list pro práci ve skupinách, inspirace pro diskuzi
(vytisknout a rozstříhat – ve skupinách pak přiřazovat k sobě):

Moderátor/ka	je hlasem stanice. Stejně jako zprávař si podklady od redaktorů upravuje pro svůj projev. Před sebou má nejen mikrofon, ale i obrazovky počítačů, na kterých sleduje aktuální dění. Neuvádí zprávy, ale souvislý pořad nebo cyklus.
Editor/ka vysílání	je především jakýmsi sítím, přes které jdou do vysílání všechny příspěvky i hudba. Skládá je tak, aby bylo vysílání v jednotlivých částech rozmanité a zajímavé.
Produkční	zastává v newsroomu několik rolí, je podporou pro zprávaře, kterým pomáhá získat cenné informace, například v podobě telefonického spojení s ministrem/vysokým manažerem či jinou vlivnou osobou. Dále je „spojkou“ mezi moderátorem, zvukařem a editorem. Produkční je také jakýmsi „strážným andělem“ pro hosty, kteří do rádia přijdou na rozhovor.
Reportér či reportérka	pohybuje se na hranici zpravodajství a publicistiky: pracuje v terénu – událost popisuje a zároveň ji i hodnotí, jeho postoj je často zřetelný a ovlivňuje kompozici.
Sportovní redaktor	v newsroomu jsou při denním vysílání dva sportovní redaktori, kteří jsou dále v kontaktu s regionálními redaktory a externími spolupracovníky. Při větších sportovních událostech je pak tým posílen.
Newsroom	centrum dění, místo příprav – redakce, místo zpravodajství – dnes vybavena technikou jako PC, tablety, mikrofony, mixážní pulty, přenosovou technikou, ale také hodinami
Redaktor/ka zpráv	musí mít dávku výmluvnosti, asertivity i drzosti, aby se k informaci co nejrychleji dostal. Zprávu musí připravit v co nejkratší době, do dalších vstupů pak zjišťují další podrobnosti, jsou ve spojení s regionálními redaktory. Lidově také zprávař/ka.
Technik přenosu, zvukař	pracuje v redakci/technickém studiu i v terénu s mixpultem, technický pracovník – spolupracuje s editorem, redaktory i reportéry
Šéfredaktor/ka	vedoucí pracovník – hlavní redaktor, vede a koordinuje tým, je zodpovědný za týmovou práci redakce masmédií. Řídí redakční tým, schvaluje články, zprávy či příspěvky k publikaci a realizuje různé nápady redaktorů.

Příloha č. 4 1 TV profese – skupinová práce

Materiál pro práci ve skupinách, inspirace pro diskuzi (vytisknout a rozstříhat – ve skupinách pak přiřazovat k sobě):

Střihač/ka	stříhat příspěvek na klasické analogové střižně, anebo na střižně digitální (tj. na počítači). Princip je však u obou obdobný: poskládat (sestříhat) zvuky a obrázky na sebe a za sebou tak, jak mají v reportáži následovat.
Vedoucí vydání	je především jakýmsi sítím, přes které jdou do vysílání všechny příspěvky. Odpovídá za zpravodajskou relaci. Je to jistý druh kontroly, ale vedoucí vydání zodpovídá i za případné chyby
Produkční	zastává v newsroomu několik rolí, je podporou pro zprávaře, kterým pomáhá získat cenné informace, například v podobě telefonického spojení s ministrem/vysokým manažerem či jinou vlivnou osobou. Dále je „spojkou“ mezi moderátorem, technikem a editorem.
Reportér či reportérka	pohybuje se na hranici zpravodajství a publicistiky: pracuje v terénu – musí získané informace zpracovat a připravit si tzv. synopsi. Promyslí si, co z natočeného materiálu v reportáži použije a jaké další informace bude pro vyváženost a objektivitu zprávy potřebovat (např. archivní materiály, zprávy ČTK, reakce odborníků...).
Sportovní redaktor	v newsroomu jsou při denním vysílání sportovní redaktori, kteří jsou dále v kontaktu s regionálními redaktory a externími spolupracovníky. Při větších sportovních událostech je pak tým posílen.
Newsroom	centrum dění, místo příprav – redakce, místo zpravodajství – dnes vybavena technikou jako PC, tablety, mikrofony, kamery, mixážní pulty, přenosovou technikou, ale také hodinami
Redaktor/ka zpráv	musí mít dávku výmluvnosti, asertivity i drзости, aby se k informaci co nejrychleji dostal. Zprávu musí připravit v co nejkratší době, do dalších vstupů pak zjišťují další podrobnosti, jsou ve spojení s regionálními redaktory. Lidově také zprávař/ka.
Technik přenosu, zvukař	pracuje v redakci/technickém studiu i v terénu s mixpultem, technický pracovník – spolupracuje s editorem, redaktory i reportéry
Šéfredaktor/ka	vedoucí pracovník – hlavní redaktor, vede a koordinuje tým, je zodpovědný za týmovou práci redakce masmédií. Řídí redakční tým, schvaluje zprávy či příspěvky k publikaci a realizuje různé nápady redaktorů.
Kameraman	točí (podle technických možností) na klasickou betacamovou kameru anebo na kameru digitální, na sedmdesátiminutovou reportáž alespoň 10 minut materiálu, nutná pevná ruka a dobré oko, pomalu pohybovat kamerou: celkový záběr, detail a polodetail

5 1NOVAMEDIA test téma dnes

Test – dnešní téma

1. Čemu s televizním slangu říká infotainment?

Propojení informace se zábavou, cílem je šokovat	B
Úložiště informací	S
Moment přenosu informace	A

2. Co je zpravodajství?

Novinový článek v psané podobě s alespoň jednou fotografií	P
Základní novinářská činnost, objektivní přenos informací	L
Obchodování s informacemi mezi deníky	E

3. Co je podstatou publicistiky?

Publikovat co nejvíce článků, textů či videí	U
Přinášet kromě informace i vlastní názor novináře	O
Pobavit příjemce informací	D

4. Co je fakenews?

Lživá zpráva	G
Novinka	Y
Krátký novinový článek	N

6 1PR krizovka

Pracovní list Křížovka – Jeden z nástrojů PR:

1.								
2.								
	3.							
4.								
5.								
	6.							

1. barevná tiskovina, měsíčník nejčastěji
2. nadpis článku nebo zprávy
3. kachna, nepravdivá zpráva
4. novinář z redakce
5. článek, text zpravodajství, informace
6. síť sítí

5 PŘÍLOHA Č. 2 – SOUBOR METODICKÝCH MATERIÁLŮ – ŘEŠENÍ PRACOVNÍCH LISTŮ

Řešení:

K	N	I	H	O	V	N	A	
	I	N	T	E	R	N	E	T
		F	E	J	E	T	O	N
	N	O	V	I	N	Y		
		R	O	Z	H	L	A	S
K	O	M	E	N	T	Á	Ř	
	Č	A	S	O	P	I	S	
R	E	C	E	N	Z	E		
	R	E	D	A	K	C	E	

1. instituce sbírek knih, ale i dalších informačních nosičů
2. síť sítí
3. žurnalistický útvar, od Jana Nerudy, též podčárník
4. papírové denní periodikum, nově platforma pro nové informace
5. rádio, zvuková žurnalistika
6. druh článku, který sděluje názor autora/komentátora
7. barevné periodikum, týdeník...
8. článek hodnotící film, knihu, koncert...
9. místo v médiích, kde pracují novináři/redaktoři

Pracovní list – Média – řešení

Co jsou média?

prostředníci — mezi tím, co se někde děje, a těmi, kteří informace přijímají
 Patří sem: noviny, časopisy, televize atp., elektronická média,
 Úkoly: informování, poučení, informace jako vědění, které lze předávat

Jak média dělíme: A) slovy

- Tištěná (psaná, obrazová...)
- Elektronická, digitální (Nová média)
- Rozhlasová (zvuková)
- Televizní (obrazová, filmová...)

B) Obrázkem:

žáci sami kreslí Tv, rádio, PC, telefon

Jaké jsou základní úkoly médií?

- Šířit informace, poučovat
- Promlouvat k největšímu množství lidí

Na čem je závislé zpracování a prezentace informací?

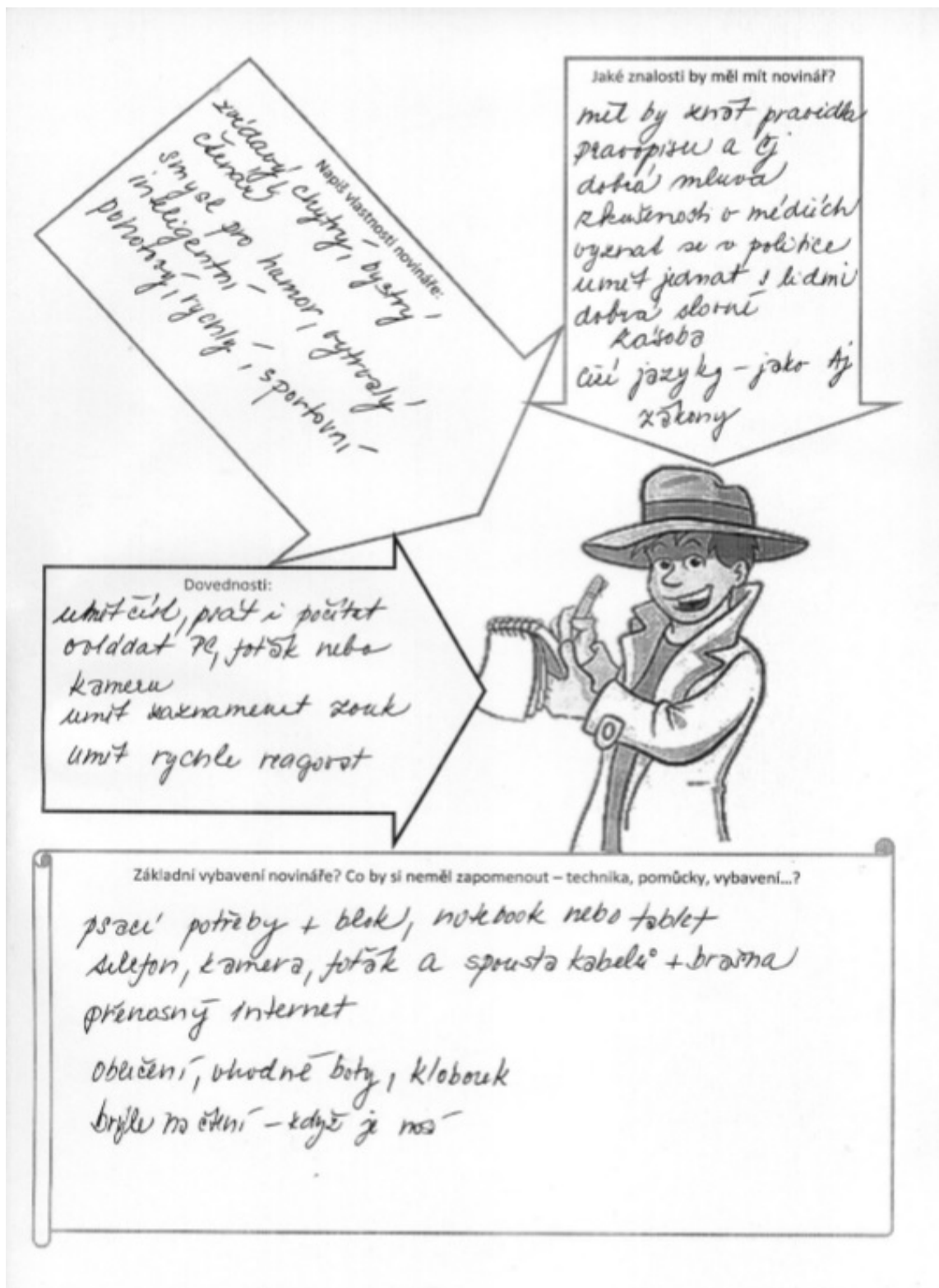
- Na autorovi, který by měl být objektivní, měl by dbát na správnost, odbornost, aktuálnost a ucelenost

Pokud bys měl(-a) šanci si založit vlastní noviny, časopis, jak by vypadaly, na jakou skupinu lidí by ses zaměřil(-a)?

- Žáci prezentují svůj názor, přemýšlí nad svými zájmy, nad časopisy, novinami, které se jim dostávají do rukou.

příklad řešení

2.2 Pracovní list Publicistika, reportáž, fotoreportáž

Ve skupině vytvořteREPORTÁŽ.....(tajenka)

1.	Z	P	R	Á	V	I	Č	K	Y
2.	K	A	M	E	R	A			
3.	Č	A	S	O	P	I	S		
4.	R	O	Z	H	O	V	O	R	
5.		P	R	I	M	A			
6.		T	I	T	U	L	E	K	
7.	Z	P	R	Á	V	A			
8.		L	E	Ž					

1. dětské zpravodajství na ČT:D
2. přístroj k zaznamenání zvuku i obrazu
3. periodická tiskovina, barevná – tematicky zaměřená
4. interview – česky
5. česká soukromá TV
6. nadpis novinářsky
7. novinářský článek informující o akci, objektivní, bez vlastního postoje
8. opak pravdy

Měla by se týkat školní akce, které se alespoň jeden z členů skupiny zúčastnil. Nastudujte a zjistěte co nejvíce informací k zaměření akce. (př. Výstava mazlíčků – zjistím si co nejvíce o chovatelství u nás)

Příprava:

Název a základní informace:

Besídka vánoční pro školky

Akce pořádaná naší školou

Hrají žáci šestých tříd

Rozhovor, připravit a promyslet otázky:

Jaké třídy budou hrát? Které školky se přijdou podívat? Jaké představení? Kde bude představení? Proč hrajeme pro školky? Kdy se bude představení konat?

Klíčové postřehy, názor na akci, dojmy:

Divadelní představení, šesté třídy, vánoční pohádky, okolní školky

Moje poznámky, odborné či profesní názvy, vysvětlivky apod.:

Vánoční příběh – Betlém, advent, divadelní představení, hlediště, koleda

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MÍT SVĚT PŘEČTENÝ
aneb spolupráce knihoven a škol v Ústeckém kraji.
Reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0./16_03/0008225

Zde přepište reportáž z akce na čisto (nezapomeňte na členění textu):

Titulek a podtitulek

Hrajeme pro školky/ Zimní pohádky pro děti

Úvod, stručně a tučně

Žáci šestých tříd si nacvičili divadelní představení pro děti z okolních mateřských školek.

Podrobný text s rozhovorem + místo na fotografii!! Podpis autorů.

Opět nastal advent, sváteční čas před Vánocemi, a proto si žáci šestých tříd nacvičili představení pro děti z mateřských školek z okolí naší školy. Představení se konalo v kinosále naší školy ve středu 18. 12 od 9 hodin. Děti se mohly podívat na pohádky jako Betlémský příběh, který vyprávěl příběh o narození Ježíška, dále Zimní pohádku a pohádkový příběh Jak šly střevíčky pro ženicha. Celé vystoupení bylo prokládáno koledami, které si mohly zazpívat i děti na jevišti i v hledišti. Žákům šestých tříd se představení velmi líbilo a děti a paní učitelky ze školky je odměnili dlouhým potleskem.

Katka a Bára

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MÍT SVĚT PŘEČTENÝ
aneb spolupráce knihoven a škol v Ústeckém kraji.
Reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0./16_03/0008225

Křížovka – řešení

1.	Ž	U	R	N	A	L	I	S	T	I	K	A
2.		F	O	T	G	R	A	F	I	E		
3.			V	Y	S	Í	L	A	T			
4.	R	O	Z	H	O	V	O	R				
5.		Z	V	U	K	A	Ř					
6.	E	D	I	T	O	R						

1. novinářství, z cizího jazyka
2. snímek, obrázek pořízený aparátem nebo mobilem
3. sloveso s významem přenášet signál
4. dialog, interview
5. technik mající na starosti zvuk
6. vydavatel

Řešení – test

1. Čemu s televizním slangu říká infotainment?

Propojení informace se zábavou, cílem je šokovat

B

Úložiště informací

S

Moment přenosu informace

A

2. Co je zpravodajství?

Novinový článek v psané podobě s alespoň jednou fotografií

P

Základní novinářská činnost, objektivní přenos informací**L**

Obchodování s informacemi mezi deníky

E

3. Co je podstatou publicistiky?

Publikovat co nejvíce článků, textů či videí

U

Přinášet kromě informace i vlastní názor novináře**O**

Pobavit příjemce informací

D

4. Co je fakenews?**Lživá zpráva****G**

Novinka

N

Krátký novinový článek

N

Křížovka – řešení

1.	Č	A	S	O	P	I	S		
2.	T	I	T	U	L	E	K		
3.		H	O	A	X				
4.	R	E	D	A	K	T	O	R	
5.	Z	P	R	Á	V	A			
6.		I	N	T	E	R	N	E	T

1. barevná tiskovina, měsíčník nejčastěji
2. nadpis článku nebo zprávy
3. kachna, nepravdivá zpráva
4. novinář z redakce
5. článek, text zpravodajství, informace
6. síť sítí

6 PŘÍLOHA Č. 3 – ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA O OVĚŘENÍ PROGRAMU V PRAXI

ZPRÁVA O OVĚŘENÍ PROGRAMU V PRAXI

~~průběžná/závěrečná~~

I.

Příjemce	Severočeská vědecká knihovna v Ústí nad Labem, příspěvková organizace
Registrační číslo projektu	CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_032/0008225
Název projektu	Mít svět přečtený aneb spolupráce knihoven a škol ve vzdělávání v Ústeckém kraji
Název vytvořeného programu	Začínáme s médii P14 – Podpora čtenářství prostřednictvím mediálních výstupů pro žáky 6. – 7. tříd ZŠ
Pořadové číslo zprávy o realizaci	5.

II.

Místo ověření programu	Datum ověření programu	Cílová skupina, s níž byl program ověřen ⁵
Městská knihovna Louny, p. o.		6. – 7. ročník ZŠ

III.

Stručný popis procesu ověření programu

a/ Program:

Podpora čtenářství prostřednictvím mediálních výstupů pro žáky 6. – 7. tříd ZŠ

b/ Realizátoři: Mgr. Lucie Marková, Mgr. Monika Nademlejnská, Štěpán Tóth, Martin Dušek

Celkem byl program naplánován na 15 hodin a běžel průběžně v 6 ucelených tematických celcích. Celkově byly realizovány tyto témata: úvod – média a informace, tištěná média, zvuková média, televize, nová média a public relations. Všechna 6 témat se prolínala a vzájemně na sebe navazovala. Vše bylo prokánáno teoretickým základem a na to často navazovaly praktické aktivity.

c/ Jaký byl zájem cílové skupiny?

Žáci aktivity velmi bavili a to asi i proto, že teoretická část byla opravdu v minimální míře (v té nutné ke zvládnutí praxe) a zbytek se týkal praktické části a aktivitám žáků.

d/ Jaká byla reakce cílové skupiny?

Velmi pozitivní, žáci opět ocenili přátelský přístup všech zapojených aktérů z oblasti neformálního vzdělávání, hodnotili velmi pozitivně práci s digitálními technologiemi. Zapojení moderních digitálních technologií v propojení se současným životem bylo pro žáky v ohledu na spokojenost asi klíčové.

⁴ Nehodící se škrtněte.

⁵ Uveďte stručně charakteristiku a velikost skupiny (např. 25 žáků 7. ročníku ZŠ apod.) a název organizace.

Výsledky ověření**a/ Výčet hlavních zjištění/problémů z ověřování programu:**

Problémy nebyly identifikovány.

b/ Návrhy řešení zjištěných problémů:

Nejsou.

c/ Bude/byl vytvořený program upraven?

Ne.

d/ Jak a v kterých částech bude program na základě ověření upraven?

Program nebude upravován v žádných částech.

Hodnocení účastníků a realizátorů ověření⁶**a/ Jak účastníci z cílové skupiny hodnotili ověřovaný program?**

Žákům se program líbil

b/ Co bylo v programu hodnoceno v rámci ověřovací skupiny nejlépe?

Práce s moderními technologiemi propojená s prací s jejich mobilními zařízeními. Práce v týmech, to bylo hodnoceno velmi kladně, i to, že na tom byly postaveny celé aktivity a nejednalo se jen o dílčí práci v týmech..

c/ Jak byl hodnocen věcný obsah programu?

Byl hodnocen velmi dobře a to především, že se pracovalo s aktuálními tématy, možnost vyzkoušet si aktivity „na vlastní kůži“ (videonahrávky, apod.). Program byl také hodnocen z pohledu střídání aktivit a jejich různorodost.

d/ Jak bylo hodnoceno organizační a materiální zabezpečení programu?

Výborně, materiálně a technicky bylo zajištěno vše včas a kvalitně. Nebyl žádný problém s technikou, neboť ji měli realizátoři dopředu vyzkoušenou a připravenou.

e/ Jak byl hodnocen výkon realizátorů programu?

Velmi pozitivně, byl chválen vstřícný a přátelský přístup.

f/ Jaké měli účastníci výhrady/připomínky?

Žádné výhrady, ani připomínky nebyly ze strany účastníků zaznamenány, aktivity byly hodnoceny velmi pozitivně.

g/ Opakovala se některá výhrada/připomínka ze strany účastníků častěji? Jaká?

Žádná výhrada se neopakovala.

h/ Budou případné připomínky účastníků zapracovány do další verze programu? Pokud ne, proč?

Ne, nebudou.

i/ Jak byl program hodnocen ze strany realizátorů programu?

Velmi pozitivně, neboť žáci aktivně spolupracovali, což si realizátoři mimo jiné vysvětlují i dobrým nastavením obsahu programu a přípravou.

j/ Navrhují realizátoři úpravy programu, popř. jaké?

Ne

k/ Budou tyto návrhy realizátorů zapracovány do další verze programu? Pokud ne, proč?

Ne. Žádné návrhy realizátorů nejsou.

l/ Konkrétní výčet úprav, které budou na základě ověření programu zapracovány do další/finální verze programu:

Není

Zpracoval/a: Mgr. Lucie Marková, 15. 7. 2021

7 PŘÍLOHA Č. 4 – ODBORNÉ A DIDAKTICKÉ POSUDKY PROGRAMU

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MÍT SVĚT PŘEČTENÝ
aneb spolupráce knihoven a škol v Ústeckém kraji.
Reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0./16_03/0008225

8 PŘÍLOHA Č. 5 – DOKLAD O PROVEDENÍ NABÍDKY KE ZVEŘEJNĚNÍ PROGRAMU

Ondřej Prančl

Od: Hránková Klára <klara.hrankova@npi.cz>
Odesláno: čtvrtek 29. dubna 2021 9:46
Komu: Jiří Starý
Kopie: pranc1@svkul.cz
Předmět: Re: dotaz na zveřejnění materiálu na RVP.cz

Dobrý den,

děkuji za zprávu, Vaším dotazům rozumím.

K těm článkům, můžete se inspirovat našimi [články](#) na portálu. Článek by měl mít metodicko-didaktický charakter a měl by být pro naši cílovou skupinu učitele. Délka článků se obvykle pohybuje okolo 4 normostran. Manuál zasílám přímo [zde](#).

Ohledně nabídky materiálu portálu RVP.CZ – jako doklad o tom, že jste materiál nabídli, by mohl sloužit tento e-mail, ale nevím jistě. Každopádně Váš materiál na portálu RVP.CZ bude. [Modul EMA](#), který je součástí portálu, je formou partnerství napojený na databázi OP VVV, a tím se tak všechny materiály z této databáze překlápí do tohoto modulu.

Děkuji za pochopení a v případě, že se rozhodnete na náš portál vložit článek (není to povinnost), budeme rádi.

Přeji pěkný den a mnoho zdraví!

npi | Metodický portál
RVP.CZ

Klára Hránková
 redaktorka Metodického portálu RVP.CZ
 Weilova 1271/6
 102 00 Praha 10
 Tel: +420 274 022 410
 E-mail: klara.hrankova@npi.cz
www.npi.cz
www.rvp.cz

Od: Jiří Starý <stary@svkul.cz>
Odesláno: středa 28. dubna 2021 17:00
Komu: Hránková Klára <klara.hrankova@npi.cz>
Kopie: pranc1@svkul.cz <pranc1@svkul.cz>
Předmět: Re: dotaz na zveřejnění materiálu na RVP.cz

Dobrý den,

děkuji Vám za zprávu. Článek by neměl být větší problém, povězte prosím, jaká forma by Vám nejvíce vyhovovala a já text dodám.

Rád bych se ještě zastavil u mých původních dotazů, protože stále mi dost věcí není jasná:

Naše výstupy nemáme povinnost zveřejnit v databázi OP VVV. Máme řídicímu orgánu předložit doklad o tom, že jsme vzdělávací program nabídli RVP.cz.

Zde se dostáváme do celkem schizofrenní situace, jelikož pro uveřejnění na portále RVP.cz musí dát externí hodnotitel ŘO OP VVV vzdělávacímu programu "punc nejvyšší kvality."

Podobných projektů, jako je ten náš, se po republice realizuje nikoli, jsme tedy zatím první, kteří se na Vás s podobným nevšedním dotazem obracíme?

